MAY 28 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, MAY 23, 1956

LATVIJA AMERIKĀ

41./474. n-rs TREŠDIEN, 1956. GADA 23. MAIJĀ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

DV SĀKS RŪPĒTIES ARĪ PAR IZSŪTĪTAJIEM TAUTIEŠIEM

DV CV sēdes dalībnieki Londonā noklausās sūtņa K. Zariņa un V. Māsēna ziņojumus par starptautisko stāvokli

DV sēdes dalībniekiem Londonā, 9. un 10. maijā vispārējos pārskatus par politisko stāvokli sniedza sūtnis K. Zariņš un Apspiesto tautu asamblejas prezidents Dr. V. Māsēns. Sēdē plaši apspriesta tautas kopības stiprināšanas jautājumus trimdā. Svarīgs bija jautājums par izsūtīto tautiešu apzināšanu, kā arī pārrunas par stāvokli Latvijā, par saiņu sūtīšanas un cita veida palīdzības iespējām.

9. un 10. maijā Londonā pulcējās DV organizācijas CV locekļi un nozaru vadītāji, piedaloties CV priekšēdim plkv. V. Janumam, V. Hazneram, A. Bērziņam (Vācija), A. Alksnītim, K. Strazdiņam (Anglija), V. Muktam (Kanadas un ASV pārst.), Centrālās rev. kom. pr-dim Z. Jansonam (Vācija), A. Ošem (Zviedrija) A. Mežalam no Vācijas, viņš pārstāvēja Austrālijas Vanagus. No Beļģijas sēdē piedalījās K. Gulbis, no Holandes B. Pavasars, Dānijas — I. Reitmanis, J. Zēgners un P. Straute — no Vācijas, A. Kroders — Zviedrija; A. Mauriņš, F. Kursietis un Dr. L. Rumba no Anglijas.

Par palīdzības sniegšanu tautiešiem aiz dzelzs aizkara DVCV nolēma:

Atbalstīt saiņu sūtīšanu soda nometnēs ieslodzītajiem tautiešiem, kā arī sūtīt samaksātus saiņus ārpus nometnēm dzīvojošiem tautiešiem

Vākt līdzekļus šim vajadzībām visās Rietumu zemēs ar uzsaukumiem, rakstiem laikrakstos u. c.

Saiņu sūtīšana uz Latviju atstājama katra tautieša personiskai izšķiršanai.

Sēdes dalībnieki atzina, ka ļoti vēlama Vanadžu darbība pie DV organizācijas. CV izstrādājusi noteikumus Vanadžu, informācijas un jaunatnes nozaru darbībai.

Valdes locekļu vienprātīgs atzinums:

DV darba lauks arvien paplašinās, it seviški aprūpes laukā. No darbības pārskata izriet, ka 1955. gadā pabalstos izmaksāts ap 200.000 DM. Līdz ar to pagājušais 1955. gads ir bijis rekorda gads savākto līdzekļu ziņā. Minētā summa izmaksāta galvenokārt kara invalidiem, TB slimniekiem un karavīru piederīgiem.

Ievērojot to, ka labās sekmes panāktas ar latviešu sabiedrības uzticību un tautiešu atsaucību DV organizācijas darbam, valde izteica pateicību visiem atsaucīgajiem tautiešiem.

Sīkāki iztirzājot aprūpes jautājumu, valde konstatēja, ka jaundibinātā latv. kara invalidu apvienība ir gan vākusi līdzekļus aprūpei, bet tos izdalījusi tikai apvienības biedriem, lai gan to skaits salīdzinājumā ar DV biedru skaitu ir niecīgs — attiecībā apm. 1:5. DV šādu kārtību nevar akceptēt, jo aprūpes darbā tādējādi radies paralēlisms, ko izraisījusi apvienības nodibināšanās, reizē traucējot plānveidīgu aprūpes līdzekļu sadali. Invalīdu apvienība savu aprūpējamo biedru sarakstus neizpauž, kā arī nesniedz pārskatus par izmaksātiem pabalstiem aprūpējamo kartotēkai.

Valdes pr-dis V. Janums ziņoja, ka leģiona vēstures sagatavošanas darbi veicas sekmīgi. Pirmās grāmatas manuskripts jau sagatavots un nodots redakcijas komisijai. Tās izdošana paredzēta tuvākā nākotnē. Viss šis darbs iznāks atsevišķās grāmatās ar foto attēliem un shēmām par kauju norisi.

Centrālās valdes budžetu ieņēmumos un izdevumos pieņēma DM 6805,98 apmērā.

CV sēdē pirmo reizi piedalījās arī pārstāvis no Ziemeļamerikas kontinenta, DV KV priekšsēdis V. Mukts. Savu ziņojumu uzsākot, V. Mukts sveica sēdes dalībniekus, reizē nododot Latviešu nacionālās apvienības Kanadā un ASV Daugavas Vanagu sveicienus. Viņš sīki referējā par organizācijas darbu Kanadā un ASV.

Par Vanagu organizāvijas darbu Austrālijā plašu ziņojumu sniedza A. Mežals, par Dānijas I. Reitmanis, Zviedrijas A. Oše, Beļģijas K. Gulbis, Anglijas A. Alksnītis un Holandes — B. Pavasaris.

Pārrunājot Bērzaines un Invalīdu fonda līdzekļu apsaimniekošanu un izlietošanu, sēdes dalībnieki akceptēja CV prezīdija un Rietumvācijas valdes rīcību, atļaujot turpināt Bērzaines izbūvi un invalīdu nama fonda sadalīšanu invalīdiem ģimenes mājiņu celšanai. No DV CV priekšnieka un DV Centrālās revīzijas komisijas ziņojumiem izrietēja, ka Bērzaines vērtība ir jūtami pieaugusi. Vispārējā cenu celšanās nekustamiem īpašumiem Vācijā, kā arī izdarītie kapitālpārbūves darbi Bērzaines vērtību pacēluši uz apm. 500.000 DM. CV konstatēja, ka Bērzaines pirkums ir bijis izdevīgs, sevišķi tāpēc, ka šis nams iepirkts naudas kursa starpības laikā (par „Špermarkām"), kad no citām zemēm bija izdevīgi pārvest ārzemju valūtu nekustamu īpašumu iegādei Vācijā. Tā arī tautiešu ziedotā nauda, pārvedot uz Vāciju, deva iespēju nopirkt Bērzaini gandrīz tikai par kursa starpības vērtību, un saziedoto naudu ir bijis iespējams izlietot aizdevumiem invalīdiem ģimenes mājiņu iegādei. Vēl neizlietoto summu izmantos Bērzaines tālākai izbūvei un aizdevumu izsniegšanai.

DV Mēnešraksta apgāda vadītājs ziņoja, ka žurnāls ir nostabilizējies un neprasa piemaksas. To paredzēts, sākot ar 1957. gadu, izdot reizi mēnesī.

Sēdes dalībniekiem bija patīkamā izdevība noklausīties arī Dr. V. Māsēna izsmeļošo ziņojumu par Apspiesto tautu asamblejas darbību. V. Māsēns uzsvēra, ka tik svarīgā momentā, kāds šobrīd valda starptautiskā politikā ir ārkārtīgi svarīgi būt vienotiem, un neizšķiest spēkus iekšējos strīdiņos. Neatliekama ir arī vajadzība radīt Centrālo latviešu pārstāvību brīvajā pasaulē, lai asamblejai būtu stingra latviešu aizmugure.

Šinī DV Centrālās valdes sēdē domstarpības pilnīgi izlīdzinājās, jo visu kontinentu pārstāvji savus ieskatus saskaņoja. DV CV uzaicināja DV visās zemēs abonēt DV Mēnešrakstu, kā arī Kanadā iznākošo laikrakstu Latvija Amerikā. Tāpat vienojās par DV saimnieciskā pasākumu veicināšanu un atbalstīšanu visās zemēs.

Darbības saskaņošanai globālā apjomā CV nolēma izdot instrukciju un noteikumu kopojumu par zemju valžu un nodaļu darbību.

Sanāksme uzdeva CV prezīdijam izstrādāt noteikumus par Vanagu tradiciju iedzīvināšanu visās zemēs.

Noslēgumā sēdes dalībnieki pateicās DV priekšsēdim V. Janumam un CV prezīdijam par sekmīgu darbību, lūdzot V. Janumu arī turpmāk kandidēt DV priekšnieka vēlēšanās. Sanāksme noritēja lielā vienprātībā, organizācija saliedēta ciešākā vienībā, kas dod lielas cerības mērķu sasniegšanai. DV sadarbojas ar visiem latviešu trimdiniekiem, kam rūp cīņa par Latvijas brīvību un neatkarību.

Sēde notika DV namā, 72 Queensborough Terr., Londonā, kur Anglijas Daugavas Vanagi ir iekārtojuši mājīgu novietni.

Francijas ceribas Kremli sabrukušas

MASKAVA ATKAL PIEPRASĪJUSI SAIMNIECISKO SADARBĪBU AR BRĪVO EIROPU

SARUNAS MASKAVĀ NAV DEVUŠAS PANĀKUMUS

Francijas ministru prezidents Mollē pēc vizītes Padomju Savienības galvaspilsētas nedēļas nogalē atgriezās Parīzē, likdams saprast, ka sarunas Maskavā nav devušas nekādus panākumus.

Parīzē. — Vecā paruna, ka mana ienaidnieka ienaidnieks ir mans draugs, pagājušā nedēļā, Francijas min. prez. Mollē viesojoties Maskavā, neapstiprinājās, Lai gan Vācija jau kopš ilgiem laikiem ir kopējs krievu un franču ienaidnieks, Maskavas sarunu laikā uz šī ienaida pamata nekāda draudzība Francijas un Padomju Savienības starpā nebija saskatāma. Plaisa Rietumu un Austrumu starpā ir tik plata un dziļa, ka Mollē, atrazdams sevi stāvam Rietumu pusē — nespēja saskatīt nekādas izredzes pieņemamu vienošanos Austrumiem.

Mollē un Pinē vizīte Padomju Savienībā sākās un, no sadarbības viedokļa raugoties, arī beidzās pagājušās nedēļas otrdienā, kad, sarokojoties ar Bulgāņinu, Mollē deklarēja, ka Francija pieder pie aliānses, kurai tā paliks uzticīga. Faktiski Mollē vizīte noslēdzās nedēļas nogalē ar plašām Padomju Savienības valdības rīkotām viesībām. Viesību laikā komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs proponēja tukšot glāzes uz arabu un visu to tautu veselību, kas cīnās par savu neatkarību. Patiesībā šie divi pēdējie teikumi arī pilnīgi raksturo Francijas ministru prezidenta vizītes norisi Padomju Savienībā.

Viens no Mollē Maskavas brauciena iemesliem bija mēģinājums panākt Padomju Savienības valdības atbalstu Francijas politikai Alžīrijā. Šai punktā Francijas ministru prezidentam nācās smagi vilties. Lai gan stundām ilgās sarunās Mollē centās pārliecināt Padomju Savienības augstākos valdības pārstāvjus par Francijas labajiem nodomiem Ziemeļafrikā, viņam bija jāaizbrauc mājās neko nepanākušam. Mollē nespēja pārliecināt Bulgāņinu un Chruščevu, **ka Alžīrijas problēmas varētu tikt atrisinātas daudz vienkāršākā ceļā, ja vien nepārtraukti nebūtu jārēķinās ar citu valstu iejaukšanos.** Pēdējais teikums jo sevišķi attiecas uz Ēģipti, kuras galvaspilsētā atrodas franču Ziemeļafrikas iedzimto nacionālistu brīvības cīnītāju galvenā mītne. Francijas ministru prezidentam gaužām nepatīkamu atbildi devusi Padomju Savienības komūnistu part. pirmais sekretārs Chruščevs, kas, kā jau iepriekš minēts, viesību laikā atstāja savu goda viesi (Mollē) un piebiedrojās Ēģiptes un Sīrijas sūtņiem, proponēdams uzdzert uz arabu un visu to tautu veselību, kas cīnās par savu neatkarību. Beigās Pad. Savienības varas vīri, izteica cerību, ka Francijai izdosies atrisināt Alžīrijas problēmas, kas ir visas pasaules un pašreizējā laikmeta interesēs. Un tā, mazliet nokaunināts un mazliet nobārts, ministru prezidents Mollē varēja atgriezties, no kurienes nācis.

Mollē vizītes laikā Maskavā bez Alžīrijas jautājuma ar padomju vīriem pārrunāja arī vēl citas problēmas, kā piemēram, atbruņošanos saimniecisko palīdzību mazāk attīstītām valstīm. Atbruņošanās jautājuma sarunas ritēja parastā gaitā. Abas valstis izteica cerību, ka kādu jauku dienu vispārējā atbruņošanās būs panākama, un Mollē apsveica Padomju Savienību sakarā ar tās plānu samazināt savu armiju līdz nākamam gada maijam par 1,2 milj. vīriem.

Pārrunājot saimnieciskās palīdzības iespēju mazāk attīstītām valstīm. Padomju Savienības pārstāvji izteicās, ka tā ir ieinteresēta Francijas plānā nodibināt saimnieciskās palīdzības aģentūru AN paspārnē. Tā kā ASV šādam priekšlikumam ir noteikti pretī, un, tā kā pārējās Ziemeļatlantijas organizācijas valstis šāds priekšlikums sevišķi neinteresē, tad nav nekāds brīnums, ja Padomju Savienībai pēkšņi rodas vēlēšanās sadarboties.

Turpinot sarunas saimnieciskā laukā, Padomju Savienības valdība leteica Francijai pēc iespējas sīki iepazīties ar padomju priekšlikumu par saimniecisko sadarbību Eiropā. Šī priekšlikuma mugurkauls ir stratēģiski svarīgo materiālu eksportaizlieguma atcelšana uz Pad. Savienību un pārējām komūnistu valstīm.

Anglijas valdības piekāpšanos šai jautājumā Bulgāņinam un Chruščevam Londonā neizdevās iegūt. Tagad krievi izmēģinās šavu laimi ar Francijas ministru prezidentu. Padomju Savienība Francijas viesiem uzsvēra, ka atceļot stratēģiski svarīgo materiālu tirdzniecības aizliegumu, tirgus Padomju Savienības un Francijas starpā pieaugtu vismaz četrkārtīgi; Francijas eksportiem pavērtos jaunas iespējas un līdz ar to pieaugtu Francijas saimnieciskā labklājība.

LIELĀKAIS SPRĀDZIENS PASAULĒ

SAV. VALSTU 21. MAIJĀ IZMĒĢINĀTĀ ŪDEŅRAŽBUMBA PĀRSPĒJ VISU LĪDZ ŠIM REDZĒTO.

Vašingtonā. — Šī gada 21. maijā, 5,51 no rīta, Savienoto Valstu atomenerģijas komisijas vadībā tika izmēģināta līdz šim spēcīgākā ūdeņražbumba, kas ar sava sprādziena drausmīgo spēku daudzkārt pārspēja visu, ko līdz šim atomattīstības laukā spējusi Padomju Savienība.

21. maijā izmēģinātā ūdeņražbumba tika nomesta no kāda B-52, pasaules ātrākā smagā bumveža, lidojot 50.000 — 55.000 pēdu augstumā. **Sprādziens notika, bumbai esot apmēram 15.000 pēdu augstumā. Aculiecinieki stāsta, ka 40 jūdžu attālumā ūdeņražbumbas eksplozija radījusi galsmu, kas savā spožumā pārspējusi 500 saules.** Sprādziena radītās uguns bumbas radiuss bijis vismaz 4 jūdzes, iespējams, ka pat lielāks. Pazīstamais pēc sprādziena mākonis turpinājis augt veselu stundu pēc eksplozijas, beigās sasniedzot apmēram 25 jūdžu augstumu, aizklājot debesis vismaz 100 jūdžu distancē.

Sav. Valstu zinātnieki, apgalvojot, ka sprādiens bijis līdz šim spēcīgākais, ūdeņražbumbas spēku rēķina no 15 līdz pat, iespējams, 20 megatoniem, t. i. sprādziens līdzinājies eksplozijai, kādu būtu radījusi 15 milj., un iespējams, pat 20 milj. tonnu dinamita.

TORONTO LIELVECĀKAIS UN KANADAS MEISTARI GALDA TENISĀ

No labās: lielvecākais N. Fillips, veemeistare E. Kāpostiņa un O. Puķītis. J. Kreiļa uzņ.

ĪDENS GRIB AIZSTEIGTIES KOMŪNISTIEM PRIEKŠĀ

ANGLIJA SAMAZINĀS ARMIJU

Anglijas ministru prezidents Īdens gatavojas samazināt armiju, lai aizsteigtos priekšā Padomju Savienībai un rādītu priekšzīmi brīvajai pasaulei

Londonā. — Anglijas valdība paziņojusi, ka jau tuvākā nākotnē samazinās savu armiju uz 700.000 vīriem. Parlamentu ar valdības plānu iepazīstināja aizsardzības min. Monktons, sacīdams, ka paredzēts demobilizēt 72.000 karavīru. Pašreiz Anglijas aviācijā, kara flotē un zemes spēkos kalpo 772.000 vīru (apmēram 50.000 mazāk nekā Anglijai bija pirms viena gada).

Anglija savas armijas samazināšanu uzsāka jau labu laiku pirms Padomju Savienība pārsteidza pasauli ar savu lēmumu samazināt krievu bruņotos spēkus par 1,2 milj. vīriem. „Mēs ar vislielāko prieku apsveicam Padomju Savienības apņemšanos samazināt savu armiju," sacīja Anglijas ministru prezidents Īdens. „Mums nebūs ne mazāko iebildumu, ja arī pārējās valstis sāks īstenot tos pašus paņēmienus. Bet es domāju — mums ir tiesība sacīt, ka mēs bijām pirmie."

Lai gan angļi uz Padomju Savienības solījumiem iemācījušies skatīties piesardzīgi, taču viņu militārā budžeta samazināšana uz krievu atbruņošanās rēķina ir radījusi izdevību, ko Īdens negrib palaist garām.

Otrkārt, angļus tik daudz neuztrauc padomju divīzijas, kā to bumbvedēji un raķetes. Tādēļ Anglijas valdība nedomā, ka armijas samazināšana pazeminās salas aizsardzību.

Viens no lielākiem angļu atbruņošanās entuziastiem ir strādnieku partijas kreisā spārna vadītājs Bevāns, kuŗš domā, ka vienīgais ceļš dzīves dārdzības samazināšanai ir lielāka vīru un jauniešu skaita iesaistīšana rūpniecībā un lauksaimniecībā. Cik zināms, tad apmēram tāpat domā arī Padomju Savienība.

Anglija gatavojas ne tikai samazināt savu armiju, bet paredzējusi arī izbeigt iesaukšanu kara dienestā. Pēdējais iesaukums notiks 1958. gadā, kas nozīmē, ka pēc 1960. gada, kad būs beidzies 1958. gadā iesaukto divu gadu dienesta laiks, Anglijas armija sastāvēs vienīgi no profesionāliem karavīriem. Angļu valdība uzsver, ka komplicētā modernā militārā mašīnērija var sekmīgi funkcionēt tikai tad, ja to apkalpo pienācīgi apmācīti vīri. Divos gados, kas ir iesaukto dienesta laiks, pienācīga sagatavošana nav iespējama.

Par savas armijas samazināšanu angļi sāka runāt jau pagājušā gada oktobrī, paziņojot, ka nākamo 30 mēnešu laikā demobilizēs apmēram vienu astotdaļu savas armijas sastāva.

Sakarā ar gaidāmo armijas samazināšanu, Anglijas valdība paskaidro, ka aktīvo dienestā turēs tikai tik daudz vīru, cik nepieciešams angļu interešu aizstāvēšanai tādās vietās, kā Kipras salā, Hongkongā, Malajā un Vācijā. Par tālāku atbruņošanos varēšot runāt tikai tad, ja būs cerība panākt arī politiskā saspīlējuma mazināšanos. Parlamentā aizsardzības **ministrs Monktons sacīja, ka Padomju Savienība paredzējusi samazināt savus zemes spēkus no apm. 300 uz 237 divīzijām. Padomju spēku samazināšana Austrumvācijā neesot gaidāma. Ziemeļatlantijas organizācijas rīcībā, pašreiz atrodas ap 100 divīziju, no kurām tikai daļu var atzīt par sagatavotu karam.**

BOLENS PAMĀCA CHRUŠČEVU

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAI KAPS VĒL NETIEK RAKTS

Slāpju māktais Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs nespēj atrast nekā kopīga, uz ko varētu sadzert ar Sav. Valstu sūtni Bolenu, kā tikai — uz mieru.

Maskavā. — Francijas ministru prezidentam Mollē par godu rīkotajās atvadu viesībās Maskavā bija salasījušies visi ievērojamākie padomju valdības pārstāvji un lielāks skaits ārzemju diplomātu, to starpā arī Sav. Valstu sūtnis Bolens. Viesībām iesilstot, ļoti intrigējoša saruna sāka izraisīties komūnistu partijas pirmā sekretāra Chruščeva un Sav. Valstu sūtņa starpā. Chruščevs par visu varu uzplijās, ka nesenajās Ziemeļatlantijas organizācijas padomes sarunās Parīzē esot ticis minēts jautājums par Ziemeļatlantijas organizācijas varbūtēju likvidēšanu. Smaidīdams Sav. Valstu sūtnis Bolens to noteikti noliedza: „Ziemeļatlantijas organizācija jums ir jāieskata par dzīves īstenību," Bolens pamācīja Chruščevu. „Tā eksistē." No Sav. Valstu sūtņa puses tā bija lieliska vārdu spēle. Bieži, ļoti bieži Padomju Savienība aizrāda Rietumiem, ka komūnisms tādās un tādās zemēs ir dzīves īstenība, ka Rietumiem jāmācās to saprast...

„Bet Parīzē vismaz tika runāts par Ziemeļatlantijas organizācijas varbūtēju likvidēšanu?" neatlaidās Chruščevs. Arī šoreiz Bolena atbilde bija negātīva. Sav. Valstu sūtnis vēl atļāvās pieminēt, ka Parīzes konferences laikā gan ticis runāts par iespējamu Ziemeļatlantijas organizācijas stiprināšanu, bet ne likvidēšanu. Pēc nepatīkama klusuma brīža Chruščevs lika priekšā uzdzert militāro bloku likvidācijai, bet līdz dzeršanai netika, jo Bolens nevainīgi ievaicājās, vai Chruščevs šo likvidāciju domājis sākt angļu vai krievu rakstībā. (Latīņu alfabētā Ziemeļatlantijas organizācijas — NATO — pirmais burts nāk pirms Varšavas pakta pirmā burta, kamēr kirilliskā — krievu — rakstībā V, kā Varšavas pakta pirmais burts, nāk pirms N. Ziemeļatlantijas organizācijas pirmā burta). Pēc vairākiem nesekmīgiem uzdzeršanas mēģinājumiem klātesošos no slāpēm paglāba vienīgi Bolena piekāpšanās uzdezrt mieram. Nekā cita kopīga Sav. Valstis un Padomju Savienība nespēja atrast.

Sav. Valstis atomieroču izmēģināšanu nepārtrauks

PAD. SAVIENĪBAS ARMIJAS SAMAZINĀŠANU IESKATA PAR PIRMO POZITĪVO PARĀDĪBU VISPĀRĒJAS ATBRUŅOŠANĀS VIRZIENĀ.

Vašingtonā. — Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera personīgais padomnieks atbruņošanās jautājumos Harolds Stasens, nedēļas nogalē Vašingtonā izteicās, ka Pad. Savienība, paziņojot savas armijas samazināšanas nodomu, ir parādījusi iniciātīvu, kādu Sav. Valstis gaidījušas. Bet jau nākamā teikumā Stasens atzina par nepieciešamu paskaidrot, ka padomju armijas skaitliskā šamazināšana nebūt nav arī valsts militārās varenības pavājināšana, jo šodien modernie ieroči spēj panākt vairāk par to, ko agrāk varēja veikt ar cilvēku skaitlisku pārspēku.

Stasens domā, ka Padomju Savienības armijas samazināšanas plānu gluži neievērotu iedrīkst atstāt, kaut vai tikai tādēļ, ka līdz šim zināmu starptautiskā saspīlējuma daļu deva tieši padomju skaitliski lielā armija.

Maskavas paziņojums, ka padomju armija tiks samazināta par 1,2 milj. vīru, Sav. Valstīs netiek ieskatīts par pietiekamu iemeslu atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanai. Tas tiktu darīts vienīgi tad, ja būtu cerība panākt vispārēju vienošanos atbruņošanās jautājumā.

Ļoti zīmīgi, ka Padomju Savienība sāk runāt par savas armijas samazināšanu tieši tad, kad Sav. Valstis uzsāk vienu no nopietnākām atomieroču izmēģinājumu sērijām Klusajā okeanā. Pārējai pasaulei ar to tiek nepārprotami „pierādīts," kuŗa valsts gatavojas „mieram" un kuŗa taisās „karot."

ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

Prāvests Dr. B. Kokins vadīja svinīgo Vasarsvētku dievkalpojumu sv. Miķeļa katedrālē Toronto.

Marija Dionne, viena no slavenajiem Kanadas piecišiem, atvērusi Montreālā puķu veikalu, ko nosaukusi savas mirušās māsas Emilijas vārdā. Veikala atvēršanas dienā pirmajās stundās to apmeklējušas jau 500 personas.

Rotaļādamies ar raķetēm un spridzekļiem, 3 zēni gandrīz nosvilinājuši kvadrātjūdzi lielu Otavas rietumdaļas apgabalu. Ugunsdzēsēji ar lielām grūtībām uguni likvidējuši.

20. maijā, pēc izmisīgas skriešanās ar nāvi, uz Portkreditas upes tilta CNR vilciens nogalinājis 11 g. v. zēnu, kuŗš uz tilta makšķerējis.

3000 šausmās sastingušu skatītāju acu priekšā netālu no Kinrosas gaisa spēku bazes 20. maija manevros eksplodēja Kanadas gaisa spēku džets. Abi tā piloti nonāvēti.

Divus zēnus, 15. un 14 gadu vecumā, smagi sakoduši Toronto Ziemeļjorkas apgabala lielās „auto kapsētas" sarūzes suņi, pie tam vienu tik smagi, ka tas operēts un atrodas slimnīcā.

Globe and Mail 21. maijā nrā ievietojis Lailas Pāvules ģimetni. Viņa būs viena no 60 meitenēm, kas dejos Kanadas nacionālās izstādes lielajā uzvedumā.

Tradicionālo ziedu svētku festivāla ceremoniju Niagaras On-the-Lake pilsētā pagājušā svētdienā noskatījās ap 10.000 izbraucēju.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

VIENĀDOŠANĀS

P. DREIMANIS

Pagātnē ilgāku laiku gandrīz visi ražojumi bija cilvēka roku darbs. Ražotājs tiem bija uzspiedis savas personas zīmogu, īpatnēju veidojumu, ar ko viņa darbi atšķīrās no citu ražojumiem. Tāpēc bija ļoti maz vienādu priekšmetu, pat viena ražotāja darbi nebija pilnīgi līdzīgi, jo katrs nākošais izstrādājums jau bija zināmā mērā glītāks, ja vien izejviela bija līdzīga. Tad ikviens ražotājs, vērojot citu izstrādājumus, no tiem varēja mācīties, piesavināties jaunus darba paņēmienus. Bet atdarinājums reti izdevās — arvien iezīmējās kaut kas jauns, raksturīgs. Arī garīgās kultūras laukā bija vērojams līdzīgs process, lai gan domu un jūtu izpaudumos allaž ir bijusi sava savdabība, tāpat kā rakstīšanas un lasīšanas paņēmienos.

Kopš 18. g. s. otrās puses, kad izgudrotas tvaika, vērpjamā un mēchaniskās aužamās mašīnas, ražošanā sāk iezīmēties jauns process. Lai gan sākumā mašīnas vairāk pātrināja ražošanu nekā vienveidoja preces, tomēr nebija vairs tās preču dažādības, kas bija iepriekšējā laikmetā. Ja kādā uzņēmumā mašīnas apkalpoja daži simti vai pat tūkstoši strādnieku, tad samazinājās arī ražojumu dažādība, ja ne proporcionāli strādnieku skaitam, tad tomēr daudzkārtīgi. Kādu laiku mašīnu lietotāji uzņēmumi centās cits citu konkurēt ar kādu īpatnību ražošanā, ko no citiem slēpa. Tad arī viņu ražojumiem bija manāma dažādība. Bet tā bija grūtāk konkurēt nekā ar cenu pazemināšanu, kas bija panākama ar uzņēmuma paplašināšanu un ražojumu skaita palielināšanu. Tas pamudināja uzņēmumus, kas ražoja līdzīgas preces, apvienoties. Pēdējā laikā šī apvienošanās ir sasniegusi kolosālus apmērus, sevišķi Amerikas kontinentā. Līdz ar to preču dažādība ir stipri mazinājusies, īpaši kvalitātes ziņā. Lai to pārspētu, atliek gandrīz vai reālizēt komūnistu izlēloto vienveidību; piem., ražot vislem cilvēkiem pilnīgi vienādus darba tērpus, bet tādus, kas pēc vajadzības izstiepjas un izplēšas, ja tie jānesā garākam vai pilnīgākam cilvēkam. Atzīmējot preču vienveidību, nav tanī jāieskaita arī krāsas; tās ir ļoti dažādas.

Šis vienādošanas process vērojams arī garīgās kultūras laukā, lai gan ne tādos apmēros kā saimniecībā; piem., bērni tiek pulcināti ku pieprasījumam. arvien lielākās audzināšanas iestādēs. Dažās zemēs vienā skolā mācās jau tūkstotis un vairāk bērnu, kas lielā mērā vienādojas ne tikai zināšanās, bet arī uzvedībā, pat tērpu, apavu un matu sakārtojuma ziņā. Tā dažādība, kas bija atkarīga no daudzām nelielām skolām, kuras savā starpā sacentās un ievēroja individuālizācēju atieksmēs pret atsevišķiem audzēkņiem, lielajās skolās izzūd. Tās piemērotas masu nivelējošai mācīšanai un attīstībai. Tur ne vienmēr iespējama arī morāliskā rakstura, pienākuma apziņas un stingras kārtības ieturēšanas veidošana, jo masas bieži vien rīkojas pēc savām iegribām, bet ne skolotāju audzināšanas principiem.

Mākslu attīstība balstās uz individuālām spējām. Tomēr arī tajās vērojamā zināma vienādošanās — katrā mākslas nozarē izveidojas zināmi novirzieni jeb skolas, kuŗām cenšas sekot jaunie mākslinieki. Arī agrāk bija tādas skolas, un tām bija sekotāji, bet tad nebija tik viegla sazināšanās un satiksme kā mūsu dienās. Tāpēc ietekmēšana bija ierobežotāka. Bez tam tos laikos masas mazāk interesējās par mākslu, kāpēc tās pārstāvji bija brīvāki radīšanas darbā. Tagad masas, pieradušas pie lielākas vienveidības ražošanā, šinī virzienā ietekmē arī mākslinieku, kuŗiem zināmā mērā jāpiemērojas to interesēm. Protams, ne visi mākslinieki tā rīkojas, tāpat kā visi audzinātāji un pat ražotāji nepadodas vienādošanas tieksmēm.

Diemžēl, trūkst datu, lai spriestu par vienādošanas procesu Padomju Savienībā un citās komūnistu zemēs. Marksistiskā ideoloģija un no tās atkarīgā vispārējā rīcība šajās zemēs liek secināt, ka tur vienādošana ir visas sabiedriski valstiskās izveidošanas gala mērķis, nezīslēdzot no tās arī pašus cilvēkus, kuŗiem obligāti jāseko ģenerāllīnijas norādījumiem.

Zinātņu attīstībā vērojams process. Tas sazaro, jo ikvienā zinātnē ir sakrājies tik liels faktu, datu, teoriju un vispārī zināšanu daudzums, ka pat viena zinātnes nozare arvien vairāk un vairāk sazaro. Tātad zinātnē nav vienādošanās, bet gan diferencēšanās. Bet zinātnieku nav daudz. Viņi nespēj apturēt vienādošanās procesu. Zinātnieklem atliek tikai gatavot speciālistus uzņēmumu vajadzībām, sekojot savām iespējām un spējīgu, labi apmācītu darbinieku pieprasījumam.

KANADAS POLICIJAS SPĒKI

Jaunkanadiešus bieži apmulsina policijas spēku dažādība Kanadā. Daudzi jūt arī neattaisnojamas bailes no policijas kā valdības aģentūras. Šo iemeslu dēļ katram, būtu nodērīgi iepazīties galvenos vilcienos ar Kanadas policijas spēku uzbūvi un pienākumiem.

Sāksim ar kādu izvilkumu no Kanadas policistu rokas grāmatas: „Policists nedrīkst aizmirst, ka viņš ir loceklis, kuŗš savieno publiku un zemes likumus. Viņam ir vairāk varas nekā parastajam pilsonim, jo likums viņam šo varu devis, lai tas labāk varētu veikt savus pienākumus, bet viņam nav vairāk tiesību nekā parastajam pilsonim."

To apzinās visi Kanadas policijas spēku vīri un sievas, kas nodarbināti municipālās, provinces un federālās policijas vienībās. Ja arī dažreiz par vienu vai otru personu to, varbūt, nevarētu teikt, tad pēc Kanadas demokratijas likumiem tas visumā tomēr tā ir.

Kā grāmatas: „Likumība un kārtība Kanadas demokratijā" redaktori pasvītro, aprakstot Kanadas policijas sistēmu, ikkatras sabiedrības policijas spēku funkcijas un ierobežojumi rāda, cik tālu šī sabiedrība ir attīstījusies demokratijas virzienā." Kanadas policijas uzbūve un metodes ir skaidrs pierādījums, ka Kanada ir brīva un demokratiska nācija.

Lielākā daļa Kanadas policijas ierēdņu ir apbruņoti ar šaujamiem ieročiem, bet tie lietojami tikai pašaizsardzībai vai kārtības nodibināšanai, ja jāsaduras ar bruņotu pretestību. Šīs zemes policijas ierēdņi nerada likumus, tie ir tikai pilnvaroti tos pildīt.

Astoņās provincēs, kuŗās tie aizstāj provinces policijas spēkus, tie patrulē pa lielceļiem un seko, lai tiktu ievēroti alkohola tirdzniecības un citi provinces likumi.

Inkorporētām pašvaldībām parasti pašām ir savi policijas spēki. Tomēr mazākās pārvaldes slēdz līgumus vai nu ar „mauntijiem" vai ar savas provinces policijas iestādēm, lai tās dod vajadzīgos policijas spēkus, bet pašas maksā šo policijas ierēdņu algas un izdevumus.

Lielākām pilsētām, kā, piemēram, Montreālai, Toronto, Hamiltonai Vinipegai, Kvebeksitijai un Vindzorai, ir pašām savi visai veikli detektīvi, kas cieši sadarbojas ar KKJP, FIB un Skotlendjarda nozīegumu izmeklēšanas laboratorijām.

Ontario un Kvebekas provinces, kuŗām ir pašām sava policijas organizācija, arī cieši sadarbojas ar KKJP.

Dzelzceļu policijas galvenais uzdevums, protams, ir lūkoties, lai pasargātu dzelzceļu pasažierus un īpašumus, bet tiem ir arī vara aizturēt un iedzīvināt likumus pašiem savā plašajā territorijā.

Arī vairākas lielās rūpniecības firmas uztur pašas savu „drošības policiju." Šo ierēdņu uzdevumos ietelp attiecīgās sabiedrības īpašumu apsardzība. Vārdi „drošības policija" Eiropas jauniebraucējiem gan ir saistīti ar citādu jēdzienu. Pretizlūkošanas darbs un nodevīgas darbības izmeklēšana ietelp KKJP īpašas nozares darbības lokā, bet ne sabiedrības drošības policijas darbības apmēros.

Šad un tad pārpratumu dēļ policija var arī pārkāpt savas varas robežas, Toronto apgabalā vēl nesen divi policijas ierēdņi (detektīvi) civīlās drēbēs prasījuši kādam jaunkanadietim uzrādīt personas apliecību. Tas atteicies to darīt. Iznākusi „sakeršanās" un policija ar viņu apgājušies rupji. Tiesa atzina, ka jauniebraucējam bijusi tiesība atteikties uzrādīt personas dokumentus personām, kuŗas sevi nav leģitimējušas.

Karaliskās Kanadas jātnieku policija ir dominijas augstākā likumu iedzīvināšanas organizācija. To 1873. gadā nodibināja kā ziemeļrietumu jātnieku policiju, lai tā patrulētu un uzturētu kārtību plašajos jaunajos apgabalos, ko pievienoja Kanadas ziemeļos un rietumos. 1904. gadā tās nosaukumu mainīja, nosaucot šo iestādi par Karalisko ziemeļrietumu jātnieku policiju, bet savu tagadējo nosaukumu tā ieguva 1920. gadā.

Mūsu dienās tikai divas provinces — Ontario un Kvēbeka — uztur pašas savus provinces policijas spēkus. Pārējās izmanto KKJP pakalpojumus, par ko maksā zināmu „nodevu" dominijas tieslietu departamentam.

KKJP, kuŗas priekšgalā ir īpašs komisārs, kas tieši pakļauts kroņa ministram, uzticēta federālo likumu iedzīvināšana, īpaši attiecībā uz narkotikas tirdzniecību, akcīzēm un muitu, kā arī ienākuma nodokļiem. Šī organizācija aptuveni atbilst Savienoto Valstu federālam izmeklēšanas birojam un Savienotās karalistes Skotlendjardam.

„Mauntijī" atbild arī par Kanadas indiāņu un eskimosu likumu iedzīvināšanu; tie uztur arī vairākus tirdzniecības punktus Hadsona līča apkārtnē, lai nodrošinātu iezemiešu apgādi ar visiem vajadzīgiem produktiem.

Tomēr mauntiji, kas visā pasaulē pazīstami ar savām krāsainām uniformām un vēl krāsainākām eskapādēm, mūsu dienās reti redzami savās spožajās sarkanajās tunikās, izņemot, protams, sardzi pie Otavas parlamenta ēkas, kur tie „izstādīti" Amerikas un Eiropas tūristu aplūkošanai.

Mūsu dienās tikai visai reti KKJP ierēdņus redzam zirga mugurā, jo tie vairāk ceļo ar ātriem automobiļiem, lidmašīnām, motorlaivām, kuģiem, vai, tālajos ziemeļu apgabalos, ar suņu ragavām un kanu laivām.

CS

„PILSONĪBAS DIENU" CEREMONIJAS

„Pilsonības dienu" piektdien, 18. maijā, Toronto šogad atzīmēja ar iespaidīgām ceremonijām Pilsētas svētku zālē.

Piektdien, 18. maijā, plkst. 12-os dienā pilsētas galva Filips nolasīja īpašu vēstījumu no pilsētas valdes galvenās ieejas kāpnēm. Abās pusēs viņam stāvēja Karaliskās Kanadas jātnieku policijas goda sardze.

Svētbrīdī piedalījās dažādu ticību mācītāji, kuŗi diedāja „O God Our Help in Ages Past" un „God Save the Queen." Klāt bija arī dažādu tautību grupu pārstāvji, skauti un gaidas.

Vakarā astoņos sākās ceremonijas pilsētas valdes telpās. Apakšstāvā spēlēja orķestris, pilsētas padomes kamerā dziedāja velšu koris, un tur notika īpaša ceremonija. Senātors un karalienes padomnieks Dēvids Krols pasniedza pilsonības papīrus kādai 21 — gadu vecu grupai.

Pēc tam dziedāja poļu vīru koris, sekoja vingrošanas priekšnesumi un dejas, kā arī brīva stila skolu vingrojumi. Paplašinātie kori dziedāja „O Canada."

Šo un līdzīgas īpašas ceremonijas atbalsta Pilsonības uzņemšanas koordinācijas komiteja, un tās aizstās kārtējās otrdienas ceremonijas, kas bija paredzētas 15. un 22. maijā.

CS

AR MAKŠĶERI ZAĻUMOS

MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBA VĒSTĪJUMI

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs ziņo, ka slikto laika apstākļu dēļ māla baložu šaušanas termiņus Kinstlera farmā vēl iesākt nevar, tādēļ biedriem, kas vēlētos sākt treniņus jau tagad, jāpieteicas pie A. Diženbacha, tel. GE 8216, jo ir iespēja uzsākt pagaidu treniņus Skarboro „Gun and Rod" kluba šautuvē. Visiem dedzīgajiem šāvējiem ieteicams treniņus uzsākt drīz, jo sacensības nākošajā rudenī paredzamas karstas.

GROZĪTI MAKŠĶERĒŠANAS NOTEIKUMI

Makšķerniekiem der iegaumēt, ka šogad grozīti makšķerēšanas noteikumi Ontario provincē. Apmēram pēc nedēļas brošūru par makšķerēšanas notiekumiem varēs dabūt Toronto valdības ēkā (dep. of Wild Life), bet kluba biedri tos varēs saņemt pie H. Stefānija, tel. RO 7-5919. Svarīgi grozījumi noteikumos ir, ka atcelts lieluma resp. garuma ierobežojums melnajiem basiem un dzeltenajām pikrelēm, muskinongām samazināts no 30 uz 28 collām.

Jaunos noteikumus ieteicams katram iegādāties, jo tur sīki norādīts kad un kādos ūdeņos atļauts makšķerēt, un kādi ir atļautie makšķerēšanas veidi. Šo noteikumu nezinātāji un neievērotāji var piedzīvot lielas nepatikšanas — tiem draud naudas sods, kā arī makšķerēšanas un transporta līdzekļu konfiscēšana. 1954. gadā šādā kārtā makšķerniekiem Ontario provincē atņemtas 6 automašīnas, 1955. g. — divas, bet vairākos gadījumos tiem bijis jāatvadās no saviem vērtīgajiem makšķerēšanas piederumiem. Pagaidām latviešiem šādas klizmas nav bijušas, un kluba valde cer, ka arī turpmāk neatgadīsies, tādēļ novēl visiem makšķerniekiem labus lomus un patīkamu atpūtu svaigā gaisā priekšā stāvošajā sezonā!

PIRMĀS SACĪKSTES

Pirmās klubu rīkotās makšķerēšanas sacīkstes šai pavasarī notiks 3. jūnijā Kuks Bay (Simko ezerā). Veiksmīgākajiem makšķerniekiem paredzētas godalgas, dalības nauda biedriem 1 dol, pārējiem 2 dol. Pieteikšanās līdz 31. maijam (iesk.) pie H. Stefānija, tel: RO 7-5919 un Ž. Bērziņa, tel. RO 7-8596. Nākošās sacīkstes paredzētas 29. un 30. septembrī; vietu noteiks vēlāk. Kopēji izbraukumi paredzēti 7. un 8. jūlijā uz Honey Harbord, kā arī 4. un 5. aug. Šī izbraukuma vietu noteiks vēlāk. Sezonas noslēguma izbraukums notiks 13. un 14. okt.

ATKLĀTA PIKREĻU SEZONA

Makšķernieku kopa savā pirmajā izbraukumā šogad devās 12. maijā, pikreļu sezonas atklāšanas dienā, lai jau pusnaktī būtu cīņas gatavībā un varētu mest āķus ūdenī. Ar rezultātiem makšķernieki bija ļoti apmierināti, jo daži labs, izvilcis atļauto dienas normu — 6 pikreles, devās palīgā „nelaimīgākiem", kam īsti labi neķērās. Rezultātā laimīgi bija visi.

Pīrāgi un ūdenskriņģeļi jaunā mājvietā

Pagājušā nedēļā torontiešiem labi pazīstamais pīrāgu, kūku, kliņģeŗu un citu gardumu meistars — Pavasars pārcēlies uz jaunām telpām, lai tur turpinātu savu visiem labi zināmo un iecienīto uzņēmumu.

Bez cepumiem un dažāda veida maizēm un kūkām Pavasara jaunajā veikalā būs dabūjamas arī dēlikatešu preces, dažāda veida gardumi, importēti no tuvām un tālām aizjūras zemēm.

Firmas īpašnieks cer, ka tautieši viņu uzmeklēs un atcerēsies arī jaunajā mājvietā — 361 Roncesvelles St., tel. LE 1-7353, lai nogaršotu ja ne tortes gabalu, tad smaržīgu ūdens kliņģeri, kas tik lieliski garšo, kopā ar desiņām, īpaši izbraukumos svaigā gaisā.

Ziņas no piederīgiem

Latviešu centrālai komitejai Vācijā — (21a) Augustdorf b. Detmold ir ziņas zemāk minētām personām no viņu piederīgajiem:

Jūlijai Muižniecei (dzīv. Veisenburgā), Jānim Ēķim (dzim. 1919. g., dzīv. Švarcenbekā), Gaidai Lagzdiņai (vai Legzdiņš), Jānim Pakulim (dz. 23. 3. 1926. g.), Arvīdam Leduskukainim, Jurim Veinbergam (dzīvojis Marburgā), Voldemāram Elmāram Brigmanim (dzīv. Hamburgā), Ernestam Verģim, Fr. Šīrakam Gruzītim, Mirdzai Nedsveskai (dzim. Šīraks), Rutai Šīrakai (agr. dzīv. Minchenē), Mildai Krastiņai ar meitu Birutu (agr. dzīv Gēstachtā), Ritai Ķiburei (agrāk dzīv. Neustadt), Lucanei Jeckelei (dzim. Baumanis), Magdalēnei, Soblovai (dzim 25. 5. 18), Kārlim Paeglem, Z. Vilsonei (sportista kundze, agr. dzīv. Altgargē), Auseklim un Paulīnei Kalniņiem, Helmūtam un Ievai Gravām, Jānim Ozolam (dzim. 25. 10. 12. g.), Paulim-Elmāram Āboliņam, Raimondam Bērziņam, Jānim Raibacim, Dzidrai Straumei (dzim. Jansone, dzim. 20. 10. 20), Alfrēdam Vikmanim un viņa kundzei Dzidrai (dzim. Lūciņa), Alfrēdam Mačam (dz 23. 10. 10.), Zigrīdai Priedniecei, Emmai Upītei, Vilim Kukšam, Martai Salnai (dzim. Timma), Valdim Salnais (dzīv. Vircburgā), Krišjānim Adalbertam Heidemanim, Kārlim un Lūcijai Juzupiem, Olgai Feldmanei (dzīv. Vircburgā), Līnai Neilandai, Ainai Bundziņai, Martai Pogulei, Arvīdam Upītim (vai Upītei, dz. 9. 11. 05.), Rūdim Āboliņam, Viktoram Morvsa (agr dzīv. Uchtē), Aleksandram Narbatovičam, Jānim Drīzulim(sieva Emilija, bērni Irēna un Anita, agr. dzīv. Švarcenbekā), Aleksandram un Vilhelmam Spreiļiem (agr. dzīv. Lauingenā), Artūram Līkumam (agr. dzīv. Gēstachtā), Hermanim un Ernai Minderiem, Arturam Abertiniscu (dzim. 1911. g.), Robertam Melnikonim (dzīv. Anglijā), Annai-Marijai Zvejniecei (dzim. Puide, dzī 9. 2. 21.), Hertai-Melanijai Špacei (dzim. Puide, dz. 1. 9. 14.).

Rakstot LCK, laipni lūdzam pievienot starptautiskos pasta kuponus atbildes vēstulei.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5198.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

LATVIEŠU RAIDĪJUMS NO MINCHENES

Amerikas Balss tuvākā laikā uzsāks raidījumus latviešu valodā arī no Minchenes, kur iekārtos īpašu latviešu redakciju. Divi Amerikas Balss latviešu redakcijas locekļi Vašingtonā — Lauberts un Osvalds Uršteins 13. maijā izlidoja uz Vāciju, kur saistīti ar divu gadu līgumu. Uršteinam ir lieli nopelni latviešu teātŗa izveidošanā ASV, kur viņš darbojās kā aktieris un režisors.

JAUNA KOMŪNISTU KAMPAŅA KANADAS JAUNATNES VIDŪ

Strādnieku jaunatnes nacionālā federācija NFLY —The National Federation of Labour of Youth), kas ir Kanadas komūnistu partijas jaunatnes nozare, uzsākusi kampaņu, centrētu galvenokārt uz sportu.

NFLY lūdz Kanadas organizācijas atbalstīt šo kampaņu. Tā sākta, pamatojoties uz direktīvām, kādas saņemtas no Pasaules demokratiskās jaunatnes federācijas (Komūnistu organizācija) pagājušā vasarā. Tai laikā komūnistu jaunatnes organizācijas instruēja, lai tās uzņem plašākus sakarus ar citām organizācijām, lietojot tagadējo komūnistu izraudzīto „vienotās frontes" taktiku.

NFLY valsts dažādos apvidos darbojas dažādi. Kvebekas provincē tā ir pasākusi balsu vākšanas veidu.

Kampaņas īsto nolūku atklāja sauklis: „Samazināt bruņošanās budžetu, organizēt masu sporta aktivitātes." Tas ir komūnistu mēģinājums radīt opozīciju pret izdevumiem bruņoto spēku uzturēšanai, lai aizsargātu brīvo pasauli.

Bez tam organizācijas nolūks ir nodibināt sakarus ar jaunkanadiešiem, lai sagatavotu zemi komūnistu idejām. Tādēļ ieteicams visām organizācijām un jauniešiem uzmanīties, lai nesāktu draudzīgas sarunas ar šiem viltus draugiem.

LASĪTAJU vēstules

PAR BUMERANGU UN FAKTIEM

Latvijas Amerikā redakcijai:

„Televīzija" LA 37. n-rā pielaidusi smagu kļūmi: bumerangs meistara rokās ir brīnumains ierocis, kas atgriežas pie mētēja, ja netrāpa mērķi. Un viņš to var mest pat jaunu. Grūti pat izdomāt iespēju, ka izmests bumerangs varētu nosist vai ievainot pašu metēju.

Tagad laikrakstos bieži mēdz atsaukt nepatiesus un nepareizus faktus. Vārds „fakts" taču pats nozīmē neapstrīdamu patiesību. Tāpēc nepatiesu un nepareizu faktu nemaz nav.

Vecais Ābers, Takomā, Wash.

25. maijā Baltiešu sporta svētki, Centrālā YMCAā.
25. maijā, Cosburn Junior High School auditorijā Veras Keišes baleta skolas vakars.
26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Zīverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Ītona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3 p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdienas tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle.
1957. g. 12. janv. — Zaķu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

ZIEDOJUMI

DV Hamiltonas nodaļas Lieldienu ziedojumu vākšanas akcija noslēgusies. Ar 19 listēm pavisam savākts $412.75. No šīs summas $200 nosūtīts uz Zviedriju sainīšu sūtīšanai latviešiem vergu nometnēs, bet pārējā daļa kaŗa invalidiem un trūkumcietējiem Vācijā.

Lieldienu palīdzības akcijā Hamiltonā ziedojuši:

(Turpinājums)

Ilga Gēbauers $2; L. Beģis $2; V. Licītis $2; A. Lipsbergs $2; E. Mauriņš $1; K. Raģis $1; V. Kāmaldnieks $1; J. Martinovs $4; M. Martinovs $4; V. Āboliņš $5.00; Z. Keršteins $1; I. Runģenieks $1; M. Zitmanis $1; E. Zvinis $2; T. Valentinovičs $1; A. Andersons $1; F. Veldre $2; V. Veldre $4; G. Upīte $1; O. Moruss $1; J. Pavlovs $1; J. Valentinovičs $1; L. Urbaitis $1; J. Neimanis $1; B. Cīrulis $1; V. Venckaitis $1; S. Brencāns $1; L. Sečs $1; E. Rundē $2; R. Verners $1; B. Galdiņš 1; R. Bērziņš $2; K. Bērziņš $2; J. Kravalis $1; V. Kravalis $1; M. E. Knaueris $1; Z. Gelziņš $1; Č. A. Garants $1; A. Auzers $1; O. Bērziņš $2; R. Zazevskis $2; H. Reņģitis $3; R. Blūms $1; A. Zībergs $1.50; V. Mūrnieks $1; K. Deduments $1; I. Zvaigzne $2; L. Jansons $1; L. Bērziņš $1; J. Cīrulis $1; O. Maķis $1; P. un B. Pabērzi $5; A. Zepipe $2; J. Bieriņš $2; J. Kalniņš $1; V. Leonovs $1; J. Atvars $1; S. Brencāns $1; O. Ieviņš 2; P. Ieviņš $2; E. Reinis $2; V. Tukleris $2; V. Grāvelis $2; V. Jaunzems $1; E. Aģis $2; Dr. G. Drillis $2; P. Immurs $1; H. Martinaitis $1; V. Martinaitis $2; E. Mauriņš $1; Dr. E. L. Grabis $2; I. Bandenieks $1; A. Grabis $1; L. Kalva $1; A. Andersons $1; E. Bitmanis $1; A. un E. Robežgruntnieki $4; E. Ozers - Zanders $1; L. Zalcmanis $2; K. Raģis $2; H. Mielēni $3; D. Lesiņš $1; I. Leja $1; E. Tētiņš $1; V. Krauklis $1; M. Petrovskis $1; J. Dubinskis $4; A. A. Liepa $2; Z. Valdmanis $1; E. V. Krūmiņš $3; E. Dāvidsons $2; A. Aditājs $5; A. Briedis $1; J. Barkāns, $1; J. Robežnieks $2; J. Jaunzems $2 un E. Krasts $5. Mīļš Daugavas Vanagu paldies visiem atsaucīgajiem ziedotājiem.

DV Hamiltonas nod. valde

Lieldienu ziedojumu vākšanas akcijā DV Alberta nodaļas ziedojumu vācējiem ziedojuši:

A. Bērziņš $5; N. Gils $5; M. Vilsons $3; B. Bergs $2.50; E. Delveris $2; J. Kociņš $2; J. Dālderis $2; L. Kibermanis $2; Krieviņš $2; B. Knaķis $2; A. Straubergs $2; A. Rudevics $2; O. Ulmanis $2; V. Mežulis $2; R. Dālderis $1; E. Korns $1; P. Mežulis $1; U. Delveris $1; A. Delveris $1; S. Dargevis $1; P. Plaudis $1; J. Miks $1; I. Strauts $1; J. Kļaviņš $1; A. Dūmiņš $1; J. Derics $1; H. Nagils $1; O. Miniats $1; V. Korns $1; K. un E. Mesoks 75c; Pavisam kopā — 51.25.

Bez tam 1 stundas darba algas ziedojumu iemaksājuši sekojoši DV Albertas nodaļas biedri:

A. Gils $12; A. Delveris $5; J. Dālderis $4; A. Dālderis $4.00; B. Bergs $3, E. Delveris $3.

Visiem ziedotājiem DV Albertas nodaļa izsaka vissirsnīgāko pateicību.

KANADĀ TORONTO

Modiste A. Vītoliņa, kuŗa nesen pārnāca no St. Katarīnas uz Torontu, pārcēlusies uz jaunu dzīves vietu, kur atvērusi plašu darbnīcu un piepem pasūtinājumus dažāda veida tērpiem — no vienkāršas darbā valkājamas kleitas līdz greznai vakara tualetei. Tuvākā laikā A. Vītoliņa atvērs arī veikalu — salonu, pašreiz veicot jaunā uzņēmuma iekārtošanas darbus. Darbnīcas jaunā adrese ir 1318 Bloor St., West, tel. LE 5-5725.

HAMILTONĀ

14. jūnija aizvesto demonstrācijas gājiens Hamiltonā un sekojošā sanāksme un koncerts notiks svētdien, 10. jūnijā, nevis 17. jūnijā, kā iepriekš bija paredzēts. Tuvākas ziņas sekos.

Pavalstniecības nedēļa Hamiltonā šogad notiks no 19. — 26. maijam. Katrai tautību grupai, kas piedalās šīs nedēļas sarīkojumos, ir ierādīts kāds Hamiltonas veikala skatulogs, kuŗā būs izstādīti attiecīgās tautības nacionālie tērpi, rokdarbi, rotas lietas un citi etnogrāfiski izstrādājumi. Baltiešiem — latviešiem, igauņiem un lietuviešiem ierādīts kopīgs skatulogs Alexanian grīdsegu veikalā, 228 King Str. E.

Viens no ievērojamākiem sarīkojumiem Hamiltonā ir Kanadas ārlietu ministra Pīrsona viesošanās 24. maijā. Royal Connaught hotelī būs rīkotas pusdienas visu Hamiltonas tautību pārstāvjiem, kā arī sabiedriskiem darbiniekiem un atbildīgām Hamiltonas iestāžu un organizāciju amatpersonām. Pusdienas rīko Hamiltonas Rotāriešu klubs.

Šīs nedēļas sarīkojumu nozīmīgākā diena ir piekdienas vakars, kad Hamiltonas Forumā notiks visu tautību parāde ar vairāk kā 300 dalībniekiem. Sarīkojums notiks 25. maijā, pl. 8.00 vakarā Barton St. E. pie Sanford ielas. Tur sagaida ap 3000 apmeklētāju. Ieejas maksa $0,50 no personas, bet bērniem 25 c. No latviešiem piedalās Hamiltonas jaunatnes pulciņa tautisko deju kopa Izoldes Silkovskas vadībā, pie klavierēm būs Anna Medne. Minētais sarīkojums būs pieslēgts Hamiltonas televizijas stacijai, kā arī vietējam raidītājam CHML, kas arī kārto un organizē visu šo lielo sarīkojumu, kā arī to financē un veic visus reklāmas un propagandas darbus, tā ka šai vakarā Forums paredzēts stāvgrūdām pilns.

Aiziesim arī mēs uz šo šarīkojumu un moraliski atbalstīsim mūsu dejotājus!

VANKUVERĀ

Vankuveras latviešu draudzes māc. K. Avotiņš pārcēlās uz dzīvi netālu no Edmontonas — Golden Spaik, kur vadīs angļu un vācu draudzes 6. maijā. Ģimenes dienā, bija māc. Avotiņa pēdējais dievkalpojums Kitsilano baznīcā, kas bija pulcējis daudz dievlūdzēju. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē bija laicīgs akts, kuŗā referātu par tautas dziesmām lasīja Ilga Balode. Sekoja bērnu mūzikāli priekšnesumi un deklamācijas.

Pēc Ģimenes dienas priekšnesumiem vārdu ņēma draudzes pr-ka palīgs K. Smiltēns, teicot atvadu runu, bet draudzes dāmas mācītājam un viņa kundzei pasniedza ziedus.

L. Ozolkalne no Preses kopas pasniedza baltus ziedus Avotiņa kundzei. DV pr-nieks Vērsāns pasniedza kokā grieztu šķīvi ar Britu Kolumbijas nacionālo dārgumu — dogvūda ziediem, kas simbolizē Kristus krusta un ērkšķu ceļu.

Latv. b-ba paplašinātā valdes sēdē savu atvadīšanos no mācītāja rīkoja intimā, sirsnīgā garā pie tases tējas, ar daudz labiem vārdiem un atmiņām. Kā dāvanu mācītājam pasniedza divus sudraba svečturus un viņa kundzei sudraba papīra nazi. Bet 13. maijā vakarā stacijā aizbraucējus ar ziediem un dāvanām izvadīja krietns bariņš tautiešu, skaitā 36.

20. maijā māc. Avotiņš svinīgi tika ievests amatā jaunajā darba vietā. Dieva palīgu un veselību vēlēdami, pie viņiem piedomās vankuverieši.

-ks

LONDONĀ, ONT.

14. maijā mūžībā aizgāja Roberts Štengels, īsts latvietis ar sajūtu tautas darba tikumu, stingru raksturu un dziļu pienākuma apziņu. Viņu izvadīja 16. maijā no Trīsvienības luterāņu dievnama, kur atvadu vārdus teica māc. V. Šēfers, izceļot nelaika pievadīšanos draudžu pārvaldē kā dzimtenē, tā arī trimdā. Tautieši kuplā skaitā viņu pavadīja uz kapsētu un uz kapa nolika daudz ziedu, to starpā latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks E. Ūdris un LL kopas pārstāvis prof. A. Dreimanis.

Ps.

NIAGARĀ

Niagaras latviešu sporta kluba rīkotās sporta sacīkstes un tradicionālā Ziedu balle notiks 26. maijā, plkst. 20 skaistajā Glenview kluba zālē, 233 Hickson St. Sarīkojuma degpunktā Niagaras ziedu karalienes vēlēšana. Pagājušā gadā par karalieni ievēlēja Daci Epermani (Bafalo), bet par galma dāmām Gaidu Bluķi (Saginava) un Dagnīju Treijeri (Niagara). Vai arī šogad ziedu karalienes vainags aizceļos uz ASV? Filadelfijas volejbolistes, kas piedalīsies konkursā, līdz ar pagājušā gada Niagaras ziedu karalieni atkal būs spēcīga konkurence Kanadas latviešu daiļavām. Par gaumīgu zāles dekorējumu un klātiem galdiem rūpēsies Niagaras sportistes. Dejas spēlēs Toronto deju orķestris Tobāgo.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

VĒSTULE ALUMSALUMAM

Mūsu labs paziņa, Dziedzerls, vērodams aktuālos notikumus globālajā latviešu sadzīvē, plesūtījis šādu vēstuli kollēgam Alumsalumam:

Kāpēc Tu tik ilgi klusē? Varbūt Tu vēl vienmēr glabā savas vēstules tai jaunajai profesionālo žurnālistu avīzei, kuŗu agrāk savās aizlūgšanās tik bieži pieminēji? Velti gaidīts! Kāds amatieris Tev jau ir aizsteidzies priekšā. Pats savām acīm vienu jaunu avīzi tiku redzējis. Kāds draugs man no Čikāgas atveda viņa ietitu zuti. Drusciņ tāda treknāka bija, bet kuŗš gan nepriecāsies par brīveksemplāru? Milīt, kas tur bilžu! Un skaistu sieviešu — pilnīgi trijās dimensijās! Mans dēl

ĢENERĀLKONSULS
Dr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

LATVIEŠU RAIDĪJUMS NO MINCHENES

Amerikas Balss tuvākā laikā uzsāks raidījumus latviešu valodā arī no Minchenes, kur iekārtos īpašu latviešu redakciju. Divi Amerikas Balss latviešu redakcijas locekļi — Vašingtonā — Lauberts un Osvalds Kršteins 13. maijā izlidoja uz Vāciju, kur saistīti ar divu gadu līgumu. Uršteinam ir lieli nopelni latviešu teātra izveidošanā ASV, kur viņš darbojās kā aktieris un režisors.

JAUNA KOMŪNISTU KAMPAŅA KANADAS JAUNATNES VIDŪ

Strādnieku jaunatnes nacionālā federācija NFLY — The National Federation of Labour (Youth), kas ir Kanadas komūnistu partijas jaunatnes nozare, uzsākusi kampaņu, centrētu galvenokārt uz sportu.

NFLY lūdz Kanadas organizācijas atbalstīt šo kampaņu. Tā sākta, pamatojoties uz direktīvām, kādas saņemtas no Pasaules demokratiskās jaunatnes federācijas (Komūnistu organizācija) pagājušā vasarā. Tai laikā komūnistu jaunatnes organizācijas instruēja, lai tās uzņem plašākus sakarus ar citām organizācijām, lietojot tagadējo komūnistu izraudzīto „vienotās frontes" taktiku.

NFLY valsts dažādos apvidos darbojas dažādi. Kvebekas provincē tā ir pasākusi balsu vākšanas veidu.

Kampaņas īsto nolūku atklāja sauklis: „Samazināt bruņošanās budžetu, organizēt masu sporta aktivitātes." Tas ir komūnistu mēģinājums radīt opoziciju pret izdevumiem bruņoto spēku uzturēšanai, lai aizsargātu brīvo pasauli.

Bez tam organizācijas nolūks ir nodibināt sakarus ar jaunkanadiešiem, lai sagatavotu zemi komūnistu idejām. Tādēļ ieteicams visām organizācijām un jauniešiem uzmanīties, lai nesāktu draudzīgas sarunas ar šiem viltus draugiem.

LASĪTAJU VĒSTULES

PAR BUMERANGU UN FAKTIEM

Latvijas Amerikā redakcijai:

„Televīzija" LA 37. n-rā pielaidusi smagu kļūmi: bumerangs meistara rokās ir brīnumains ierocis, kas atgriežas pie metēja, ja netrāpa mērķi. Un viņš to var mest par jaunu. Grūti pat izdomāt iespēju, ka izmests bumerangs varētu nosist vai ievainot pašu metēju.

Tagad laikrakstos bieži mēdz atsaukt nepatiesus un nepareizus faktus. Vārds „fakts" taču pats no zīmē neapstrīdamu patiesību. Tāpēc nepatiesu un nepareizu faktu nemaz nav.

Vecais Ābers, Takomā, Wash.

25. maijā Baltiešu sporta svētki, Centrālā YMCAā.
25. maijā, Cosburn Junior High School auditorijā Veras Keišes baleta skolas vakars.
26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Zīverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Ītona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3 p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdienas tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle. 1957. g. 12. janv. — Zaķu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.

...as iesūtītos manuskriptus saīsināt.
...tus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa...marka.
...niciālajiem paraksttajos rakstos izteiktās do...kcijas viedoklim.

IEVĒROJAMS SAIMNIECISKS UZPLAUKUMS PORTUGALĒ

SALAZARS KĻŪST VECS

Šī gada maijā, droši vien bez ārēja skaluma, Portugale atzīmēs 30. gada dienu kopš Dr. Salazars stājās pie Estado Novo — jaunās valsts izveidošanas. Jāatzīst, ka kopš 1926. gada, kad Portugale atradās bankrota priekšā, šajā Pirenēju pussalas valstī ir daudz kas mainījies. Valsts, par kuru agrāk runājot arī eiropieši palūkojoties pār plecu smīnēja, tagad kļuvusi vara, par kuru neviens vairs nesmīn. Veikumu bilanci, ko var uzrādīt Salazars, Eiropā var neapskaust tikai nedaudzi valstsvīri. No Lisabonas banku statistikas redzams, ka vēl pirms Otrā pasaules kara Portugalē bija apm. 11.000 sabiedrisko uzņēmumu ar 3 miljardi eskudo kapitālu, bet tagad ir 24.000 uzņēmumu ar 12 miljardu kapitālu. Arī banku kapitāli ir auguši vismaz trīskārtīgi. Portugale pēdējos gados ne vien uzcēlusi daudzas spēkstacijas, bet strādā arī vēl pie citiem lielākiem darbiem, kuriem būs nozīme visas Eiropas mērogā. To, ka šajā zemē ir augsts dzīves standarts, rāda ne vien galvaspilsēta, bet arī koptie ceļi un tālākie nomales ciemi. Pat nīkākie politiskie pretinieki nespēj noliegt, ka Sao Bento vientuļnieks, kā portugaļi sauc savu ministru prezidentu, 30 gados ir veicis ievērojamu darbu, bez kā būtu radušies iekšēji vai ārēji satricinājumi, novadot valsts kuģi konstitūcionālos ūdeņos. Taču tauta par savu „portugaļu brīnumu" runā vismazāk, jo no visām romāņu rasēm viņi ir kautrīgākie.

Pēdējos 30 gados Portugalē nemanot izaugusi jauna vidusšķira, kura, izraujoties no masām un cīnoties par materiālo labklājību, nemaz vai tikai drusku interesējusies par politiku. Tādēļ arī saprotams, ka Salazara veidotā vienības partija ir palikusi vienīgais politiski radošais spēks, kam tautas masas vēlēšanās ir nodevušas balsis varbūt tikai saimnieciskā uzplaukuma dēļ. Taču arī sīkstais Salazars pēc 30 gadu darbošanās arvien vairāk savos plecos jūt gadu nastu un jau labu laiku plāno aiziet no valsts skatuves. Līdz ar to Portugalē arvien nozīmīgāks kļūst jautājums par viņa pēcteci. Salazara lielās personības ēna nav bijusi sevišķi veselīga jaunu valstvīru izaugšanai, un tagad pats vecais valstvīrs pūlas visumā nepolitiskos portugaļus pamudināt uz lielāku darbību tieši valsts politikas veidošanā. Politika līdz šim Portugalē ir bijusi kā zināma intellektuāļu privilēģija, un ar plašu tautas masu ieinteresēšanu politiskajā darbā tagad nopūlas ne vien vienīgā vienības partija — Nacionālā apvienība, bet arī jaunatnes organizācija Mocidade. Bet Salazaram, kas savā dzīvē vairāk bijas filozofs un valstsvīrs nekā politiķis, aizejot no valsts dzīves skatuves, Portugalē nenoliedzami paliks ilgi neaizpildāms tukšums.

Aks.

Padomijā likvidēšot vergu nometnes

Kāds padomju Iekšlietu ministrijas (MVD) pārstāvis paskaidrojis franču sociālistu delegātiem, ka padomju valdība esot nolēmusi gada laikā likvidēt visas koncentrācijas nometnes. Deportācijas tagad vēl notiekot tikai „ārkārtīgi svarīgu politisku noziegumu" gadījumos. Notiesātos turpmāk ieslodzīšot ne pārāk tālu no viņu dzīves vietām. Turpmāk būšot divi ieslodzījuma veidi: parastie cietumi un labošanas darba kolonijas. Šinīs kolonijās ieslodzītos nesūtīšot darbā ārpus kolonijas, bet nodarbināšot darbnīcās. Šādus paskaidrojumus MVD virs sniedzis franču sociālistiem, kad tie apmeklējuši labošanas darba nometni pie Tulas (dienvidos no Maskavas). Šinī nometnē nešot politisko cietumnieku, bet tikai parastie kriminālnoziedznieki.

Padomju vergu darba nometnes atrodas visvairāk Sibirijā, Kazachstanā un Krievijas ziemeļos. Nometņu skaits, kā arī ieslodzīto skaits nav noteikti zināms, bet pieņem, ka tas sniedzas miljonos, un vēl lielāks skaits ieslodzīto ir jau aizgājis bojā šo nometņu pastāvēšanas laikā. Vergu nometnes ir svarīgs faktors padomju saimniecībā, jo citādā ceļā nav iespējams piesaistīt darba spēku klimatiski vai citādā ziņā nelabvēlīgos apgabalos. Ja tas ir taisnība, ka šīs nometnes likvidēs, tad nav saprotams, ar ko padomju valdība aizstās vergu darba spēku daudzās viņiem tik svarīgās saimniecības nozarēs.

LATVIETIS PUBLISKI APSŪDZ PADOMJU „PARLAMENTĀRIEŠUS"

KRIEVU VIESOŠANĀS ZVIEDRIJĀ AR STARPGADĪJUMU

Padomju „parlamentāriešu" viesošanās Zviedrijā no 7. līdz 17. maijam izraisīja starpgadījumu un asus domstarpības zviedru presē. Galvenais strīdus iemesls preses polemikā bija Baltijas valstu jautājums.

Sensāciju zviedru presē ar savu uzstāšanos radīja latvietis Ādolfs Jānis Grīnbergs, tagad Zviedrijas pilsonis. Pirms diviem gadiem viņš pārcieta smagu likteņa triecienu, kad krievu aģenti izdevās aizvilināt uz dzimteni viņa sievu Hertu, kas slimoja ar nerviem. Grīnbergs bieži sarakstījās ar sievu Latvijā un zināja, ka viņai kur klājas grūti un tā grib atgriezties Zviedrijā pie ģimenes. Pēdējo 4 mēnešu laikā viņš vairs nav saņēmis no sievas nekādas ziņas. Viņš ir izmēģinājis visādus ceļus, lai panāktu tās atgriešanos Zviedrijā.

Jau pirmajā dienā, kad krievu delegācija ieradās Stokholmā, Grīnbergs mēģināja runāt ar delegācijas vadītāju Volkovu. Viņš gaidīja, kad krievi nāks ārā no zviedru parlamenta ēkas un tad tuvojās Volkovam. Bet Volkovs negribēja viņu uzklausīt un deva zīmi mjiesas sargiem. Tūliņ piesteidzās krievu un zviedru drošības sargi un Grīnbergu aizveda. Šis mazais incidents parādīja zviedru publikai, cik stingri apsargā krievu viesus. Otrā dienā Grīnbergs gribēja apmeklēt krievus Grand hotelī, bet zviedru policija atkal viņu aizturēja.

Trešajā dienā krievi ieradās svinīgā izrādē Karaliskajā operā, kur uzveda Sapni vasaras naktī. Zālē bija daudz drošības sargu privātdrēbēs, uzveduma laikā visas durvis bija noslēgtas. Izrādē bija ieradies arī Grīnbergs un nosēdies trešajā balkonā. Viņš bija paņēmis žūksni skrejlapu, kurās zviedru valodā izklāstīta prasība izlaist viņa sievu no Latvijas. Pirmajā starpbrīdī daži zviedru policisti bija pazinuši Grīnbergu un viņam tuvojās. Tad Grīnbergs piecēlās un skaļā balsī uzrunāja krievu valodā padomju delegātus, lūdzot atbrīvot viņa sievu. Piesteigušies policisti apgājās ar viņu diezgan brutāli. Vienu policists gizspieda Grīnbergam muti, otrs rāva aiz matiem galvu atpakaļ, Grīnbergs nepretojās. Pēc aizvešanas policijā Grīnbergu pratināja veselu stundu. Krievu delegāti izlikās Grīnberga runu nedzirdam. Tanī brīdī krieviem viņu ložā pasniedza šampanieti. Notikums plaši atstāstīts zviedru presē, kur izteiktas kodīgas piezīmes, ka komūnistiem izdodas aizvilināt tikai garīgi slimos.

Krievu viesošanās laikā zviedru presē iedegās asa polemika par to, vai bijis pareizi aicināt krievus uz Zviedriju. Vistālāk gājis laikraksts Expressen, kas pirmajā lapaspusē ievietojis virsrakstu krievu valodā: „Jūs šeit esat nevēlami viesi." Dagens Nyheter savā ievadā asi vērsās pret krievu aicināšanu un pārmet sociāldemokratiskiem laikrakstiem „ka tie noklusē necilvēcības, ko padomju vara pastrādājusi Baltijas valstīs. Sevišķu neapmierinātību radījis tas, ka padomju delegācijā ietelp arī latvietis J. Voltmanis un igauņu kompartijas 1. sekretārs Ivans Kebins (Krievijas igaunis), kuŗus ieskata par svešas varas ieceltiem kalpiem. Minēto personu uzņemšanu varot iztulkot, ka Zviedrija atzīst Baltijas valstu inkorporāciju.

Sociāldemokratiskajai valdībai tuvu stāvošais Aftonbladet netaktiski izsakās par baltiešu trimdiniekiem „neoficiālo ārpolitiku" un pasaka, ka tagad neesot īstais laiks, lai pārrunātu Baltijas valstu neatkarības problēmu.

Baltiešu trimdiniekiem aizliegts nodarboties ar politiku, bet viņiem ir daudz draugu zviedru sabiedrībā, 12. maijā tie noorganizēja plašu protesta sapulci Medborgarhuset zālē. Sapulci atklāja pazīstamais baltiešu draugs, prof. Birgers Nermans. Vēl runāja Zviedrijas parlamenta locekļi Hjalmarsons un Stāls. Runu temati bija humānitāte, cilvēku tiesības un Baltijas valstis. Hjalmarsons bija aicināts piedalīties banketā, ko zviedru parlamenta locekļi rīkoja krieviem par godu, bet viņš atteicās tur ierasties.

VELNA KALPI BEZ BIEDRU KARTĒM

Holandieši nesen savākuši visas pieejamās ziņas un izdarījuši dažus interesantus aprēķinus par komūnistiem un viņu līdzskrējējiem ārpus Padomju Savienības. No holandiešu datiem redzams, ka visā pasaulē (ārpus PSRS un Ķīnas) esot 3,6 miljoni zvērinātu un pārbaudītu komūnistu, kuŗi ierakstīti partijas reģistros un saņēmuši biedru kartes. No tiem apmēram 2,8 miljoni dzīvojot Rietumeiropā. Drusku vairāk par 400.000 Āzijas zemēs un apm. 241.000 Dievidamerikā. Ziemeļamerikas kontinentā esot 70.000 īstu komūnistu, Afrikā apm. 30.000 un Austrālijā tikai ap 6000. Interesantākais tomēr ir secinājums, ka visā brīvajā pasaulē dažādo valstu parlamentu pēdējās vēlēšanās par komūnistiem savas balsis nodevuši kopā apmēram 20.4 miljoni cilvēku. Tā redzams, ka par Itālijas komūnistiem, kuŗu partijā ir apm. 2 miljoni biedru, balsojuši 6,1 miljons vēlētāju. Arī Francijas komūnistu partijai, kuŗa ir izdevusi tikai pusmiljonu biedru karšu, vēlēšanās oijuši 5 miljoni piekritēju. Un šie velna kalpi bez partijas kartēm brīvajai pasaulei ir bīstamākie.

Vampirs Staļins

Pēc dažām ziņām no Varšavas spriežams, ka komūnistiskās Polijas valdība beidzot drīzumā domā sastādīt komiteju, kuŗai „jānoskaidro" Otrā pasaules kara laikā Katinas mežā nobendēto poļu virsnieku ekseķūcijas patiesie apstākļi. Domā, ka, lai veicinātu kampaņu pret Staļinu visās komūnistu pārvaldītajās zemēs, Kremļa jaunie valdnieki tagad Varšavas ķipariem atļaus „konstatēt" Staļina vainu arī šo čekas noslepkavoto poļu virsnieku lietā...

Kas zin — varbūt arī Vilis Lācis un Ko tuvākā nākotnē sastādīs tādu pašu komiteju, kuŗa „pētīs" Baltezerā, Centrālcietumā, Litenē, un citās vietās čekas nobendēto latviešu lietu. Un nebūsim tādēļ pārsteigti, ja Rīgas „biedri" varbūt nonāks pie atziņuma, ka pie latviešu zvērīgās spīdzināšanas un nobendēšanas pašrocīgi vainīgs ir tikai Staļins...

Uz jogu noslēpumu pēdām

Vīnes nervu chirurgs Dr. Herberts Krauss sagādājis zinātnieku pasaulei mazu sensāciju, jo apgalvo, ka esot uz pēdām jogu noslēpumiem. Uzturoties Indijā, viņš mēģinājis noskaidrot, kādēļ jogi transa stāvoklī ir nejūtīgi pret gaismu, troksni, salu un sāpēm. Izdārot daudzu transa stāvoklī esošu jogu smadzeņu elektriskos mērījumus Elektro—Enzephotogramme), viņš atklājis, ka jogiem transa stāvoklī ir kāpināta smadzeņu darbība, kāpēc zūdot normālais smadzeņu darbības ritms, jo tā vietā stājoties maz pazīstamais augstfrekvences ritms, kuŗa dēļ jogi nereaģējot uz ārējiem efektiem.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

Latviešu kristīgo studentu apvienības Čikāgas kopas 4. gada diena ar dievkolpojumu māc. G. Straumaņa vadībā un sadraudzīgu vakaru notiks ceturtdien, 24. maijā, pl. 8 vak., 620 So. Ashland Blvd. Solo — Marta Cakare. Kopas biedri un draugi lūgti ierasties.

Par jaunatnes lomu likteņīgos cīņu laikmetos runāja Dr. K. Lejasmeijers 4. maijā Hull Houses Bowen zālē apm. 100 klausītājiem. Lektors dedzīgā runā pakavējās pie tiem posmiem, kad jaunatnei jāizškiras, pa kuŗu ceļu iet, minēdams vairākus piemērus no vēstures: Aleksandra Lielā, Hitlera u. c. dzīves. Mūsu vēsture bagāta ievērojamu vīru darbiem, ko liecinājusi pagātnē Latvijas brīvības cīņas. Jaunatne ilgojas pēc ceļiem parauģiem un labprāt tiem seko.

Vīru kori Daugaviešī diriģenta V. Vištelja vietā turpmāk vadīs Jānis Gaiķis. No saviem pienākumiem latviešu radiofonā atlūgušies K. Vanags, V. Rūvalds, A. Raidonis, I. un R. Spuri un V. Liepiņš.

Operu Bohēmijas meitene angļu valodā izrādīs 18. un 19. maijā, pl. 8 vakarā Austin Town zālē. Galvenā partiju dziedās latvietis, Arn. Freimanis. Ieejas maksa $1.00.

Ar Pazudušo dēlu Grand Rapidu latv. b-bas teātŗa kopa svētdien, 27. maijā viesosies Čikāgas Latviešu teātrī Hull House telpās, 800 So. Halsted St., plkst. 6 vakarā. Ar šo lugu rež. Arnolds Štams atzīmē arī savus 25 skatuves gaitnieka gadus. Biļetes par $1.50 un $1.25, skolēniem un studentiem 50c, var jau pasūtināt pa tel. MO 6-5399 darbd. vakaros no plkst. 7-9. Vietas numurētas.

Ar pasaku lugu Kaķīša dzirnaviņas Krolla teātŗa studijas bērnu kopa sestdien, 26. maijā, plkst. 6 vakarā viesosies Kalamazū latviešu biedrībā.

Latviešu organizāciju apvienība sasauca trešdien, 16. maijā, plkst. 8 vakarā sēdi Hull House telpās sarīkojumu kalendāra sastādīšanai.

Pianista Hugo Štrausa un viņa kundzes, dziedones, koncertu turneju rīko Krolla mākslas aģentūra: 800 So. Halsted St. Hull House, Chicago 7, Ill. Pirmais koncerts notiks 22. septembrī, sestdienā, Hull House telpās, Čikāgā.

— Grāmata „Kā nokristies svarā" bija izpārdota, tādēļ es nopirku tai vietā pamācību „Kā pieņemties" un darīšu visu tieši otrādi kā tur teikts.

NO RĪGAS LĪDZ REINAI

KĀDA GAISA IZPALĪGA ATMIŅU STĀSTS

Pār Dienvidkorejas masīvajām kalnu grēdām uz īsu mirkli vēl gozējās rietošās saules rudenīgie stari. Ziemeļu pusē nemitīgi plosījās artilerijas viesuļvētra. Šis bija 1952. gads, kad devos „ar dienestu" saistītā izbraukumā uz frontes tiešo aizmuguri. Padomdevēju grupas vīri bieži organizēja šādus ar dienestu un atvaļinājumu kombinētus izbraucienus uz fronti, jo likās, ka viņus māca mazvērtības vai „aizmugures žurku" komplekss. Viņi vēlējās pierādīt, ka nebīstas no haubiču rēcieniem un ložmetēju kārtām, kas, piebraucot tuvāk, lika viņu sirdīm it kā nodrebēt... Mans nolūks nebija dižoties, bet gan satikt kādu latviešu zēnu, kas jau vairākus mēnešus kāvās ar sarkanajiem ķīniešiem un ziemeļkorejiešiem, un mazliet parunāties latviešu valodā, izmainīt domas un atziņas.

Sauksim šo zēnu par kaprāli Eiženu Zemi, jo solījos viņa vārdu neizpaust.

Sēdot bunkurā pie paštaisīta dēļu galda un remdinot slāpes, viņa seja sveces gaismā izskatījās rūpju un domu nomākta.

„Kas tevi grauž?" es ievaicājos.

„Nekas, nekas," Eižens nopurināja galvu un pacēlis armijas alumīnija krūzīti pildītu ar japāņu alu, teica: „Uz veciem labiem laikiem!" Mēs pieskandinājām. Noliecis dzeŗamo trauku pie malas, Eižens Zeme atsāka: „Daudz jau no tiem veciem laikiem es gan neatceros, bet prātā tomēr iegūlušies gaisa izpalīga kalpības mēneši."

„Tad pastāsti kaut ko par savām gaitām vācu laikā", es mudināju.

Kaprāļa Eižena Zemes acīs iekāda dzirksts, un cauri zvērojās

Par to mūsu jaunatnes daļu, kas komūnistiem tuvojoties Latvijas robežām 1944. g. stājās Gaisa izpalīgu rindās, ir ļoti maz ziņu. Daudzi no viņiem ir arī spiesti klusēt. Mūsu līdzstrādniekam Hugo Atomam bijusi izdevība iepazīties ar kāda izpalīga atmiņām — ļoti neparastos apstākļos — Korejas kara lauka pievārtē, kuŗas mēs sniedzam saviem lasītājiem, cerībā, ka šis stāsts aizpildīs patukšo vēstures lappusi, kas atstāta šiem mūsu tautas jaunākajiem karotājiem.

nemitīgajai kara trokšņu dunoņai jutu, ka viņš prātā pārlaipo laikus, zemes un jūras, jo viņa balss bija tik svešādi tāla, kad viņš ierunājās: „No Rīgas līdz Reinai." Mēs aizmirsām šo „policijas akciju" un ieslīdējām citā pasaulē un citā laikā.

AR 15 GADIEM UGUNĪS

„Tas bija 1944. gada vasarā Rīgā. Es nupat biju „izcīnījis uzvaru" pret saviem vecākiem, saņēmu no tēva rakstveida atļauju iestāties gaisa izpalīgos, jo toreiz biju tikai gadus piecpadsmit vecs. Jutu, ka man bija kas jādara, nevarēju tačū noraudzīties, kā sarkanie aprij manu dailo dzimteni. Tai pašā saulainajā pēcpusdienā kājām pārgāju pontona tiltam un aizsoļoju uz prezidenta pils.

Nams bija pārpildīts ,tur apgrozījās kāds simts jauniešu. Mani iemeklēja ārsts — izturēju pārbaudi, tiku pieņemts. Jutos pacilāts, tāpat kā daudzi citi, bet labsajūta manī ilgi nemājoja. Bija pienācis vakariņu laiks, un mājas pagalmā lielajā vācu armijas katlā kaut kas vārījās. Mums izsniedza apgādi — katliņu, apakšveļu un baltas nātnes, darba virsdrēbes, jo bija pietrūkuši zilie gaisa izpalīgu formas tērpi. Mūs aicināja iebaudīt pirmo armijas maltīti. Biju pats pirmais rindā, manā katliņā iemērīja divus kausus sakņu viras. Nogaršojot es sāviebos, nevarēja nemaz baudīt, kaut kas nebija kārtībā. par to ieminējos klātesošiem. Izrādījās, ka viss katla saturs bija saindēts — kāds latviešu „labdaris" gribējis mūs jaunos noindēt. No tās dienas nopratu, ka ne visi ir tik karsti patrioti kā izliekas." Kaprālis Eižens Zeme noskurinājies atgrieza jaunu alus skārdeni, un, it kā gribēdams izskalot indi, iedzēra malku.

„Kur tad jūs apmācīja?" es nenocietos.

PIRMĀS APMĀCIBAS SPILVES LIDLAUKĀ

„Vakarā mums lika sakāpt smagajās mašīnās un sadalīja starp Rīgas tuvumā stacionētām vācu zenītartilērijas vienībām. Es un kādi divdesmit citi zēni nokļuvām Spilves lidlaukā. Tur mūs savrup novietoja barakās un katru dienu „dresēja" ierindas mācību, mācīja pazīt krievu lidmašīnas, kā arī jāva maskot ieraktos ieročus visapkārt Spilves plavām.

Es biju vilies, jo mūs nodeva vāciešu patvaļai. Latviešu jaunatnes sakarniekus mēs redzējām tikai vienreiz pa visu apmācību laiku, kas izbeidzās septembŗa sākumā.

Mūs atkal sadalīja. Kļuvām par zenītartilērijas apkalpes locekļiem Zaķu salā un pie pontona tilta. Vācieši mūs izlietoja par visa netīrā darba darītājiem, tīrījām ieročus, rakām aizsargvaļņus un stāvējām sardzē.

Nāca krievu uzlidojumi, tad izpalīgiem pavēlēja doties tuvējos ierakumos, kamēr vācieši apkalpoja „lielās šautenes."

„SPECIALA UZDEVUMA

Oktobŗa pirmajā dienā manai izpalīgu grupai, kādiem 15 zēniem, pienāca pavēle ierasties Rīgas komendantūrā. Atvadoties viens vecāks vācietis nobrīdināja pa asarai. Neko labu neparedzējām. Stāba priekšā mums lika gaidīt, piebrauca mašīna ar „Luftwaffe" vīriem. No komendatūras iznāca pajauns leitnants un katram no mums izsniedza uz mūsu vārdiem izgatavotas aplieciņas, ka mums tiešības uzturēties Rīgā sevišķu uzdevumu veikšanai.

Nezinu teikt, kāpēc tieši mēs bijām izraudzīti. Šajā grupā, pēc papildināšanas ar vācu gaisa spēku vīriem, bijām kādi trīsdesmit. Ar smago auto mūs aizvizināja uz Kr. Barona ielu, ja pareizi atceros — Nr. 38/40. Iebraucot sētā, aiz mums cīkstēdami aizvērās dzelzs vārti, kuŗus sargāja bruņots kareivis — vācietis."

Eižens Zeme uz brīdi pārtrauca savu stāstu, lai iedegtu jaunu sveci, jo degošā taisījās izdzist.

„Ak, jā, šis „speciālais uzdevums..." Mēs pašī latvieši bijām nozīmēti izlaupīt Rīgu! No rīta pie mūsu nama, kur mēs itin ērti iekārtojamies uz agrāko iedzīvotāju pamestajām mantām, piestāja kādas 5 vai 6 kravas automašīnas. Katrā mašīnā nozīmēja pa divi vai trīs latviešiem, bet pārējie bija vācu karaviri. Pirmajā dienā mans pienākums bija iztukšot VEF'u. Tas bija 4. vai 5. oktobrī. Pati galvenā ēka jau bija patukša, mašīnas jau izvāktas. Ar celtni uzbraucot augšējos stāvos, atradām foto un citu aparātu objektīvu daļas un citas neklasificējamas lietas. Mēs, latvieši, to lietu neņēmām nopietni, tikai lakstojāmies. Es pat sabojāju celtni, jo tā durvis nejauši biju atstājis pusvērtas, tās iesprūda, celtnis apstājās, un mums vajadzēja kāpelēt kājām.

(Turpinājums sekos)

Protokoli nebija pēkšņi nozuduši

Vācijas latviešu sporta pārvaldes paskaidrojums

Laikraksta Latvija Amerikā 30. numurā ar lielu izbrīnu lasījām Mka rakstu par II Eiropas latviešu meistarsacīkstēm basketbolā, kuŗā konstatējām vairākas aplamības. Vispirms jāatrāda, ka I meistarsacīkstes nenotika pērnā gadā, bet gan 1954. gada Lieldienu laikā. Tādēļ arī nākošās meistarsacīkstes būs iespējams piedzīvot tikai 1958. gadā, liekas, Londonā, jo Eiropas latviešu basketbolisti meistarsacīkstēs tiekas ik pēc 2 gadiem.

Mks pārmet, ka no sportiskā viedokļa nav skaisti, ja pēkšņi „nozūd" spēļu protokoli. Še jāatrāda, ka protokoli nav nozuduši. Tie rakstīti trīs eksemplāros: pa vienam saņēma katra vienība, bet 3. palika rīkotāju rīcībā. Ieskatu protokolos guva visi, kas vien to vēlējās. Pēc katras sacensības protokolus savā ziņā pārņēma meistarsacīkšu techniskās vadības komitejas pārstāvis E. Priedītis, kā tas labi organizētos sarīkojumos allaž notiek. Kā šīs komitejas locekļi, tā VLSP prezidija pārstāvji katrā laikā sniedza vajadzīgo informāciju, ja kāds to vēlējās. Kritizētajam bij tu vajadzējis šo iespēju izmantot, ne censties minēt un uzminēt!

Tālāk Mks „konstatē", ka rīkotāji atbildīgajam sarīkojuma organizēšanas jautājumam piegājuši „no vieglās puses," kādēļ bijuši trūkumi, arī nenoteiktība lēmumu pieņemšanā un atsaukšanā. Šis apgalvojums rāda aplamā gaismā Vācijas latviešu sporta pārvaldi, kas lielo sarīkojumu organizēja. To autors nezināmu iemeslu dēļ nemaz nav pieminējis, bet ļauj starp rindām noprast, ka organizētāja bijusi 4099. latviešu sardžu rota. Pēdējā tikai veica techniskos darbus pēc VLSP norādījumiem, kamēr visa atbildība piekrita VLSP-dei. Ja rakstītājs pārmet, ka viss ņemts no vieglās puses, būtu bijis ieteicamāk, ja viņš noskaidrotu, kādas grūtības nācās pārvarēt, lai sagādātu sarīkojumam nepieciešamos līdzekļus. VLSP prezidijs katrā laikā var viņam uzrādīt rēķinus un norēķinus. Vai materiālais jautājums atrisināms „no vieglās puses"?

Meistarsacīkšu vadība atradās speciālas techniskās vadības komitejas ziņā, kuŗā darbojās Anglijas LSP priekšsēdis A. Mauriņš, Zviedrijas priekšsēdis J. Rītums, Vācijas LSP basketbola nozares vadītājs E. Auželis un prezidija pilnvarotais E. Priedītis. Komiteja katru dienu pulcējās sēdē, kur visu pārrunāja un izlēma. Nekāda nenoteiktība tās darbā nebija konstatējama, par ko liecina arī protokoli, kuŗus pārmetējs tāpat katrā laikā var dabūt ieskatam. Ja nu dažī nieciņāki starpgadījumi atgadījās, tad tajos vainojama vienīgi atsevišķu komandu piederīgo rīcība. Anglijas iesniegtais protests katrā ziņā bija pamatots, kaut arī var būt dažādos ieskatos par veidu, kā „angļi" savas intereses aizstāvēja, un jautājumu, vai bija pareizi protestēt.

Raksta autors nav pratis arī pareizi aprēķināt iegūtos punktus. Citādi viņš nerakstītu, ka Vācijas I vienības sekmīgākais grozu guvējs bijis Alberts ar 60 punktiem. Protokoli rāda, ka Vācijas labā visvairāk punktu ieguva Šēnbergs — 41, kam seko Alberts (38) un Kocers (34). Vienības dalībnieku uzskaitē Mks pilnīgi „piemirst" K. Dekteri un A. Liepnieku. Pirmais pie tam izrādījās krietns komandas balsts aizsardzībā. Negribas ticēt, ka autors šos abus spēlētājus noklusē personīgas antipatijas dēļ, bet savs pamats šādam viedoklim tomēr pastāv.

Vistrakāko apgalvojumu Mks izsaka raksta beigās, uzsverot, ka latviešu izlase ciņā pret Vācijas valsts vienības kandidātiem „savstarpēju kīviņu ietekmē" izgājusi vājināta sastāvā! ... Kādi gan kīviņi būtu radījuši šādu netīkamu stāvokli? Fakts ir tas, ka latviešu izlase patiešām nedebitēja iespējami labākajā virknējumā, bet tas vienkāršī nebija iespējams. Spēle pret vāciešiem notika tūlīt pēc Anglijas un Vācijas latviešu komplektējumu pārspēles. Abi šie virknējumi jau bija reiz spēlējuši arī pirms vairākām stundām, Vācija pat loti svarīgo spēli pret Zviedriju. Katrs sapratīs, ka abu vienību basketbolistiem vairs nebija pa spēkam bez mazākās atpūtas tūlīt dotiies trešajā ciņā 10 stundu laikā! Tikai tādēļ latviešu izlase nevarēja darboties labākajā sastāvā, nevis spoku dēļ, kādus „saskatījis" raksta autors...

Ieteikums Vācijas latviešu sporta vadībai meklēt jaunus spēkus nākotnei ir pamatots. Tomēr Mks pārāk labi pazīst Vācijas apstākļus, lai nezinātu, ka še jauni latviešu basketbolisti neaug. Izdevies noskaidrot tikai samērā nedaudzus, kas nākotnē varētu izvērsties par teicamiem spēlētājiem. Tikpat labi autors — kā vecs sporta dzīves cilvēks — saprot, ka nopietnās ciņās nav iespējams laist nesaliedētu vienību, kas tikai uz spēli sabrauc kopā no malu malām. Bet spēlētāju sapulcināšana vienuviet (domāti jaunieši) techniski vien nav iespējama. Tādēļ mums jāpriecājas, ka gados vecākie spēlētāji vēl spēja gūt šādu panākumu ciņā ar jaunākiem spēkiem. Mums arī jāapzinās, ka pienāks brīdis, kad Vācijas latvieši savu komandu vairs nespēs savirknēt: tad, kad šie vecie spēlētāji aizies no aktīvo vidus. Tad būsim visi priecīgi un pateicīgi, ja Mks parādīs, kā izaudzināt jauno audzi pašreizējos Vācijas latviešu dzīves apstākļos.

VLSP prezidijs uzskatījis par savu pienākumu snieget šo paskaidrojumu, bet nekādā polemikā neielaidīsies. Reizē ar šo tālākas debates šai jautājumā no savas puses izbeidzam.

Alfrēds Vinčels, VLSP sekretārs

CEĻA VĀRDI

Runā un cīnies par to, kas ir svētā patiesība, tik brīvi, mierīgi, pārliecinoši un skaidri, it kā tai nevarētu būt neviena ienaidnieka. Nedomā nekad par opoziciju. Tur slēpjas lielais noslēpums, kā iegūt ietekmi pārējā sabiedrībā.

Andrē Žids

*

Tik ilgi, kamēr esam vēl ceļā, mums vienmēr jāmēģina nākošo dienu izveidot labāku nekā iepriekšējo. Bet tad, kad esam jau pie mērķa, katra nākošā diena lai līdzinās priekš iepriekšējai.

Epikūrs

PACIŅAS
UZ AUSTRUMEIROPAS ZEMĒM

Ar šo atļaujamies paziņot, ka uzlabojam pārtikas, tekstil- un medikamentu paciņu sūtīšanu.

Informācijai rakstiet jau šodien un pieprasiet jauno cenrādi. Mūsu cenas ir zemākās visā Kanadā un ASV.

Jūs droši varat uzticēties Kanadas lielākai paciņu pārsūtīšanas firmai.

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE
1176 Sherbrooke St., West., Montreal 2, P.Q., Canada. Tel. Belair 4860

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski

Illustrējis O'Keefe's uzdevumā Ungārijā dzimis kanadiešu mākslinieks Zoltan Szabo.

SENS KANADIEŠU PARADUMS...
‚VIKTORIJAS DIENA'

Šī diena ir pagodinājuma tradicija.
Uguņošana... vasaras mītnes tiek atvērtas...
un ģimenes izbrauc zaļumos. Svinības
notiek par godu karalienei Viktorijai,
viņas dzimšanas dienā, 24. maijā. Šī nacionālā svinamā diena tagad ir pārcelta uz pirmdienu pirms minētā datuma.

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTĀ LATVIJĀ

PIEAUG OKUPĀCIJAS POSTS KĀPĒC RĪGĀ MAZ ZIEDU

„... Cilvēks apstaigā visus veikalus, tomēr nesekmīgi. Ziedu, kas varētu patikt, nav. Visbiežāk jāpaliek tukšām rokām, un tad pazūd viss prieks par gaidāmo jubileju vai svinībām. Sarūgtināts un neapmierināts cilvēks sāk domāt. Savādi! ... „Šogad ziedu maz, **nākošgad to būs vēl mazāk.** Siltumnīcu platība, kur audzē puķes, samazinājusies. Pagaidām nav izredžu, ka tuvākajā laikā kaut kas šai ziņā varētu uzlaboties. Kurināmā novietnes gandrīz tukšas. Pie tam skaidrs, ka ar zāģu skaidām, koku mizām, degakmeni, antracita drumslām un putekļiem, slapju kūdru ziedu attīstībai vajadzīgo temperatūru grūti sasniegt... Kurināmā apgādes kontoris devīgi piedāvā tikai slapju kūdru (lasi: leduspikas).

Puķu audzēšanu paredzēts stipri samazināt, jo jāaudzē dārzeņi! Tāds ir Rīgas pilsētas izpildkomitejas lēmums. Tiešām aizkustinoša gādība! Turpinot tādā garā, drīz varbūt arī Rīgas parkos parādīsies dārzeņu plantācijas... Nākamā gada plānā pagaidām vēl paredzēts stipri palielināt dārzeņu audzēšanu uz puķu rēķina ..." („Lit. un māksla" 31. 3. 56.).

RĪGAS DĪZEĻRŪPNICĀ

„2. mēch cechā auksts, caurvējš. Darba laikā salst rokas un kājas. Pēc maiņas nav kur nomazgāties. Nav skapju apģērbiem. Jaunatne kaunās braukt uz darbu un no darba netīrā apģērbā. Daži izpelna māz: trūkst detaļu, instrumentu, dažreiz slikta uzskaite. — Kopmītnēs meitenes mazgā vēlu aukstā virtuvē, žāvē to istabās. Jaunieši atraujas no komjaunatnes ietekmes." („Sov. Molodež", 11. 3. 56.).

NAV PETROLEJAS LAMPU

„... Skaidrs ir viens, ka lielā daļa skolu nav vēl elektrificētas. Vai nākošajā ziemā atkal sēdēsim pie tām pašām „kvēpenēm"? Katrs, kam nācies lietot tās lampas, ko ražo mūsu arteļi vai rūpnīcas, zina to „vērtību." Tā kūp tā, ka drīz vien telpu pārvērš līdzīgu senču rijai, un skolēni un skolotāji jau pēc neilga laika izskatās pēc kvēpos un putekļos nomelnējušiem kūlējiem. Bez tam šādas lampas padara gaisu elpošanai nederīgu un, būdamas ar mazu gaismas spēju, nelabvēlīgi ietekmē redzi. Līdz šim nav gadījies dzirdēt, ka presē vai kādā sanāksmē būtu nopietni apspriests lauku skolu apgaismošanas jautājums... **Visā pēckara periodā** tirdzniecības tīklā nav bijušas labas, gaišas, skolām piemērotas petrolejas lampas, kaut gan pieprasījums pēc tām vienmēr ir liels..." („Skolotāju avīze", 12. 4. 56.)

MAIZNIEKIEM JĀSTRĀDĀ TUMSĀ

„Ogres raj. rūpkombināta maizes ceptuvē elektroiekārtu remontē divreiz mēnesī, izdod lielus līdzekļus, bet labuma maz. Strādniekiem bieži **jāsrādā tumsā. Jau gadu runā par petrolejas lampu pirkšanu,** bet vēl nav nopirktas. Nav arī krāsns kruķu — ogles jāvelk ārā. kaut ar rokām! Ceptuvē nav neviena ventilātora..." („Sov. Latvija" 14. 1. 56.)

PREČU TRŪKUMS

„Gaujienas rajona veikalos pēdējā laikā **trūka sāls, sērkoči ņi u. c.** preces. Dzērbenē **petroleju pārdod tikai dažas stundas pirmdienās...** Pērn rajonā izšķērdēti 130.000 rub..." („Sov. Latvija" 3. 3. 56.)

„Darba tērpiem nevajag nedz smalkas vilnas audumu, nedz lielus šūšanas meistarus... Tomēr šīs ikvienam strādniekam tik nepieciešamās mantas nav nevienā veikalā..." („Cīņa" 17. 3. 56.)

„Smiltenes mežrūpniecības saimniecībai Latjestechsnabs 1955. g. 4. ceturksnī **piešķīris tikai 10 proc. no vajadzīgā petrolejas daudzuma.** Atsūtītas tikai 5 lin. lampas, pie kuŗas nav viegli pat avīzi izlasīt. Mežā strādā daudz zirgu, bet trūkst pavadas, pakavu naglas, ziemas pakavi..." („Sov. L. 29. 12. 55.)

„Gluži kā no netīra maisa šūtas; pat ēļļa līp pie pirkstiem" — pukojas cilvēks, aplūkodams Rīgas pils. 2. rūpn. preču uzņēmuma 22. veikalā viņam priekšā nokrautās vīriešu bikses. „Vai tad jums nav neērti piedāvāt tādu preci?" — Pārdevēja nosarkst. — Līdzīgas ainas **pēdējā laikā** vērojamas arī citos veikalos..." („Cīņa" 27. 3. 56.)

Gribējis nogalināt

Krievu emigrantu organizācija NTS nesen paziņojusi, ka pret tās Rietumvācijas prezidentu D. Vladimiru Poremski komūnistiskās Austrumvācijas slepenais dienests gatavojis atentātu. Slepkavības nolūkā Rietumvācijā bijis ieradies 30 gadu vecais Volfgangs Vildprets, bet atentāta priekšvakarā viņš „zaudējis" nervus un par savu uzdevumu NTS vadītājus telefoniski brīdinājis. Pēc tam komūnistu aģents pats sevi labprātīgi nodevis Rietumvācijas policijas rīcībā.

REKORDA JURAS DZIĻUMS

Padomijas dziļjūras pētnieki pie Kuriļu salām nesen esot atklājuši jaunu rekorda dziļumu — 10.382 metri.

LATVIEŠI CELTNIECĪBAS UZŅĒMUMOS TORONTO

Asphalt Services Ltd. veikalu vada A. Kreslovskis un grīdu likšanu G. Briedītis, bet Spence Industries Ltd. uzņēmuma ražoš. darbu vad. ir V. Pukats

Arvien grūtāk nākas Toronto atrast tādu saimniecības nozari, kur nebūtu nodarbināti latvieši. Visvairāk mūsu tautiešus, šķiet, piesaistījusi celtniecība. Tādēļ arī pa latviskam uzvārdam atrodam dažādo celtniecības uzņēmumu algas saraktstos.

Mount Denisa rajonā, 1284 Weston Road, atrodas dažam labam būvuzņēmējam pazīstama firma — Asphalt Services Ltd. Firmas nosaukums ir drusku nepareizs, bet tas vēl palicis no agrākajiem laikiem, kad tās īpašnieki galvenokārt nodarbojušies ar asfaltēšanas un bruģēšanas darbiem. Pamazām klāt nākuši citi darbi, kas pārauguši pirmsākumu, un tagad Asphalt Services Ltd. ir divas galvenās nozares: grīdu likšana un veikals, kurā uzņēmēji un arī kurš katrs, kas ceļ vai pārveido savu māju, var iegādāties vidažādākā veidā grīdu un sienu taiļes, virtuves galdu virsas, asfalta materiālus, krāsas un vēl daudzus citus materiālus, kas nepieciešami ēku nobeiguma darbiem. Grīdas tailes veikalā pajūk pircēja acu priekšā raibā juceklī un ikpat daudzos paveidos asfalta, linoleja un gumijas tailes. Drusku tālāk sakrautas plastikas tailes sienām, un Asphalt Services Ltd. īpašnieks Rojs Spense ātri nober veselu rindu firmas ražojumu nosaukumus: arborite paneliet, formica, ar ko apjukušais avīžnieks atceras redzējis klājam virtuves galdus draugu modernajā virtuvē.

Veikalu vada Alberts Kreslovskis, kas pie Asphalt Services sācis strādāt jau 1952. gadā. Īsā laikā viņš uzstrādājies līdz pašreizējam atbildīgajam postenim.

Arī grīdu likšanas nozari vada latvietis Gunārs Briedītis, un vairums grīdu licēju ir latvieši, kas krietni iestrādājušies un speciālizējušies savā nozarē. Asphalt Services Ltd. sadarbojas ar būvuzņēmējiem un izdara taiļu likšanu grīdām jaunceltnēs. Bez tam uzņēmums grīdas jau vairākus gadus licis Kanadas nacionālajā izstādē dažādiem stendiem, piemēram, Bell Telephone, Dominion Linoleum, Westinghouse u. c.. Kā arī piedalījies „Rītdienas virtuvēs" iekārtošanā, ko izstādīja „Home Show" izstādē.

Pagājušajā gadā Rojs Spense reģistrējis vēl otru firmu — „Spence Industries Ltd.", kas ražo betona grīdu nocietinātājus un pārdod vairuma tirgū. Šīs firmas līdzīpašnieki ir latvieši; šeit ražošanas darbus vada Voldemārs Pukats.

Izrādot arī iekārtoto veikalu, kurā būvuzņēmēji ar saviem pasūtinātājiem var izvēlēties piemērotākos materiālus, Rojs Spence ar sirsnīgu atzinību stāsta par saviem latviešu darbiniekiem, tā sarunas pamazām aizvirzās uz latviešu būvuzņēmējiem. R. Spense domā, ka latviešiem ēku celšana padodoties tikpat teicami ,kā frančiem smalki ēdieni, tikai ar to starpību, ka franči jau sen ieguvuši popularitāti savā nozarē, bet latviešiem tā vēl jāiekaro. Spensem netrūkst arī vērtīgu domu, kā šo popularitāti iegūt.

Tuvākajā laikā viņš paredzējis aicināt latviešu būvuzņēmējus sarīkot savas kārtējās sanāksmes Toronto Building Material Display Centre telpās Shuter Street, iepretim Maseja zālei, tā dodot bez maksas ērtas un patīkamas telpas šīm sanāksmēm. Turpat uz vietas būvuzņēmēji varētu dabūt informāciju par jaunajiem ražojumiem un to izmantošanu. Ražotāju pārstāvji tad viņus iepazīstinātu ar saviem speciālajiem produktiem. Šīnīs sanāksmēs varētu piedalīties arī interesenti, kas nav Būvuzņēmēju savienības biedri.

Toronto Building Material Display Centre telpās atrodas pastāvīga būvmateriālu izstāde, kā to jau pats nosaukums norāda. kur pārstāvēti visi lielākie ražotāji un kur katrā laikā var gūt informāciju, sākot ar telpu apgaismošanas iekārtošanu un beidzot ar akustisko griestu iebūvēšanu.

B. P.

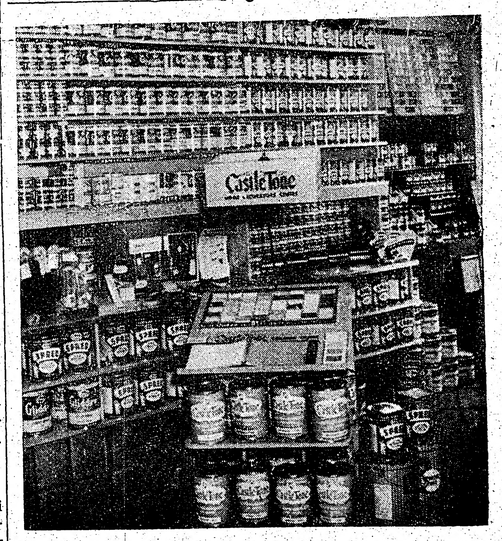

Plašais Asphalt Services Ltd. veikals

IGAUŅU TŪRISTI SOMIJĀ

Somijā ieradusies pirmā igauņu tūristu grupa, Tajā ir 35 personas, visi jauni cilvēki. Tie Somijā uzturēsies 15 dienas. Grupas vadītājs ir J. Koits. Igauņi ieradās Somijā pa dzelzceļu caur Ļeņingradu. Somiem uzkrītis, ka visiem šiem tūristiem ir vienādas somas un vienādas žaketes. Tie nekur neiet atsevišķi, bet tikai barā. Daži somi mēģinājuši ar viņiem uzsākt sarunas, bet igauņi nav ielaidušies.

Padomju tūristu ciemošanās ārzemēs ietelp Maskavas jaunā kursa programmā. Ir plānotas vairākas ekskursijas uz ārzemēm. Krievu pasažieru kuģis Pobeda šovasar dosies ar tūristiem gaŗāka braucienā uz vairākām Eiropas zemēm. Zviedrija sagaida, ka ar šo kuģi pie viņiem ieradīsies arī daži tūristi no Baltijas valstīm.

Jānis Sēlma Negantnieks
ROMĀNS

81. turpinājums

— Nesmejieties par mani, Michail Jākovļevič, — viņa lūdzās bērna padevībā, — ka es fantaste vai sapņotāja. Mana ģimnazijas draudzene jau kopš diviem gadiem strādā par skolotāju Ponomārevā, kaut kur netālu no Jaroslavas. Viņa man bieži raksta, un es daudz ko zinu par to, kas ir krievu zemnieku dzīve. Es saku — dzīve, bet vai tā ir vispār dzīve? Tā ir riebīgs, smacējošā tvana pilns purvs, zaņķis, kurā cilvēki piedzimst kā dzīvnieki, mokās visu savu mūžu un beidzot nomirst, paši nezinādami, kāpēc dzīvojuši un cietuši. Šī nejēdzīgā purva atmosfaira saindē mūsu visu dvēseles, mūsu garu. Visa krieviskā pasaule pūst un iet bojā. Jā, mums ir starci — svētie, kādu varbūt nav nekur citur pasaulē. Bet tie aizbēguši no dzīves, noslēpušies vientuļnieku būdās mežos un turraida savas lūgšanas pret debesīm. Mums ir arī sievietes, kas, aiz klosteŗu mūŗiem dzīvodamas, ilgojas pēc debesu svētlaimības. Bet kas no visa tā par labumu tautai? Tā klausās baznīcu zvanus, krīt ceļos savu svēto priekšā un iet bojā. Bet šo dzīvi ir iespējams pārvērst gaišā un cilvēciskā pasaulē, ja vien ir cilvēki, kas to īsti grib, jo krievu tauta glabā sevī tādus cilvēcības ideālus kā neviena cita tauta pasaulē.—

Viņa brīdi klusēja, tad turpināja:

— Jau šīs pašas vasaras beigās es kļūšu skolotāja un apmetīšos kādā sādžā, kur zemste būs ierīkojusi skolu. —

— Bet vai spēsit dzīvot apstākļos, kādi ir vientuļajos lauku ciemos, kur simtiem veršķu tālumā nav neviena intelliģenta cilvēka? — Un tad — vai jūsu vecāki būs ar mieru, ka uzņematies šo darbu? —

— Nezinu, — Ņina nopūtās, — brālis Nikolajs būs katrā ziņā manā pusē... un es būšu neatlaidīga! Un jūs, Michail Jākovļevič, jūs taču pats bijāt savā dzimtenē tautskolotājs, jūs mani atbalstīsit, jo taču saprotat mani vairāk nekā citi? —

— Es jūs saprotu, Ņina Aļeksandrovna, bet baidos, ka uzņematies darbu, kas varbūt sniedzas pāri jūsu spēkiem. —

Viņa atbildēja tikai pēc kāda brīža:

— Es ticu, ka to spēšu!... Un nu ir laiks, ka ejam mājā. —

No austrumiem nākdama, pār līci pārslīdēja tikko jaušama vēsa vēja pūsma, kas radīja gludajā ūdeņu mirdzumā pelēku svītru. Tā pletās aizvien plašāka un lēnām tuvojās krastam, vēstīdama rītu. Gaišās nakts maigums vērtās dienā. Laikam vēsās vēja pūsmas skarta, Ņina reizām savilka plecus, un tie viņai sāka trīsēt. Viņi paātrināja soļus, lai ātrāk sasniegtu vasarnīcas. Pludmale tagad bija ļaužu tukša, un turi lidoja tikai kaijas. Pie zvejlaivām Ņina pēkšņi apstājās.

— Noskūpstiet mani, Michail Jākovļevič!... — viņa lūdzās, skatīdamās Krogzemī ar sarūgtināta un pamesta bērna acīm, esmu tik viena un nelaimīga!... — un viņa sniedza tam pretī pusraudās, pussmaidā pavērtas lūpas.

Pēc mirkļa viņas gaišais tērps slīdēja priežu starpā pa kāpu uz Valūjevu vasarnīcu. Krogzemis stāvēja nekustēdamies tai pašā vietā, kur Ņina viņu bija atstājusi. Viņam likās, ka no vasarnīcas puses atskan it kā smiekli. Jeb vai tās bija raudas? Apmulsis un neziņas pilns, viņš lēnām gāja uz piestātni, kur tvaikoņa klajā jau lasījās agrā rīta pasažieŗi: amatnieki, zvejnieki ar zivju traukiem un zemnieki ar piena krūzēm, sēņu un ogu kārbām.

Pārnācis mājā, Krogzemis atrada uz galda Dreimaņu Kates vēstuli. Tā viņu sevišķi nepārsteidza, jo šad un tad arī viņš pats tai rakstīja. Kautrīga draudzība, kas bija radusies abu starpā skolā, vēl arvien nebij izbeigusies. Vasarās viņi satikās Alojā rīkotajās teātŗa izrādēs. Kate bija teātŗa mīlētāja un laba aktrise. Vienkārša, sirsnīga, draudzīgi atklāta pret viņu un allaž jautra, Kate uzjautrināja arī Krogzemi, kad viņš dažreiz kluss un sadrūmis atnāca uz teātŗa mēģinājumiem. Kaut gan dzīvodama šaurā un pelēkā pasaulē, Kate tur bija daudz ko novērojusi un mācījusies un sprieda par to ar tik veselīgu un skaidru apziņu, ka viņam bija par to jābrīnās.

— Mīļais Mik, — Kate rakstīja savā stingri kaligrafiskajā, draudzes skolā mantotajā, bet mazvingrinātajā rokrakstā, — vai tik Tu nedusmosies, ka Tev jau atkal rakstu? Bet, kad uz Lieldienām Tev rakstīju, tad man to lika Tava māsa, jo viņa pati neprotot pateikt, kas vajadzīgs, tik labi, kā es mācot. Un tagad mūsu teātŗa spēlētāji lūdza, lai Tev rakstot. Pie mums tagad jau ir pilnīga vasara, un drīz būs klāt siena laiks. Un, kad siens būs nopļauts, tad alojieši grib taisīt lielu zaļumballi ar dziedāšanu un teāteri. Bet te jau nav neviena, kas mums teāteri mācītu. Pagājušā vasarā Tu mums tik labi iemācīji nospēlēt Miķa nāk mājās, ka visi vēl tagad par to Tevi slavē. Ja nu Tu driz pārbrauktu un atvestu arī kādu spēlējamu gabalu, un mācītu mūs to spēlēt, tad visi teiktu Tev daudz paldies.

Par sevi man nav nekā jauna ko stāstīt, jo Tu jau labi zini, kāda ir mana dzīve: visu dienu esmu darbā sētā vai laukā un tikai pa retam launaga laikā vai arī svētdienu priekšpusdienās varu palasīt grāmatas, ko Tu man iedevi. Tad gan to ar jo lielu prieku daru. Tā aiziet mana dzīve dien pakaļ dienai. Bet es par to nesūdzos, jo esmu vesela, un man nekā netrūkst. Gan es gribētu zināt, kā Tev Pēterburgā iet, tāpēc gaidu, kad pārbrauksi un man par to stāstīsi. Klausoties Tavā stāstīšanā, man liekas, ka esmu uz tālo krievu zemi kā uz kādu pasaku valstību aizlidojusi, kur dažādi brīnumi notiek, ko pati nekad ar savām acīm neredzēšu.

Un nu paliec sveiks un vesels!

Kate

Izlasījis vēstuli un brīdi pārdomājis, Krogzemis nolēma braukt uz Aloju jau rītu un sāka sakravāt savu ceļa somu.

L

Jau atkal klāt, tu ziedu laiks!
Juris Alunāns

Bija jau sen pāri pirmajiem gaiļiem, kad beidzās teātŗa mēģinājums un aktieŗi pamazām izklīda jūlija naktī. Nakts bija tveicīga un tumša, neredzēja nevienas zvaigznes. Paredzēdami drīzu lietu, siseņi čirkstēja tā, ka vai ausis aizkrita. Gaiss bija pilns vīstoša siena aromāta.

— Pēdējais siens smaržo vissaldāk... — Krogzemis nopūtās.

— Jā, un, droši vien, tās aizlīs, labi, ja nakti vēl ne, un mēs sausi notapsim mājās, — Kate apstiprināja.

Viņi abi nāca no teātŗa mēģinājuma, kādu gabalu ceļš bija kopīgs un, kaut tuvojās lietus, steigties negribējās.

— Lietus sen vajadzīgs, jo kā lauki, tā dārzi sāk izkalst... —

— Jā, bet man tagad par to maza bēda, domāju tik, vai spēšu teāteri izspēlēt tā, kā tu liki... — Kate bažījās, — jo mājās man grūti provēt — visi par mani smejas. —

— Aizej dienvidū uz klēti vai piedarbu, tur neviens nedzirdēs. —

— Jā, un rītu ganu meitenes vietā laidīšu govis uz sila noru, tur tad varēšu mācīties pēc patikas. Ja nu vien lietus negāztu pārāk stipri... — Šoreiz es gribētu spēlēt labāk nekā kādu citu reizi. —

— Kāpēc tā? —

— Nu... tāpēc, ka tu man tik daudz esi stāstījis un rādījis, kā jāspēlē. Es jau visu arī skaidri saprotu, tik nespēju to pateikt. Bet nudien, es negulēšu pa naktīm un... —

— Tad jau pavisam nomocīsies un, kad pienāks teātŗa diena, būsi pagurusi. **Bet tev jau jābūt žiglai** un jautrai kā cielavai. —

Kate nopūtās.

— Nebēdā nu daudz, — Krogzemis mierināja, — tu visu labi saproti, un tev ir arī laba balss, gan paveiksi visu, kā nākas. —

— Jā, Miķis dziedāšanā arī teica, ka man esot laba balss... — viņa pēkšņi iesmējās, — un vai zini, ko es allaž dziedu, kad esmu viena pati ganos? —

— Nu, un ko tad? —

— Tavu gaŗo dziesmu! —

— Kādu manu dziesmu? —

— Nu, to, ko uzrakstīji toreiz skolā par Teidmani! —

— Tā... tu varētu tās vietā labāk dziedāt kādu citu... —

— Kāpēc? Man tā patīk! Tu nemaz nezini, kā es toreiz noņēmos, līdz tai melodiju sadabūju un citām meitenēm iemācīju. Viņas to atmin vēl tagad... Bet es tev stāstu tikai par sevi! Nu diezgan, gribu dzirdēt arī par Pēterburgu... Tas gan grūti, ka tev jāmāca bērni, kas nemaz neprot latviski? — (Turpin. sekos)

KAD SASTOPAS
SKAISTU

9. STARPTAUTISK

Festivālu atklāja 23. oprīlī ar 35 tautību piedalīšanos. Atklāšanas vakarā rādīja franču filmu „Marija Antuanette" ar Mišeli Morgāni galvenajā lomā un angļu aktieri Ričardu Todu (Todd) kā Fersenu. — Krāšņi kostīmi, skaisti uzņēmumi Versaļā, — bet skatītāji vairāk uzmanības veltī klātesošiem nekā ekrānam, un filmas panākumi ar to mazinās. Nākošajā vakarā Pad. S-bas filma „Otello." Apdāvinātais un elegantais Jutkēvičs ir radījis krāsas un stila ziņā labu filmu ar Šačaturiāna mūziku. Desdemonas lomā aktrise Skobceva ir pārāk akadēmiska. Šī aktrise dzīvē krasi atšķiras no iepriekšējos gados redzētajām padomju māksliniecēm — krāsoti mati, acis, lūpas; tualetes viņa maina vairākas reizes dienā un — pareizticīgo Lieldienās viņa ieradās baznīcā uz dievkalpojumu. Tālāk ievērības vērta ir smaga filma „I'll cry tomorrow" ar Suzannu Hejvardi (Hayward). Saturā — jauna sieviete ir alkoholiķe, bet pēc 16 gadiem izveselojas.

Vācu delegācija pēc sazināšanās ar Bonnas valdību aizbrauca no festivāla, iemesls tas, ka pēdējā brīdī festivāla komiteja lūdza izņemt no sacensības vācu galveno filmu „Debesis bez zvaigznēm" — Šīs filmas sižets: Berlīnes sektoru robežā padomju kareivis sastopas ar vācieti, kuŗā iemīlas un grib viņu pārvest uz Rietumberlīni. Robežsargi viņus celā nošauj. Šī filma esot kritizēta Vācijas labā spārna presē, jo padomju kareivis tēlots simpatisks, bet krievi savukārt domā, ka viņu kareivji nevar būt dezertieŗi. Franči uz to atbild, ka arī viņi no festivāla izņēmuši savu filmu „Nakts un migla", kuŗā tēlotas briesmas naci koncentrācijas nometnēs. Abas šīs filmas bija redzamas vietējos kino plkst. 10. no rīta, kad festivāla apmeklētāji vēl gul, bet ne tā nopietni ieinteresētie. Vācu delegācijai aizbraucot no Kannām, viņu firmu pārstāvji tomēr palika.

Vācija ir viena no galvenajām franču filmu pircējām. Saka, ka festivāla laikā dažos bāros apgrozījušies ap 3 miljardi franču franku. Žurnālisti tur vēro, kā D. Zannuks par kaut ko apspriežas ar Anatolu Litvaku. Otto Prēmingers vēlas iegūt jaunās rakstnieces Fransuazes Saganes pēdējo romānu, viņa prasa 40 miljonu franku un 20% no ienākuma. Prēmingers vēl nav teicis nē. Arī Vitorio de Sika, Roselīni un Ingrida Bergmane interesējas par filmu ražotājiem, jo viņu pašu pēdējie uzvedumi cietuši fiasko materiālajā ziņā. Rakstnieks Žoržs Simenons un Kluzo pēc vietējā naktslokālā pavadītas nakts nolēmuši uzvest filmu „Strip-Tease".

Bijušais Italijas karalis Umberto, vēl jauns izskatā, nepalaida garām nevienu filmu. Tā arī Beguma Aga Khān. Viņa nožēloja, ka bijis iz-

A. VOITKUS

Astrādas Robežgruntnieces viņete

1. turpin

Lilija Grunduļa jaunkundz
va auguma un īsredzīga, bet ci
dama ne jauna, ne skaista, viņ
si par kandidāti Pēteŗa Pūpola
laikam viesojoties Ziemeļu na
Pēteŗi, Kanadā viņa bija iec
vietēm, pēdējos gados rūpīgi kr
rojusi, vai negadīsies kāds, ka
meitēni. Kad tas nenotika, vi
gādājās sunīti, par ko klīda ba

Nav zināms, vai tā bija ne
ja biežākā sastapšanās ar Grun
tenīgā brīdī Pēteris iedomāja,
vojot, viņš varētu iegūt labu b
nu. Iegādājies attiecīgu literā
cēni ir dārga manta, ka iezemi
dzīgais tādam uzņēmumam ir
giem papīriem.

Viņš aprunājās ar saimnie
savā istabā turēs suni.

Saimniecei iebilduma nebij
ka turēs istabā ziloni, arī tad

Un tā Pēteris īsi un aši ieg
siem papīriem un labām pamā
lai suga nesajuktu un lai arī
līdzi papīrus.

Viss tomēr negāja tik glu
apvainots, ka Pēteris atlauju n
un kad Zāra, — tā Pēteris bi
audzētavas ciltsmāti — aizvazā
teicās, ka mērs esot pilns, ka v
Pēteris meklējot jau pie laika,
vasaris, tad kuce izkārpīšot visu
šis to zinot, un tur nekā neva
„Nāciet pie mums!" Milz

MOS TORONTO

grīdu likšanu G. Brie- darbu vad. ir V. Pukats

estinghouse u. c., Kā arī piedalī- s „Rītdienas virtuves" iekārto- nā, ko izstādīja „Home Show" tādē.

Pagājušajā gadā Rojs Spense re- trējis vēl otru firmu — „Spence lustries Ltd.", kas ražo betona -lu nocietinātājus un pārdod vai- na tirgū. Šīs firmas līdzīpašnie- ir latvieši; šeit ražošanas dar- s vada Voldemārs Pukats.

Izrādot arī iekārtoto veikalu, ku- būvuzņēmēji ar saviem pasūti- tājiem var izvēlēties piemērotā- s materiālus, Rojs Spence ar sir- īgu atzinību stāsta par saviem tviešu darbiniekiem, tā sarunas mazām aizvirzās uz latviešu būv- ņēmējiem. R. Spense domā, ka tviešiem ēku celšana padodoties pat teicami ,kā frančiem smalki ieni, tikai ar to starpību, ka fran- jau sen ieguvuši popularitāti vā nozarē, bet latviešiem tā vēl iekaro. Spensem netrūkst arī vēr- u domu, kā šo popularitāti iegūt. Tuvākajā laikā viņš paredzējis cināt latviešu būvuzņēmējus rīkot savas kārtējās sanāk- ies Toronto Building Material isplay Centre telpās Shuter reet, iepretim Maseja zālei, tā dot bez maksas ērtas un patīka- as telpas šīm sanāksmēm. Turpat vietas būvuzņēmēji varētu da- it informāciju par jaunajiem ra- ojumiem un to izmantošanu. Ra- tāju pārstāvji tad viņus iepazīs- nātu ar saviem speciālajiem pro- uktiem. Šinīs sanāksmēs varētu iedalīties arī interesenti, kas nav būvuzņēmēju savienības biedri.

Toronto Building Material Dis- lay Centre telpās atrodas pastā- īga būvmateriālu izstāde, kā to au pats nosaukums norāda, kur pārstāvēti visi lielākie ražotāji un ur katrā laikā var gūt informā- iju, sākot ar telpu apgaismošanas iekārtošanu un beidzot ar akustis- o griestu iebūvēšanu.

B. P.

ervices Ltd. veikals

ien, tas aizlīs, labi, ja nakti vēl sim mājās, — Kate apstiprināja. teātra mēģinājuma, kādu gabalu kaut tuvojās lietus, steigties ne- adzīgs, jo kā lauki, tā dārzi sāk agad par to maza bēda, domāju zspēlēt tā, kā tu liki... — Kate nan grūti provēt — visi par ma- uz klēti vai piedarbu, tur ne- anu meitenes vietā laidīšu govis varēšu mācīties pēc patikas. Ja pārāk stipri... — Šoreiz es gri- kādu citu reizi. —

ka tu man tik daudz esi stāstījis . Es jau visu arī skaidri sapro- ateikt. Bet nudien, es negulēšu sam nomocīsies un, kad pienāks gurusi. Bet tev jau jābūt žiglai . —

udz, — Krogzemis mierināja, — m tev ir arī laba balss, gan pa- . — — dlāšanā arī teica, ka man esot la- pēkšņi iesmējās, — un vai zini, ad esmu viena pati ganos? — d? — ziesmu! — ziesmu? — uzrakstīji toreiz skolā par Teid- rētu tās vietā labāk dziedāt kādu n tā patik! Tu nemaz nezini, kā dz tai meldiju sadabūju un citām Viņas to atmin vēl tagad... Bet ar sevi! Nu diezgan, gribu dzir- gu... Tas gan grūti, ka tev jāmā- neprot latviski? — (Turpin. sekos)

KAD SASTOPAS MĀKSLINIEKI, ĶARAĻI, SKAISTULES UN MILJONĀRI

9. STARPTAUTISKAIS FILMU FESTIVĀLS KANNĀS

Festivālu atklāja 23. oprīlī ar 35 tautību piedalīšanos. Atklāšanas vakarā rādīja franču filmu „Marija Antuanette" ar Mišeli Morgāni galvenajā lomā un angļu aktieri Ričardu Todu (Todd) kā Fersenu. — Krāšņi kostīmi, skaisti uzņēmumi Versaļā, — bet skatītāji vairāk uzmanības veltī klātesošiem nekā ekrānam, un filmas panākumi ar to mazinās. Nākošajā vakarā Pad. S-bas filma „Otello." Apdāvinātais un elegantais Jutkēvičs ir radījis krāsas un stila ziņā labu filmu ar Čaikaturiāna mūziku. Desdemonas lomā aktrise Skobceva ir pārāk akadēmiska. Šī aktrise dzīvē krasi atšķiras no iepriekšējos gados redzētajām padomju māksliniecēm — krāsoti mati, acis, lūpas; tualetes viņa maina vairākas reizes dienā un — pareizticīgo Lieldienās viņa ieradās baznīcā uz dievkalpojumu. Tālāk ievērības vērta ir smaga filma „I'll cry tomorrow" ar Suzannu Hejvardi (Hayward). **Saturā — jauna sieviete ir alkoholiķe, bet** pēc 16 gadiem izveselojas.

Vācu delegācija pēc sazināšanās ar Bonnas valdību aizbrauca no festivāla, iemesls tas, ka pēdējā brīdī festivāla komiteja lūdza izņemt no sacensības vācu galveno filmu „Debesis bez zvaigznēm" — Šīs filmas sižets: Berlīnes sektoru robežā padomju kareivis sastopas ar vācieti, kurā iemīlas un grib viņu pārvest uz Rietumberlīni. Robežsargi viņus ceļā nošauj. Šī filma esot kritizēta Vācijas labā spārna presē, jo padomju kareivis tēlots simpatisks, bet krievi savukārt domā, ka viņu kareivji nevar būt dezertieri. Franči uz to atbild, ka arī viņi no festivāla izņēmuši savu filmu „Nakts un migla", kurā tēlotas briesmas naci koncentrācijas nometnēs. Abas šīs filmas bija redzamas vietējos kino plkst. 10. no rīta, kad festivāla apmeklētāji vēl gul, bet ne tā nopietni ieinteresētie. Vācu delegācijai aizbraucot no Kannām, viņu firmu pārstāvji tomēr palika.

Vācija ir viena no galvenajām franču filmu pircējām, Saka, ka festivāla laikā dažos bāros apgrozījušies ap 3 miljardi franču franku. Žurnālisti tur vēro, kā D. Zanuks par kaut ko apspriežas ar Anatoliu Litvaku. Otto Prēmingers vēlas iegūt jaunās rakstnieces Fransuazes Saganes pēdējo romānu, viņa prasa 40 miljonu franku un 20% no ienākuma. Prēmingers vēl nav teicis nē. Arī Vitorio de Sika. Roselīnī un Ingrida Bergmane interesējas par filmu ražotājiem, jo viņu pašu pēdējie uzvedumi cietuši fiasko materiālajā ziņā. Rakstnieks Žoržs Simenons un Kluzo pēc vietējā naktslokālā pavadītas nakts nolēmuši uzvest filmu „Strip-Tease".

Bijušais Itālijas karalis Umberto, vēl jauns izskatā, nepalaida garām nevienu filmu. Tā arī Beguma Aga Khān. Viņa nožēloja, ka bijis izrādes vidū jāaiziet no spāņu filmas „Tarde de Toros", jo nespējot noskatīties asinīs un dzīvnieku mocīšanā. Martīna Karole ieradās ar vīru Kristiānu Žaku — abi dodas apkārt pasaulei kā franču filmu vēstnieki.

Blondai un dinamiskai Kimai Novakai lieli panākumi, tā arī anglietei Dianai Dors. Ali Khāns nepiedalīsies Parīzes manekēni Betīnu; tā esot viņa izredzētā, ko viņš precēšot, tiklīdz viņa šķiršanās no Ritas Heivorses Francijā kļūšot likumīga.

Amerikāņu Denijs Kejs un franču Fernandels ar savu personisko klātieni ienesa jautrību festivāla viesos, kuri sāka apmiegoties, skatoties filmas, vismaz 8 stundas katru dienu.

Visi ar interesi gaidīja komandanta Kusto (Cousteau) filmu „Le Monde du Silence" (Klusuma pasaule), kur uzņēmumi dažreiz izdarīti 75 m. zem jūras līmeņa. Šai filmā grupa zinātnieku dzīvo uz okeanogrāfiskā kuģa „Kalypso". Atklājas neredzēta fauna un flora. Uzņēmumā redzamā zivs, nosaukta Žo-Žo, tā sadraudzējusies ar zemūdens peldētājiem, ka vienmēr bijusi klāt. Viņai ļoti paticis, ka tai pakasa galvu! Aizbraucot visi nožēlojuši, ka jāatstāj Žo-Žo. „Kalypso" tagad devies no Kannu ostas uz Gvinējas līci.

Pēc šīs un citām interesantām filmām nāca gaidītā bumba —Kluzo „Pikaso mistērija." Īpatnēji, šajam gadam, ka Pikasi glezno vai zīmē, un tūlīt krāsas un tinte pārplūst audekla otrā pusē, no kuras tiek filmētas vecā burvja neredzamās rokas vadītās līnijas. Daudz ir runāts un spriests par Pikaso; personiski viņš ir ļoti vienkāršs, un nauda viņu neinteresē un, kā Kluzo stāsta, „kad Pikasso ir izsalcis, viņš mēģina atvērt sardīņu kārbiņu, tad atmet to un dzer siltu alu, jo nekad nedomā savu ledusskapi izlabot."

Labākā filma, bez šaubām, ir īsfilma „Sarkanais gaisa balons" (Le ballon rouge), kurai būtu jāpiešķir augstākā godalga „Zelta palma", bet tā ir rezervēta parastā gabuma filmām.

Godalgojuma rezultāti ir šādi:

Zelta palma — **Le Monde du silence** — (Francija), žūrijas vienbalsīgi piešķirtā. godalga — **Le Mystère de Picasso** — (Francija), labākā reālizācija — **Otello** — (P. S.), labākais tēlojums — **Suzannai Heivordei** — filmā — I'll cry tomorrow, poētiskā humora godalga — **Vasaras nakts smaidi** — (Zviedrija), cilvēciska dokumentācija — **Pather Panchali** — (Indija).

Īstirlmas:

Augstākā godalga — **Sarkanais balons**; atzinību saņem italieši bej- gieši, čechi.

„Sarkanais balons" pārdots par 50. 000 dol. ASV un Kanadai.

Publikā dzird: au revoir, good bye, kenavo, a rivederci, līdz nāko- **A. O.**

Populārais gleznotājs Pikaso un franču rakstnieks Kluzo pie filmu aparāta.

Draudzīgā zivs Žo-žo gaida, lai viņai pakasa muguru.

Edvarts Tūters

Drošs un ticīgs stāvi

(Prāvestam A. Skrodelim — 35 gadu darba svētkos)

Bij vasara reiz. Bij ziedi.
Un svešas bij bēdas,
Tagad tik nedienu biedi,
Un aizpūstas pēdas.

Bet tu vēl stāvi, kā toreiz, —
Drošs un ticīgs stāvi!
Sātans tevi nav norējs,
Posts nav atnesis nāvi.

Drošs tu vēl stāvi, un dali
Mums taisnības ziņu:
„To neaizskalos pali,
Kas paļaujas uz Viņu."

— Pie Salacas mēs reiz bijām
Un atkal reiz būsim;
Jo ticībā, darbā un cīņā —
Uzvaru gūsim.

CPR SLĒDZ DROŠAS DERĪBAS

Noraizējušies par nākotni? Nezināt kādā virzienā ies Kanāda? Paverieties uz Canadian Pacific Railway, sabiedrību, kas veido lielāko satiksmes sistēmu pasaulē. Tai ir gandrīz 20.000 jūdžu gari sliežu ceļi un tā nodarbina dažus simtus tūkstošus kanadiešu. Tās tvaikoņi šķērso Atlantijas okeanu un riņķo ap zemes lodi. Tās gaisa satiksmes līnijas šķērso Kanadu un savieno to ar Centrālameriku un Klusā okeana krastu. Tā uztur viesnīcas, atpūtas vietas, telegrafu, kābeļus, raktuves un rūpnīcas. CPR audzis līdz ar Kanadu, pie kam to tikai sākumā stimulēja britu privātā kapitāla ieguldījumi.

CPR ir guvis labumu no Kanadas uzplaukuma, bet ir arī vairākas reizes smagi cietis depresijas periodos. Tagad ir labi laiki, un pagājušā gadā CPR ir pelnījis netto 44 miljoni dolaru, bet sliktā gadā tos var viegli arī pazaudēt.

CPR tomēr nav organizācija, kas stāv mierā un raizējas. Pirms dažiem mēnešiem tā uzaicināja Mekgil un Harvardas universitāšu izcilu tautsaimnieku grupu un lūdza aplēst Kanadas potenciālo izplešanos. Šī darba grupa vēl nav savu darbu beigusi, bet savā iepriekšējā ziņojumā izteicās, ka līdz 1970. gadam Kanadas iedzīvotāju skaits pieaugs līdz 21 miljonam (pret 16,5 miljoniem tagad), un valsts produkcijas bruto summa sasniegs 45 miljardus dolaru (1955. gadā 26,5 miljardi dol.).

Galvenokārt balstoties uz šiem pareģojumiem, CPR paziņojusi nākošo 15 gadu 1,5 miljardu dolaru izplešanos plānu. Tas aptver: 600 miljonu dol. dzelzceļa sliežu, signālu sistēmu uzlabošanai un paplašināšanai, kā arī remontiem, gala staciju un manevru pagalmu vajadzībām.

125 milj. dol. jaunām lokomotīvēm — paturot acīs, ka līdz 1961. gadam pilnīgi jāpāriet uz dīzeļmotora lokomotīvēm.

Ripojošo materiālu cer papildināt ar 50.000 preču vagoniem, kas izmaksās 480 milj. dol, un ar jauniem pasažieru vagoniem 45 milj. dol. vērtībā.

10 miljoni paredzēti Toronto pilsētas Royal York viesnīcas paplašināšanai un arī citām CPR viesnīcām visā valstī.

Paredz paātrināti nobeigt tvaikoņa būvi, kas līdzināts kā māsa jaunajam 26.000 tonnu tvaikonim Empress of Britain, kas nesen uzsāka Atlantijas okeana dienestu; plāno būvēt vēl trešo tāda paša lieluma tvaikoni. Paredzēti arī jauni kravas guģi Sv Labrenča jūras tirdzniecībai, 60 milj. dol. satikšmes iespēju paplašināšanai un vēl 60 miljoni domāti gaisa satiksmes līniju paplašināšanai.

LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRATU TRAĢĒDIJA

Bruno Kalniņš: „Latvijas sociāldemokratijas 50 gadi, LSASP Ārzemju komitejas 1956. g. izdevums

II

Kaut gan pretēji krievu sociālistiem-revolūcionāriem marksistiskie s.-d. bija it kā pret individuālo terroru, tomēr „C.K. 1905. gada augustā atzina par iespējamu dibināt kaujas grupas. To uzdevums bija apasargāt partijas sapulces un gājienus, dot bruņotu atsparu policijai, **likvidēt spiegus**, atbrīvot apcietinātos biedrus, pārzināt ieroču glabātuves un rūpēties par ieroču iegādi... Partijas vadība nedomāja, ka partijas kaujinieku grupas varētu izdarīt bruņotu sacelšanos, jo tas nebija pa spēkam šīm nepietiekami apbruņotajām grupām, kas apvienoja 1906. g. rudenī pāris simtu jaunu un drošsirdīgu biedru. Kājinieki bija domāti revolūcionāras kustības atbalstam, bet bruņota sacelšanās būtu varējusi izdoties vienīgi, ja revolūcijai pievienotos krievu karaspēks, kas 1905. gada rudenī vēl nebija iespējams... Kaujas organizācijas vadītāji bija Ventspils fabrikanta dēls Ferdinands Grīniņš un Liepājas telegrafa ierēdnis Jēkabs Dubelsteins." S.-d. partija mēģināja „ievest ieročus arī no ārzemēm", bet tai „izdevās 1905. gadā ievest no ārzemēm tikai nedaudz ieroču."

Īpaša kara organizācija veica aģitāciju krievu karaspēkā, bet tai „neizdevās revolūcionizēt krievu karaspēku Latvijā." Galvenie darbinieki šai laikā bijuši Valdemārs Bisenieks, J. Āboliņš un V. Caune, bet autors piemirsis minēt šai virzienā visai aktīvo fabrikanta dēlu Alfredu Valeiku, kuru par šo darbību apcietināja un ilgāku laiku noturēja cietumā.

Pieskaroties PSDSP aparāta izveidošanai, autors atzīmē, ka „revolūcijas uzplūdi ārkārtīgi stiprināja partijas iespaidu latviešu tautā... partijā ieplūda lielā skaitā arī lauksaimnieku un intelligences jaunatne... Partijas biedru kopskaits 1905. gada oktobra sākumā sasniedza 18.200... četru mēnešu laikā tas bija trīskāršojies." Tomēr nevar pievienoties autora secinājumam, ka „šādas revolūcionāras partijas aparāts bija spējīgs vadīt tautu un satricināt patvaldības varu Latvijā." Ja mūsu sociāldemokrati būtu toreiz bijuši kaut cik politiķi, tad tie nekad pie šāda apgalvojuma nebūtu nonākuši, un latviešiem nebūtu bijis jānes veltīgi cilvēku upuri... Autors pats tālāk min, ka „Ļenina vadītiem lieliniekiem 1905. gadā visā Krievijā bija tikai 8.500 biedru un Martova maziniekiem apm. tikpat daudz." Kaut arī varētu pievienoties autoram tai ziņā, ka pēc šiem skaitļiem „revolūcijas spēki Latvijā bija daudzkārt stiprāki nekā politiski atpalikušajā un vāji organizētajā Krievijā", tomēr sociāldemokratiem, ja tie sevi ieskata par politiķiem, taču varēja prasīt, lai tie prastu savus un patvaldības spēkus objektīvāki novērtēt. Tad tos nebūtu pārsteigusi sakāve ....

Kaut gan, vadoties ar marksisma propagandas literātūru, būtu jādomā, ka visu tautu sociālisti sadzīvo kā brāļi, tomēr latviešu sociālistiem jau tai laikā visai liela saskaņa ar krievu sociālistiem nebija, lai gan „1905. gada rudenī latviešu sociāldemokratu vadoņiem kļuva arvien skaidrāks, ka revolūcijas uzvara atkarīga no revolūcijas gaitas plašajā Krievijā" ... Kaut gan „LSDSP piedās dažādās konferencēs mēģināja panākt apvienotas partijas radīšanu", tomēr „visi LSDSP sadarbības mēģinājumi izrādījās veltīgi un, **krievu pretestības dēļ**, beidzās bez panākumiem", lai gan no trim LSDSP pārstāvjiem, kas piedalījās šais sarunās, bija vēlākie komūnisti P. Stučka un Fr. Roziņš. Bez tam „krievu sociāldemokrati bija 1905. gadā faktiski sašķelti divās organizācijās, Ļenina boļševikos un Martova maziniekos... Abas krievu organizācijas bija vājas, tās nikni apkaroja viena otru, bet abu iespaids strādniekos bija mazs."

Vēlākais komūnists Jūlijs Danišēvskis krievu sociāldemokratiju — te jāpievienojas autoram — noraksturojis visai nepareizi kādā savā rakstā: „Krieviem sociāldemokrātisku strādnieku organizāciju nemaz nebija. Bija tikai iestādes, komitejas, kurās darbojās galvenokārt intelligenti. Frakciju strīdi strādnieku masām gāja secen. Kamēr krievu sociāldemokrati veda brāļu karu, tikmēr strādnieku masas bez viņiem gāja savu ceļu."

Interesants šķums ir autora atklājums, ka Rīgas boļševiku komiteju 1905. gadā vadījis vēlākais Padomju Savienības ārlietu komisārs M. Litvinovs, bet nekādas saskaņas ar ar latviešu s.-d. viņam neesot bijis. Tāpēc jāpievienojas autoram, ka „jānoraida kā vēsturiskiem faktiem neatbilstoši padomju vēsturnieku, sevišķi J. Krastiņa, apgalvojumi, it kā LSDSP 1905. g. būtu darbojusies krievu boļševiku idejiskā ietekmē un organizatoriskā sadarbībā ar viņiem", jo atskaitot dažus vēlākos komūnistus no latviešu sociāldemokratu aprindām, kas tikai vēlāk pilnos apmēros pārgāja komūnistu kalpībā, viss vairums latviešu sociāldemokratu boļševikiem nesimpatizēja.

Autors visumā diezgan veikli aprakstījis „brīvības dienas", kas sekoja pēc cara Nikolaja II oktobra manifesta. Autoram, kā juristam, gan vajadzēja zināt, ka mītiņos neko nevar legālizēt, sakarā ar ko visai divainu iespaidu rada viņa apgalvojums, ka „šinīs mītiņos legālizēja Latviešu sociāldemokratisko strādnieku partiju"... Visai vienpusīgi autors attēlojis citas latviešu partijas, kas sāka darboties pēc oktobra manifesta. Autors arī apgalvo, ka „vēlākais Zemnieku savienības vadītājs K. Ulmanis aktīvi piedalījās 1905. g revolūcijā un atbalstīja sociāldemokrātiju", ne ar ko šo apgalvojumu tuvāk nepamatodams...

Lai gan „Latvijā revolūcijai pievienojās ne vien strādnieki, bet arī zemnieki un visa latviešu tauta," un „Rīgas strādnieki 1905. gadā bija streikojuši 5 reizes vairāk nekā Maskavas strādnieki," „revolūcija tomēr cieta neveiksmi", un „neveiksmes cēloņi meklējami Krievijā." Tā bija vēla un rūgta atziņa.

„Pat Ļenins bija spiests atzīt, ka Latvijas revolūcionārā kustība bija ievērojami stiprāka par revolūciju Krievijas pārējos novados", raksta ar lielu respektu pret šo krievu lielinieku autors. Turpretim krievu zemnieku miljonu masās revolūcionārā kustība bija vāja." Tālāk autors atzīst, ka „kaitīga bija arī krievu sociālistu saskaldīšanās trīs vienlīdz stiprās partijās un viņu sadarbošanās ar liberālo opoziciju." Autors gan atzīst, ka „Ļeņina lielinieki ar savu nereālo taktiku, uzsākot neizdevīgā situācijā bruņotu sacelšanos Maskavā, deva iespēju cara valdībai asinīs apslāpēt revolūcionāro kustību", bet nekā nemin par provokātoru darbību lielinieku partijas iekšienē.

(Turpinājums sekos)

PLKST. 7.30

nevis 8 vakarā, kā iespiests biļetēs sākšies Minohhauzena precību izrāde 25. maijā Itona auditorijā. TLB Drāmatiskais ansamblis ar režisoriem E. Kalniņu-Znotiņu un V. Pukatu, kā arī ansamblis līdz ar galveno lomu tēlotājiem — V. un D. Brastiņiem, V. Pukatu, Dz. Indzeri, A. Jansonu un visiem pārējiem veic pēdējo slīpējuma darbu, lai nogludinātu katru frazi un kustību, sakārtotu sprogas parūkās un piediegtu kādu mežģīni košajiem kostīmiem. Un dekorātors Ed. Krūmiņš mēre otu pēdējam krāsu triepienam. Būs jauks brīdis Ulubelē.

Jaunas grāmatas

Redakcijai piesūtītie jaunie izdevumi: Z. Lazda — Saules koks, dzejas. M. Krone - Balduma — Ikdienas un svētku galds. J. Veselis — Teiksma par manu mūžu. A. Johansons — Pārliecīgie celinieki, esejas. Visi Daugavas apgāda izdevumi. Tērvete, 13. n-rs, skautu un gaidu žurnāls Kanadā.

NJUORKAS METROPOLITĒNA OPERAS

VIESIZRĀDES TORONTO MĀPLE LEAF GARDENS NO 28. MAIJA LĪDZ 2. JUNIJAM

Aīda — pirmdien, 28. maijā. Dziedās Zinka Milanov, Kurt Baum, Blanche Thebom, Robert Merill, Giorio Tozzi, Louis Sgorro.

Fausts — otrdien, 29. maijā. Dziedās Giusepe Campora, Nadine Conner, Jerome Hines, Robert Merrill, Mildred Miller.

Karmena — trešdien, 30 maijā. Dziedās Rise Stevens, Richard Tucker, Lucine Amara un Frank Guarrera.

Šikspīrnis — ceturtdien, 31. maijā. Dziedās Charles Kullman, Eleanor Steber, Roberta Peters, Blanche Thebom and John Brownlee.

Bohēma — piektdien, 1. jūnijā. Dziedās Jan Peerce, Lucine Amara, Frank Guarrera, Clifford Harvuot, Nicola Moscana and Laurel Hurley.

Rigoleto — sestdien, 2. jūnijā. Dziedās Richard Tucker, Leonard Warren, Roberta Peters, Giorgio Tozzi and Rosalind Elias.

Lielisks inscenējums, krāšņi kostīmi, gaismas efekti un slavenais balets.

Izmantojiet gadījumu noklausīties pilnīgu simfonisko orķestri un pasaules lielākos operdziedoņus.

Ieejas kartes dabūjamas pie kasses Maple Leaf Gardens un Royal York viesnīcā.

A. VOITKUS

Astrādas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

1. turpinājums

Lilija Grunduļa jaunkundze bija žēlsirdīgā māsa, paprāva auguma un īsredzīga, bet citādi godājama sieviete. Nebūdama ne jauna, ne skaista, viņa sevi nekad nebija uzskatījusi par kandidāti Pēteŗa Pūpola labi koptajai rokai,bet,laiku pa laikam viesojoties Ziemeļu namā, viņai gadījās sastapt arī Pēteri. Kanadā viņa bija ieceļojusi viena no pirmajām latvietēm, pēdējos gados rūpīgi krasojusi matus un visu laiku vērojusi, vai negadīsies kāds, kas viņā ieraudzītu savu sapņu meiteni. Kad tas nenotika, viņa atmeta liekas cerības un iegādājās sunīti, par ko klīda baumas, ka tas esot āpšu sugas.

Nav zināms, vai tā bija nejaušība, vai arī Pēteri ietekmēja biežākā sastapšanās ar Grunduļa jaunkundzi, bet kādā likteņīgā brīdī Pēteris iedomāja, ka jau tagad, pie Krastiem dzīvojot, viņš varētu iegūt labu blakus peļņu ar suņu audzināšanu. Iegādājies attiecīgu literātūru, viņš noskaidroja, ka kucēni ir dārga manta, ka iezemieši suņus mīl, un ka viss vajadzīgais tādam uzņēmumam ir tikai laba cilts māte ar attiecīgiem papīriem.

Viņš aprunājās ar saimnieci, vai tā būs ar mieru, ka viņš savā istabā turēs suni.

Saimniecei iebildumu nebija — ja Pēteris būtu ierunājies, ka turēs istabā ziloni, arī tad viņai nebūtu bijis iebildumu.

Un tā Pēteris īsi un aši iegādāja āpšu sugas kucēti. Ar visiem papīriem un labām pamācībām nesapārot ar necienīgu, lai suga nesajuktu un lai arī nākošās paaudzes dabūtu pūrā līdzi papīrus.

Viss tomēr negāja tik gludi, kā iecerēts. Saimnieks bija apvainots, ka Pēteris atļauju nebija prasījis viņam, bet sievai, un kad Zāra, — tā Pēteris bija nosaucis savas nākošās suņu audzētavas ciltsmāti — aizvazāja saimnieka rīta kurpi, tas izteicās, ka mērs esot pilns, ka vajadzēšot kaut ko darīt, un lai Pēteris meklējot jau pie laika, kur palikt, jo kad nākšot pavasaris, tad kuce izkārpīšot visu dārzu. Sunim esot suņa amats, šis to zinot, un tur nekā nevarot darīt.

„Nāciet pie mums!" Milzuma kundze laimīgi iesaucās, kad Pēteris pastāstīja savas likstas, „mums tik liela māja! Un tajās nedēļās, kad vīrs strādā nakts maiņā, man vienai taisni bail!"

Bet Pēteris pie Milzumiem negāja. Kundzes sajūsma bija par strauju, un Pēteris baidījās ļauna. Labāk pie svešiem.

Nākošajā nedēļā pēcpusdienās Pēteris meklēja sev un Zārai piemērotu dzīves telpu, bet vakaros centās iegūt Grunduļa jaunkundzes draudzību. Tā viņam bija vajadzīga gan savtīgiem, bet citādi gluži attaisnojamiem mērķiem.

Reiz pie Milzumiem, kad Pēteris ar Grunduļa jaunkundzi pārrunāja dažādus sunkopības, bet it īpaši takšķopības jautājumus, Milzuma kundze iejautājās, vai Pēteris Lilijas Adamu jau esot redzējis.

„Nav bijis tas gods," Pēteris pieklājīgi atbildēja, „bet ja viņam papīri, tad tam jābūt brīnišķīgam. Bastardi — tie ir nepatīkami."

„Tak ieaicini kādreiz Pūpola kungu pie sevis, lai apskata," Milzuma kundze mācīja Liliju, „viņš ir speciālists suņkopībā!"

„Gan jau... kas tur nu — tāpat suns kā visi..." Lilija izvairīgi atbildēja un piepeši kļuva nevaļīga, kaut gan viņai līdz darba sākumam slimnīcā bija ilgāk par stundu laika, „man nu jāiet..."

Arī Pēteris cēlās. Šodien viņam bija jāievadājas jaunajā dzīvoklī, un bez tam viņš gribēja parunāties ar Grunduļa jaunkundzi vienatnē. Uz ielas viņš ilgāku laiku tai soļoja blakus klusēdams. Kaut arī Lilija nekad vēl bildinājumu nebija piedzīvojusi, no Pēteŗa izturēšanās viņa secināja, ka tam kaut kas sakāms. Nebija šaubu, ka sakāmais ir gluži neikdienišķa lieta, jo citādi iznesīgais Pēteris jau sen to būtu pateicis. Pa brīžam viņa pētīgi paskatījās pāri brilles malai uz Pēteŗa pusi un, lai iedrošinātu uz runāšanu, pāris reizes diezgan skaļi nopūtās, tā likdama manīt, ka arī viņas sirdi spiež līdzīgas sāpes.

Viņi nebija tālu no slimnīcas, kad Pēteris diezgan nesakarīgi sāka šo to runāt par suņkopību, bet tad pēkšņi it kā dūšu saņēmis, pārlēca gluži citā tematā. No suņu dzīves, tā sakot, personiskajā.

„Un ko jaunkundze domātu, ja es proponētu... tā sakot, ierosinātu domu par... ē... nu, jaunkundze jau saprot... pavasara laiks, un tad visus māc tās pašas ilgas... tas ir laiks, kad viss dzīvajā radībā tiecas pēc piepildījuma, pēc savas otrās puses, tā sakot... ko? Kā jaunkundze domā?"

Jaunkundze domāja, ka Pēteris gan būtu varējis bildinājumu izteikt kādā piemērotākā vietā — pie rožainas gaismas un labas mūzikas, bet galu galā — tas tikai pierādīja, cik karstas asinis verd zem ārējās savaldības maskas, ja citkārt nosvērtais Pēteris nespēja apslāpēt savas jūtas. Vajadzēja tikai cilvēka, kas viņu saprata un pazina.

„O — Pēter," Grunduļa jaunkundze tāpēc atbildēja, brilles nervozi uz deguna augstāk sabīdīdama, „tas viss atkarājas no jums. Jūs esat vīrietis, un jums tādas lietas jāizšķir. Kas uz mani zīmējas, es saku — jā."

Pēteris pateicīgi paskatījās Grunduļa jaunkundzes acīs.

„Jaunkundze mani patiesi iepriecina," viņš atturīgi pateicās.

Atlikušo ceļu posmu līdz Grunduļa jaunkundzes darba vietai viņi nostaigāja klusēdami. Tikai atvadoties viņa iedrošinājās pacelt acis uz savu pavadoni.

„Cik žēl, Pēter, ka man tieši šodien jāstrādā," viņa kautrīgi čukstēja, „bet ko lai dara? Arī darbā ir skaistums, un stundas aizskrien ātri, ja ir kas jauks, par ko domāt un uz ko priecāties."

Paspiedusi Pēteŗa roku, viņa viegliem solīšiem, lai tas redz, cik viņa vēl jauna un vingra, uzskrēja pa slimnīcas kāpnēm, un vēlreiz atskatījās. Pēteris tomēr bija jau gabalā.

Darbs šodien Lilijai šķīrās raiti, jo prāts bija tik viegls un līksms, ka trallināt vien gribējās. Drusku gan sirdī smeldza doma, ka Pēteŗa uzmanību sev pievērsusi ne gluži godīgiem līdzekļiem, ļaudama tam ticēt, ka arī viņas taksis dižciltīgs un ar visiem papīriem, bet galu galā maza kara viltība bija attaisnojama — kaut kā taču viņai vajadzēja modināt Pēteŗa interesi pret sevi. Un ja tā labi apdomā — tik neglīts viņas āpsītis nemaz nebija — tikai astīte bija drusku kuplāka, un austiņas cēlās stāvu. Bet citādi, īpaši kamēr Ādamiņš vēl bija kucēns, neviens nemanīja, ka tā mātei bijusi kāda slēpjama aizraušanās.

Atvadījies no Grunduļa jaunkundzes, Pēteris steidzāš mājās — ar jauno saimnieku bija sarunāts, ka viņš ievadāsies vēl pirms nakts.

Iedams viņš pārdomāja, cik pareizi darījis, nepirkdams lielu kustoni, bet taksīti. Jau tagad dažu brīdi iznāca dūšīga spēkošanās, jo Zāras iecerētās gaitas ne vienmēr saskanēja ar Pēteŗa nodomiem. Un kas būtu, ja Zāras vietā, piemēram, būtu vilks, bernhardinietis vai dāņu dogs?

Labi arī bija, ka Grunduļa jaunkundzei bija tādas pašas sugas sunītis, un ka Grunduļa jaunkundze apsolījusi to aizdot zināmai nepieciešamībai. Tā aiztaupījās nauda, kas citādi būtu jāsamaksā kādai suņu audzētavai.

*

Bija jau krietni vēls, kad Pēteris ieradās jaunajā dzīvoklī. Tas gan bija labi tālu pilsētas nomalē, bet toties tuvāki mežam un pļavai, un Zārai bija paredzamas labas iespējas izskraidīties un pakārpīties, ja ne pa āpšu, tad katrā ziņā kurmju alām. Nams pats bija tikko celts, jaunajā apbūves gabalā. Visas celtnes te bija līdzīgas kā ālvas zaldātiņi, ielas nebruģētas un namu priekšas izskatījās kā izbradāta ganīkla.

(Turpinājums sekos)

Apavus, drēbes, tekstilpreces

LAMPERT & POLIMEX Co LONDON

Medikamentus, pārtiku un citas lietas

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU
— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK,
ja sūtāt caur L o n d o n u.

Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita samaksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem Cenas angļu mārciņās.

RAKSTIET LATVISKI!

LAMPERT & POLIMEX LTD.
45 Cromwell Road, London, S.W.7, England

Forsyth
Maker of Canada's Finest Shirts

Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes kreklus. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sievlešu un veneriskās slimībās
8537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

LAKE SIMCOE
HOMES & PROPERTIES

Atļaujamies paziņot, ka
mums arvien ir labi gruntsgabali par ļoti izdevīgām cenām,
sevišķi labas izdevības jaunkandiešiem. Mums ir plaša lauksaimniecības gruntsgabalu izvēle — mežaini, pļavas, kā arī par zemu cenu gruntsgabali vasarnīcām.

Samazinātas cenas.
Atlaide, ja pērk skaidrā naudā.

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt
tel. WA 4-3791
vai pienākt mūsu birojā,
705 YONGE ST., TORONTO

Atvērts katru dienu no pl. 9-9 vakarā,
sestdienās no pl. 10-6 vakarā

LAIPNA APKALPOŠANA IR MŪSU DEVĪZE

Ing. M. MARDI'S
AUTOVADĪŠANAS SKOLA
490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto
Automatisko un standarta transmisiju auto

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Milthņš) 428 ST. CLARENS AVE, tel. LE 1-5937
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
PIRMDIENĀS SLĒGTS

KANADĀ
JUMS IR GAIŠA NĀKOTNE!

Kaut jūs būtu Kanadā ilgus gadus vai arī te esat tikai neilgu laiku, jums iespējams aktīvi darboties līdz šīs zemes izveidošanā.
Jūs esat līdzstrādnieks, palīdzot Kanadas jaunuzbūvei, reizē arī jums iespēja dalīties Kanadas gaišajā nākotnē.

Jaunskotijas banka ir bijusi līdzdalībniece Kanadas jaunuzbūvē kopš 1832. gada. Ar vairāk kā 380 nodaļām visā Kanadā, Jaunskotijas banka var jums palīdzēt daudzās finanču problēmās.

Ātrai un pieklājīgai apkalpošanai sazinieties ar tuvākās Jaunskotijas bankas nodaļas vadītāju. Ir vērts, ka to pazīst.

THE BANK OF NOVA SCOTIA
Jūsu partneris Kanadas jaunuzbūvei

Latviešu farmaceits T. KRAUMANIS
piedāvā savus pakalpojumus
HALLS DRUGSTORE LTD.
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONTARIO
Aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

PRET ZĪDAIŅU KUŅĢA TRAUCĒJUMIEM

Dodiet Zīdaiņu Tabletes... saldas, maigas mazas tabletes, lietošanā vairāk kā 50 gadu, lai palīdzētu zīdaiņiem pret dažāda veida traucējumiem gremošanas sistēmā, kā arī zobu nākšanas laikā. Labi garšo. Nerada miegainu sajūtu... nerada nogurumu. Iegādājieties paciņu šo tablešu jau šodien pie jums tuvākā drogista.

ZĪDAIŅU TABLETES
BABY'S OWN TABLETS
196-B

R. BLAUMAŅA
KOPOTI RAKSTI
8., 9., 10. sējumi,
ies. $11.60
Dabūjami
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO

ŠI IR JŪSU KANADA

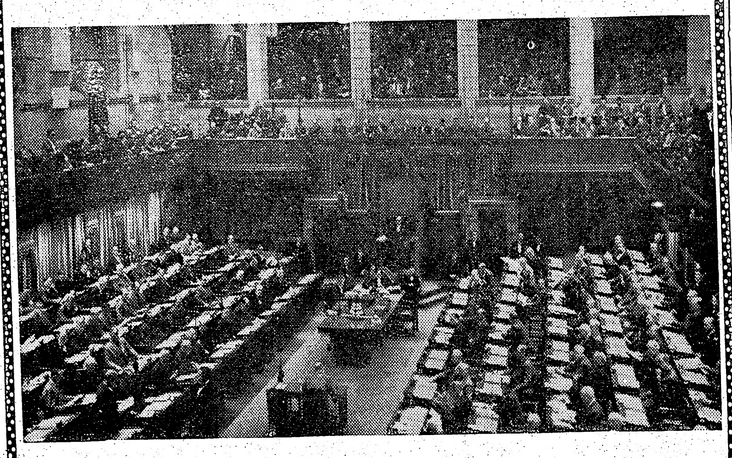

Sēde parlamentā

Parlamenta ēka atrodas Otavā, Ontario provincē. Tā ir Kanadas demokratijas sirds. Kanadas pilsoņi ievēl 262 parlamenta locekļus, kas pārstāv iedzīvotājus pie valdības. Vēlēšanas notiek ilgākais ik pa 5 gadiem, tanīs var piedalīties visi pavalstnieki, kas sasnieguši 21 gadu vecumu.

Kanadas konstitūcija ir pa daļai rakstīta un pa daļai nerakstīta. Nerakstītā daļa bazējas uz demokratiskās valsts iekārtas pieredzi un tradicijām, kas tiek pārņemtas ne tikvien no Lielbritanijas, bet gan no visas pasaules tautām, kuŗu mērķi ir brīvība.

Iespēja brīvi domāt un brīvi runāt ir Kanadas demokratijas pamatbaze. Šī brīvība ir Kanadas priekšrocība, ko bauda kā Kanadas pavalstnieki, tā jaunkanadieši.

Dow

ĢIMENES PABALSTI IECEĻOTĀJIEM
PIRMĀ GADA LAIKĀ KANADĀ

Lai palīdzētu jauniebraucējiem nostiprināt un saglabāt ģimenes vienību, tiek maksāti ģimenes pabalsti:

- **Ieceļotājiem, kas apmetušies uz pastāvīgu dzīvi Kanadā, un**
- **Kanadas pavalstniekiem, kas atgriezušies un kam Kanadā ir pastāviga dzīves vieta.**

PARLAMENTA NOTEIKTĀS LIKMES IR:

$ 5.00 katram bērnam zem 16 gadiem ik mēnesi (sākot ar 1956. g. 1. aprīli), līdz kamēr bērns sasniedz 16 g. vecumu vai nodzīvojis 12 mēnešus Kanadā.

Ģimenes pabalsti tiek izmaksāti mātēm pēc ik trīs mēnešiem. Lai mātes saņemtu šo pabalstu pēc katriem trim mēnešiem, jāatbild anketas un jāiesniedz tuvākajā Immigrācijas iestādē vai tieši Immigrācijas direktoram, Otavā. Lietderības labā, čeks tiek sūtīts pa ceturkšņiem līdz ar anketu nākošam triju mēnešu periodam.

Lūgums tiks pieņemts

Ja jūs Kanadā esat ieradušies uz pastāvīgu dzīvi un ja jums ir bērns vai bērni zem 16 gadiem, kuŗi ir Kanadā mazāk nekā vienu gadu, jūs ieskaitīs ģimenes pabalsta saņēmējos. Tuvākai informācijai un pēc lūguma-anketām lūdzu griezieties tuvākajā iestādē, vai rakstiet tieši Immigrācijas direktoram **Department of Citizenship and Immigration, Ottawa.**

THE DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
Ottawa Canada

Hon. J. W. PICKERSGILL, ministrs

LAVAL FORTIER, viceministrs

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE-BALDUMA

SILTĀKAM DIENAM

Siltākā laikā vakariņās var baudīt salātus ar sviestmaizītēm, piedevām ne-mot glāzi tējas vai tasi kafijas.

Salātu sagatavošanai ir daudz un dažādas iespējas, galvenokārt var izmantot cepešu pārpalikumus.

VĒRŠA GAĻAS SALĀTI AR SAKNĒM

2 māre. vērša cepeša, ½ māre. vārītu burkānu, ½ māre. vārītu zaļo zirnīšu, ¼ ltr. majonēzes, sāls un pipari pēc garšas. Garnēšanai marinētas bietes.

Gaļu sagriež mazos četrkantīgos gabaliņos, pieliek saknes, garšvielas un majonēzi. Visu sajauc un liek bļodā. Garnē ar strēmelītēs sagrieztām bietēm.

VISTAS GAĻAS SALĀTI

1½ māre. vistas gaļas, 1/2 māre. vārītu zirnīšu, ½ māre. novārītu sēņu — šampiņoni, sāls un pipari pēc vajadzības, 4 ēd. karotes franču majonēzes.

Gaļu sagriež mazos gabaliņos, pieliek zirnīšus, sagrieztas sēnes un garšvielas. Pārlej majonēzi un labi sajauc. Noliek, lai iesūcas. Pasniedzot galdā var garnēt ar novārītiem puķu kāpostiem un novārītām zaļo piparu strēmelēm.

Vistu salātiem, ja vēlas, var arī pievienot mazliet ančova ziedi, kas dod īpatnēju garšu.

ZIVJU SALĀTI

Zivju salātus var gatavot no vārītām vai ceptām zivīm. Tās jāsagriež mazākos gabaliņos, jāsajauc ar majonēzi un garšvielām. Zivju salātiem ir ļoti patīkama garša, ja pieliek mazliet ančovu ziedes, var pielikt arī salātu lapas.

Jūras vēžu salātus var gatavot ar majonēzi un pievienot arī pampelmusa šķēles, garnējot ar tomātu biezeni un petersīļu lapiņām.

Ja ceptu vai vārītu zivju salāti garšo ar selerijām, jāpieliek selerija sāls vai arī mazos gabaliņos sagriezti seleriju kāti. Zivju salātiem var izmantot arī citronu sulu, ločiņus un zaļos piparus.

CEPTAS LĪDAKAS SALĀTI

2 māre. ceptas līdakas, 2 māre. novārītu kartupeļu, 1 tējkaroti sinepju, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 1 lielāku sīpolu, 20 gr. sviesta, sāls pēc garšas.

Sīpolus sasmalcina un izsautē sviestā gaiši dzeltenus, pēc kam pievieno sagrieztiem zivju gabaliņiem. Arī kartupeļus sagriež gabaliņos. Sinepes sajauc ar krējumu un sāli, pārlej iepriekšējam sagatavojumam un viegli sajauc. Atstāj kādu laiciņu iesūkties.

MĒNCU SALĀTI

2 māre. sālsūdenī novārītu mencu, ½ māre. novārītu šampiņonu, 1 tēj. kar. ančovis ziedes, 3 ēd. kar. skāba krējuma, 50 gr. pamersansiera, sāls pēc garšas.

Krējumu sajauc ar ančovis ziedi, sarīvēto sieru un sāli. Mencu atbrīvo no ādas un asākām (var ņemt arī fileju) un sagriež mazos gabaliņos. Tāpat sagriež sēnes, ieliek bļodā, pārlej ar sagatavotu mērci un viegli sajauc. Noliek, lai iesūcas. Pasniedzot galdā, garnē ar šķēlēs vai ceturtdaļās sagrieztu cieti novārītu olu un petersīļu lapiņām.

SALĀTI ITALIEŠU GAUMĒ

Pus mārciņa svalgas vērša mēles, ¼ māre. žāvēta laša, 1 novārīts jūras vēzis, 1 māre. teļa gaļas cepeša palikuma (teļa gaļas vietā var izmantot arī medījumu, kā zaķa vai stirnas cepeša pārpalikumus, 2 olu dzeltenumus, 1 ēd. kar. sinepju, etiķis, sāls un pipari pēc garšas, 1 tase gaļas aspika.

Visu novārīto gaļu, kā arī lasi un vēzi sagriež mazos gabaliņos, pēc iespējas četrkantīgos un sajauc. Olu dzeltenumus, aspiķu, sinepes, etiķi, piparus un sāli sajauc un pārlej iepriekšējam maisījumam, viegli sajauc un noliek vēsā vietā. Pēc stundas sakārto vēlamā traukā, garnē ar majonēzi un vēžu astītēm vai arī ar sasmalcinātu žāvētu lasi.

RĪSU SALĀTI

200 gr. rīsu, 3 vidēja lieluma tomāti, 4 olīves, 1 zaļais pipars, 1 skābēts gurķis, 1 ēd. kar. kaperu, ¼ märc. žāvēta laša, 1 ēd. kar. etiķa, 2 ēd. kar. eļļas, sāls, pipari un 1 ābols.

Rīsus novāra ūdenī tā, lai graudi paliktu veseli. Labi noskalo aukstā ūdenī un notecina sietā. Tomātus, ābolus noskalo un sagriež garenās šķēlēs. Paprikai izņem sēklotni, noskalo un sagriež vai nu sīkās strēmelēs vai mazos gabaliņos. Tāpat arī sagriež gurķi un olīves. Kaperus sīki sakapā, pieliek eļļu, etiķi un sāli, labi sajauc. Tad pieliek gabaliņos sagrieztu lasi un visu pievieno rīsiem, viegli sajauc un atstāj vienu stundu iesūkties.

Pasniedzot galdā, pārkaisa ar papriku un garnē ar veselām olīvēm un zaļā pipara strēmelēm.

PIKANTI SALĀTI KUNGIEM

1 māre. vārītas vērša gaļas (pusdienas pārpalikums), 3 tomāti, 1 seleriju sakne, 6 etiķa gurķīši, 1 sasmalcināts sīpols, 1 ēd. kar. dilļu, petersīļi, ½ tēj. kar. stipro sinepju, 2. ēd. kar. cepeša mērces, 3 ēd. kar. majonēzes, sāls un pipari.

Gaļu, tomātus novārītas selerijas un gurķīšus sagriež garenās strēmelēs, pieliek sinepes, cepeša mērci, sīpolu, zaļumus, sāli un piparus pēc garšas un pievieno majonēzi. Ja nepietiek skābuma, var piejaukt citrona sulu vai dilļu etiķi. Ieliek traukā un garnē ar tomātu šķēlēm un laša veltnīšiem.

SESTDIEN, Š. G. 26. MAI
auditorijā (Colle
TORONTO LATVIEŠU
P
Minchau
M. ZĪVE
Lugu sagatavo E. Z
CBC dekorātora E
Biļetes LOTUS puķu

KONC
DIEVKAL
Pieda
Vieta:
Visus tautiešus ielūdz To

NIAGARAS LATVIEŠU
rīko sestdien, š. g. 26. maijā, pl.
vingrotavā, 4 Epw
Filadelfijas - Hamiltonas - N
sacensības vīr. un siev. vole
Pēc sacīkstēm, plkst. 20.00 Glenvie
233 Hickson
TRADICIO
ZIEDU
ar Niagaras Ziedu kara
uzvarētāju apb
Deja spēlēs iecienītā Toronto lat
Dekorētas telpas ● Dažādi atspārdzi
(Glenview klubu vislabāk sasnieg
Ferguson
Ieeja $1.25 Apm

FA
PAR LICENCĒM
Pirms jūs ce
Jums ir vajadzīga
Daudzos rajonos c
vajadzīga, pirms s
vēt. Šīs atļaujas t
paredzētajām celt
pašvaldību ierēdņi
celtniecības
Informācij
griezieties
pašvaldīb

CARLING

PRET ZĪDAIŅU KUNĢA TRAUCĒJUMIEM

Dodiet Zīdaiņu Tabletes... saldas, maigas mazas tabletes, lietošanā vairāk kā 50 gadu, lai palīdzētu zīdaiņiem pret dažāda veida traucējumiem gremošanas sistēmā, kā arī zobu nākšanas laikā. Labi garšo. Nerada miegainu sajūtu... nerada nogurumu. Iegādājieties paciņu šo tablešu jau šodien pie jums tuvākā drogista.

ZĪDAIŅU TABLETES

BABY'S OWN TABLETS

196-B

R. BLAUMAŅA

KOPOTI RAKSTI

8., 9., 10. sējumi, ies. $11.60

Dabūjami

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON ST., TORONTO

ZIVJU SALĀTI

Zivju salātus var gatavot no vārītām vai ceptām zivīm. Tās jāsagriež mazākos gabaliņos, jāsajauc ar majonēzi un garšvielām. Zivju salātiem ir ļoti patīkama garša, ja pieliek mazliet ančovu ziedes, var pielikt arī salātu lapas.

Jūras vēžu salātus var gatavot ar majonēzi un pievienot arī pampelmusa šķēles, garnējot ar tomātu biezeni un petersiļu lapiņām.

Ja ceptu vai vārītu zivju salāti garšo ar selerijām, jāpieliek selerija sāls vai arī mazos gabaliņos sagriezti selerija kāti. Zivju salātiem var izmantot arī citronu sulu, ļociņus un zaļos piparus.

CEPTAS LĪDAKAS SALĀTI

2 mārc. ceptas līdakas, 2 mārc. novārītu kartupeļu, 1 tējkaroti sinepju, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 1 lielāku sīpolu, 20 gr. sviesta, sāls pēc garšas.

Sīpolus sasmalcina un izsautē sviestā gaiši dzeltenus, pēc kam pievieno sagrieztiem zivju gabaliņiem. Arī kartupeļus sagriež gabaliņos. Sinepes sajauc ar krējumu un sāli, pārlej iepriekšējam sagatavojumam un viegli sajauc. Atstāj kādu laiciņu iesūkties.

MENCU SALĀTI

2 mārc. sālsūdenī novārītu mencu, ½ mārc. novārītu šampiņonu, 1 tēj. kar. ančovis ziedes, 3 ēd. kar. skāba krējuma, 50 gr. pamersansiera, sāls pēc garšas.

Krējumu sajauc ar ančovis ziedi, sarīvēto sieru un sāli. Mencu atbrīvo no ādas un asakām (var ņemt arī fileju) un sagriež mazos gabaliņos. Tāpat sagriež sēnes, ieliek bļodā, pārlej ar sagatavotu mērci un viegli sajauc. Noliek, lai iesūcas. Pasniedzot galdā, garnē ar šķēlēs vai ceturtdaļās sagrieztu cieti novārītu olu un petersiļu lapiņām.

SALĀTI ITALIEŠU GAUMĒ

Pus mārciņa svaigas vērša mēles, ¼ mārc. žāvēta lasa, 1 novārīts jūras vēzis, 1 mārc. teļa gaļas cepeša palikuma (teļa gaļas vietā var izmantot arī medījumu, kā zaķa vai stirnas cepeša pārpalikumus, 2 olu dzeltenumus, 1 ēd. kar. sinepju, etiķis, sāls un pipari pēc garšas, 1 tase gaļas aspika.

Visu novārīto gaļu, kā arī lasi un vēzi sagriež mazos gabaliņos, pēc iespējas četrkantīgos un sajauc. Olu dzeltenumus, aspiķu, sinepes, etiķi, piparus un sāli sajauc un pārlej iepriekšējam maisījumam, viegli sajauc un noliek vēsā vietā. Pēc stundas sakārto vēlamā traukā, garnē ar majonēzi un vēžu astītēm vai arī ar sasmalcinātu žāvētu lasi.

RĪSU SALĀTI

200 gr. rīsu, 3 vidēja lieluma tomāti, 4 olīves, 1 zaļais pipars, 1 skābēts gurķis, 1 ēd. kar. kaperu, ¼ mārc. žāvēta laša, 1 ēd. kar. etiķa, 2 ēd. kar. eļļas, sāls, pipari un 1 ābols.

Rīsus novāra ūdenī tā, lai graudi paliktu veseli. Labi noskalo aukstā ūdenī un notecina sietā. Tomātus, ābolus noskalo un sagriež garenās šķēlēs. Paprikai izņem sēklotni, noskalo un sagriež vai nu sīkās strēmelēs vai mazos gabaliņos. Tāpat arī sagriež gurķi un olīves. Kaperus sīki sakapā, pielieki eļļu, etiķi un sāli, labi sajauc. Tad pieliek gabaliņos sagrieztu lasi un visu pievieno rīsiem, viegli sajauc un atstāj vienu stundu iesūkties.

Pasniedzot galdā, pārkaisa ar papriku un garnē ar veselām olīvēm un zaļa pipara strēmelēm.

PIKANTI SALĀTI KUNGIEM

1 mārc. vārītas vērša gaļas (pusdienas pārpalikums), 3 tomāti, 1 selerija sakne, 6 etiķa gurķīši, 1 sasmalcināts sīpols, 1 ēd. kar. dilļu, petersiļi, ½ tēj. kar. stipro sinepju, 2. ēd. kar. cepeša mērces, 3 ēd. kar. majonēzes, sāls un pipari.

Gaļu, tomātus novārītas selerijas un gurķīšus sagriež garenās strēmelēs, pieliek sinepes, cepeša mērci, sīpolu, zaļumus, sāli un piparus pēc garšas un pievieno majonēzi. Ja nepietiek skābuma, var piejaukt citrona sulu vai dilļu etiķi. Ieliek traukā un garnē ar tomātu šķēlēm un laša veltnīšiem.

SESTDIEN, Š. G. 26. MAIJĀ, PLKST. 7,30 VAKARĀ EATONA auditorijā (College — Yonge ielu stūrī), Toronto

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA PIRMIZRĀDĒ

Minchauzena precības

M. ZĪVERTA komēdija 3 cēlienos.

Lugu sagatavo E. ZNOTIŅA - KALNIŅA un V. PUKATS

CBC dekorātora ED. KRŪMIŅA dekorācijas un kostīmi

Biļetes LOTUS puķu veikalā un EATONA auditorijas kasē.

KONCERTS SVĒTDIEN, 27. MAIJĀ, DIEVKALPOJUMS PLKST. 3 PP.

Piedalās: baritons — PĒTERIS GEISTAUTS
čello — KALJO RAID
ērģeles — STAN DAVEY
klavieres — ĒRIKA FREIMANE

Vieta: Walmer Road baptistu baznīcā
(Walmer Road un Lowther Ave stūrī)

Visus tautiešus ielūdz Toronto latviešu baptistu draudze. Ieeja brīva

VAJADZĪGS VECĀKĀS KLASES skolnieks-ce vai students-te interesantam biroja darbam pāris stundas dienā.

Zvanīt VALD. BĒBRIM, WA 2-5913, Toronto

PILSĒTAS austrumos izīrējams 3 istabu nemēbelēts dzīvoklis un 2 istabas ar vārīšanas iespējām. Var būt arī ar bērniem. Apskatīt 211 Withrow Ave., Toronto. (690)

YONGE - DAVISVILLE pie apakšzemes dz.-ceļa. Izīrējami jaunremontēti dzīvokļi: 2 istabas un moderna virtuve un 3 istabas ar virtuvi un vannas istabu. Dārzs lietošanā WA 1-1457 vai HU 1-2040, Toronto. (689)

BLOOR — HIGH PARK rajonā izīrējama saulaina, mēbelēta istaba ar virtuvi vienai vai divām personām. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, RO 9-4531, Toronto. (694)

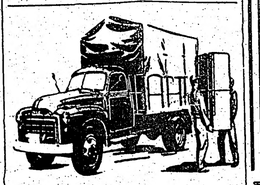

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

APGĀDA LATVJU GRĀMATA 5 DARBA GADI

Grāmata par Latviju angļu valodā — CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, bagātīgi illustrēta, cena, ies. $12.50

Rūdolfa Blaumaņa KOPOTI RAKSTI, 12 sējumi, 3860 lapaspuses, ies., cena $45.00

A. Rupaiņa rom. — MĀRA MOSTAS, I., II., ies., cena $8.00

V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLASE, ies., cena $3.50

J. Klīdzēja — GRĒKS UZ PUSĒM, ies., cena $2.90

Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA, ies., cena $2.50

T. Zeltiņa romāns — SLAZDĀ, ies., cena $3.00

O. Liepiņa romāns — VĒLĀ LIESMA, ies., cena $3.40

Andr. Niedras — KAD MĒNESS DILST, ies., cena $3.60

A. Niedras romāns — MAIJA PURENE, I, II, kopsējums, cena $5.90

A. Niedras romāns — PIE AZANDAS UPES, ies., cena $3.50

A. Niedras stāsti — PASAULES PLAUKSTA, ies., cena $3.40

Birznieka-Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, ies., cena $2.60

Apsīšu Jēkaba — BAGĀTI RADI, ies., cena $2.40

Ed. Tūtera — TRAUCIŅŠ AR MEDU, broš., cena $1.40

E. Andersones stāsti — VASARA, broš., cena $1.20

E. Andersones stāsti — ZAĶI UN PELĒS, broš., cena $1.20

V. Richtera 3 cēl. kom. — TRAKIE, broš., cena $1.00

M. Vesterlindas biogrf. romāns — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS, ies., cena $3.40

H. Sobeka sp. romāns — UZVARA, ies., cena $2.80

Dž. Londona romāns — JŪRAS VILKS, ies., cena $3.60

A. Elgūta — PAZĪSTI ĶĪKĀGU, (ģenerālkomisijā), cena $0.80

Dr. Z. Ligera — LATVIEŠU ETNOGRAFIJA (ģenerālkomisijā), broš., cena $6.50

Visiem par brīvu R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI pirmie 5 sējumi, ies., pasūtinot jebkuras sešas mūsu grāmatas.

Mūsu pasūtinātājiem par brīvu TRIMDAS GRĀMATU KATALOGS, kas aptver visus trimdas (apm. 2500) izdevumus, skaņu plates u. c.

APGĀDS LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

NIAGARAS LATVIEŠU SPORTA KLUBS rīko sestdien, 5. g. 26. maijā, pl. 14 Niagaras ģimnazijas vingrotavā, 4 Epworth Circ.

Filadelfijas - Hamiltonas - Niagaras sporta klubu sacensības vīr. un siev. volejbolā un basketbolā.

Pēc sacīkstēm, plkst. 20.00 Glenview kluba skaistajās telpās, 233 Hickson Street

TRADICIONĀLĀ ZIEDU BALLE

ar Niagaras Ziedu karalienes vēlēšanu un uzvarētāju apbalvošanu.

Dejas spēlēs iecienītā Toronto latviešu deju kapella TOBAGO. Dekorētas telpas. Dažādi atspirdzinājumi. Skaisti klāti galdiņi (Glenview klubu vislabāk sasniegt, braucot pa Victoria līdz Ferguson ielai)

Ieeja $1.25 Apmeklēt lūdz KLUBA VALDE

OPTIĶIS LŪNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Dr. A. BRETTLER
Speciālists nieru, asiņu un pūšļa slimībās. Vispārējā ārstniecība.
Pieņem no 2—7 pp. un pēc norunas.
398 BLOOR St., W., tel. WA 1-7671

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Frank Vass B.A
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Lēti pārdodams mazais ledusskapis (elektr.).
Zvanīt pēc plkst. 6 vak. WA 1-5398, Toronto

Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

J. J. ELLIS, REAL ESTATE Ltd.
1072 Bloor St., W., Toronto, tel. LE 1-2471

ST. CLAIR — CHRISTIE:
$6.000 — iemaksa atsevišķai 11 istabu mājai ar 2 virtuvēm, 2 vannas istabām (1. un 2. stāvā). Udens apkure, dubultgarāža. Labs īres rajons, tuvu satiksmei un veikaliem. Atlikumā viena obligācija uz 10 gadiem. Labs pirkums.

BLOOR — OSSINGTON:
$4.000 — iemaksa atsevišķai 6 istabu mājai ar ūdens-eļļas apkuri. Liels dārzs. Garāža. Atlikumā viena obl. uz 10 g.

BATHURST — ST. CLAIR:
$4.500 — iemaksa 12 gadi vecai modernai 6 istabu mājai ar ūdens-eļļas apkuri. Garāža un liels dārzs. Labi uzturēts īpašums.

Zvanīt E. HENIŠAM, LE 1-2471, Toronto

+

Mūžībā aizsaukts DV Hamiltonas nodaļas biedrs

RŪDOLFS BIJA

Dzimis 1901. g. 26. decembrī, miris 1956. gada 16. maijā Hamiltonā.

Pēc viņa dziļi skumst Hamiltonas Daugavas Vanagu saime

FAKTI

PAR LICENCĒM UN ATĻAUJĀM

Pirms jūs ceļat kādu māju

Jums ir vajadzīga celtniecības atļauja. Daudzos rajonos celtniecības atļauja ir vajadzīga, pirms sākat celt vai pārbūvēt. Šīs atļaujas tiek izsniegtas vienīgi paredzētajām celtnēm, kur attiecīgie pašvaldību ierēdņi pārbauda plānus un celtniecības noteikumus.

Informācijas iegūšanai griezieties pie vietējās pašvaldības ierēdņa.

CARLING'S Black Label BREWERY LIMITED (BLEK LEIBEL)

Kas? kvalitātes, kvantitātes vai cenas ziņā var līdzināties ar

Wilson's SINCE 1875

APELSĪNU AUGĻŪDENS

COLA SODA ŪDENS

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Vasarsvētku atsvētē, 27. maijā, Betlemes baznīcā dievkalpojums, pl. 3 pp., māc. R. Zariņš.

Pl. 6 v. Bronksas sv. Toma baznīcā vidusskolēnu mācības noslēgums, māc. A. Ozols.

DETROITAS

sv. Pāvila ev.-lut. draudze, Holmes Memorial Methodist Ch., Lincoln un Putnam ielu stūrī dievkalpojumi.

27. maijā, plkst. 1.00 dievkalpojums jauniešiem, māc. V. Liventāls.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katrā mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2220.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 3. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā. Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Clānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minepoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mītulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Port Williām, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Londonā, 27. maijā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

27. maijā ULCA konferences dievkalpojums plkst. 11 rītā. Svētrunu teiks Vinipegas latviešu draudzes mācītājs F. Ruperts. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

27. maijā, plkst. 4 pp. Jaunatnes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 4-8171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. maijā, Vasarsvētku atsvēte, pl. 2.00 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā. Svētdienas skola bērniem.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Vasarsvētku dievkalpojums sv. Olava baznīcā pl. 1.30 dienā. (Bloor un Windermere Ave.),

Jaunatnes iesvēte, svētdien, 17. jūnijā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Ceturtdien, 24. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme, 116 Hughson St. So.

Piektdien, 25. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Svētdien, 27. maijā, plkst. 5.30 vakarā svētbrīdis — dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja rīko baznīcas apakšējās telpās draudzes vakaru, kurā piedalās Toronto Nāc. teātris ar diviem vienvēlieniem — I. Vīksnas Brāļa atgriešanās un R. Blaumaņa Pēc pirmā mītiņa. Brīvs tējas galds. Pie ieejas lūdz ziedot pieaugušos, sākot ar 75c un skolēnus ar 25c.

Piektdien, 8 jūnijā, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stundna, 20. Carrick Ave.

Māc. Artars Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 20. maijā, plkst 13.00 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Vasaras svētku dievkalpojums.

Northbejā, svētdien, 27. maijā, plkst. 17.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 St. Edmonton, Alta, tel 8-2174. Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn

KAS NOTIEK KANADĀ?

Pāri par 1 miljonu kvadrātjūdžu Kanadas augsnas apklāj meži. Lielākie meži, kas dod koka materiālus būvniecības vajadzībām, atrodami Britu Kolumbijā.

Labāko Kanadas mājputnu gaļa ir apzīmēta ar purpura krāsu uz spārna vai krūtīm; zila krāsa apzīmē otra labuma preci, dzeltena apzīmē putnus ar zemu kvalitāti un vairāk spalvu ļugājiem.

Arī Kanadā zirgs farmā ir vairāk vērts, nekā to parasti domā. Zirgi sāk izzust Kanadas laukos, samazinot zirgu skaitu pa 50.000 — 90.000 gadā. Līdz ar šo zirgi kļūst vērtīgāki. 1954. gadā zirgu vērtība bija caurmērā $79 pret $91 1955. gadā.

Kanadas zirgu skaits pašlaik sasniedz 901.000, un tie atrodas galvenokārt Saskačevanas un Kvebekas provincēs.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

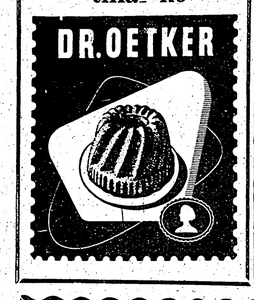

APSLĒPTĀS MANTAS MEKLĒTĀJI

Svētā Pētera atslēgas un muļķu ķeršana ar archaioloģiju

Italietis Frančesko Benito, labi pazīdams savu tautas brāļu, īpaši māņticīgo un mantrausīgo zemnieku dabu, nesen pastrādājis tādus nedarbus, kuri nedarītu kaunu slavenām komēdijām. Gandrīz katrā Itālijas ciemā zemnieki zina apgalvot, ka tieši viņu laukos senajos laikos valdnieki aprakuši lielas bagātības. Frančesko, ceļodams gan kā elegants tirdzniecības firmu pārstāvis, gan arī kā noplīsis ubags, bija ļoti labi izpētījis, kur zemnieki par apslēpto mantu runā visvairāk. Un tā kādā pagājušā rudens saulainā pēcpusdienā Piacas vīnkoku audzētāju ciemā pieturēja melns, ļoti glīta izskata limuzīns. Šoferis veikli atrāva durvis un, dažiem kungiem izkāpjot, savu cepuri norāvis, dziļi palocījās. Vienam kungam padusē bija pamatīga biezuma cūkādas portfelītis; no saviem sekretāriem soļa atstatumā viņš sekoja tik cēli, ka ciema ļaudīm aizrāvās valoda.

„Ģeoficiskā misija," kā Frančesko savu pasākumu vēlāk apzīmēja, daudz netaujājot un nerunājot sāka mērīšanas un urbšanas darbus triju bagātāko zemnieku laukos. Citu iedzīvotāju informēti, bagātie zemnieki ieradās pie kungiem un, protams, par darbošanos savos īpašumos protestēja. Pats cienīgākais kungs viņiem tomēr mierīgi paskaidroja: „Vatikāna slepenā uzdevumā mēs vēlamies izdarīt archaioloģiskus izrakumus, un sīkumos es jums tādēļ teikt nedrīkstu. Šeit ir mūsu dokumenti." Zemnieki appētīja pasniegtos papīrus ar Svētā Pētera atslēgu zīmējumiem, aptaustīja varenos lakas zieģeļus un bokserēdami lasīja: „Inženieris Karlo Kardinālī..." Nu pārgudrajiem un visumā bailīgajiem zemniekiem bija zināms, ap ko lieta grozās — ap teiksmainajiem dārgumiem, kuŗi atrodas tieši viņu laukos. Protams, viņi vēlējās zināt, kāda ir to vērtība, cik pienākās viņiem un vēl šo to. Karlo Kardinālī un viņa sekretāri tādēļ „aizvainoti" tikpat svinīgi kā izkāpuši, atkal iekāpa auto mašīnā, soloties par zemnieku bezkaunību parunāt ar savu priekšnieciņu... Satrauktajā ciemā pāris dienas vēlāk pienāca vēstule ar Sv. Pētera atslēgas zīmējumu, kuŗa sākās ļoti reliģiozi. Starp citu tajā bija lasāms, ka krist. Starp citu tajā bija lasāms, ka kristīgās brāļu mīlestības dēļ inženierim Karlo Kardinālī parādama cieņa, pretimnākšana un mīlestība. Bija arī pieminēts, ka vajadzīgajām personām tiks sniegti plašāki paskaidrojumi noslēptās mantas liecībā. Un kad nākošajā dienā cienīgā izskata auto atkal ieripoja ciemā, zemnieki to sagaidīja ar dziļu, pazemīgu palocīšanos un tik svinīgi, it kā tiešām būtu ieradies kāds kardinālis. Sasaucis ap sevi bagātos, ieinteresētos zemniekus, Karlo Kardinālī klusinātā sazvērnieka balsī stāstīja: „No mūsu dokumentiem ir nemaldīgi redzams, ka jūsu laukos ir norakti firsta Kollē dārgumi. Jūs droši zināt ļikumu — ja dārgumi atrodas zemē ne dziļāk kā metru, tad tie pieder valstij, bet ja dziļāk, tad jums, un jāmaksā tikai atrastu mantu nodoklis. Dokumenti, kas norakti ar mantu, mums ir svargāki, un jūsu pašu interesēs tādēļ nav ieteicams par šo lietu daudz plāpāt. Šoreiz zemnieki vairs neko netaujāja, bet, pasaukuši uzticamus palīgspēkus, pakalpīgi raka dienām un naktīm līdz lauki izskatījās pēc baiga kara lauka. Kungi tikmēr stiprinājās ciema krodziņā, protams, uz pakalpīgo zemnieku rēķina, bet manta nerādījās. Beidzot Karlo Kardinālī pārstaigāja rakumus un viņa sekretāri nesa smagu, skaļi tikšķošu aparātu. Kaimēr racēji dedzīgi turpināja darbu „aizdomīgās" vietās, tikmēr kādā dziļākā rakumā no „aparāta" bedrē ieslīdēja akmens plāksnē, 14 spoži misiņa gabali un muciņa ar apsūbējušām stipām. Tas viss apbira ar zemi un tikai pāris stundas vēlāk sirdīgo racēju lāpstas atsitās pret atradumu. Misija saskūpstījās, Karlo Kardinālī pacēla akmeni un, raugi — rudens saulē spoži laistījās 14 lielas, „tīra zelta" monētas. Atklājās arī muciņa un dokumentu rullis ar svētās ģimenes gleznojumu, uz kuŗa orta pusē bija firsta Kolles svinīgais vēstījums: „Šeit gul dārgumi — 132 zelta gabali, kuŗus mēs atņēmām sacīkšņiem. Muciņas zelts kļūst tā īpašums, kuŗš pirmo 14 naudas gabalu atradējām dāvā divas trešdaļas no atraduma kopvērtības 132 mešu samaksāšanai Sikstas kapelā. Pagarais raksts bija nevainojamā valodā, un pēc firsta Kolles vēlējuma, muciņa bija atverama un tās saturs nododams jaunajam īpašniekam, tikai tad, kad nolasītas visas meses par firsta Kolles dvēseles labklājību. Zelts Itālijā ir dārgs, un zemniekiem, lai arī tie bija bagāti, nenācās viegli samekļēt pirmo rokas naudu divi miljoni līru apmērā, lai Karlo Kardinālī varētu samaksāt par mesēm. Muciņa nonāca drošā glabāšanā, bet meses Sikstas kapellā ir dārgas...

Drīz inženieris Karlo Kardinālī pieprasīja papildus maksājumus, un biežās sarakstes vajadzībām viņam pietrūka vēstuļu papīra ar sv. Pētera atslēgām. Šis papīrs viņam kļuva liktenīgs. Spiestuves īpašnieks, pie kuŗa Kardinālī pasūtināja jaunos vēstuļu papīrus, zināja, ka Vatikānai ir pašai sava spiestuve un tādēļ viņš ziņoja policijai. Kad Karlo Kardinālī ieradās pēc pasūtinājuma, viņu sagaidīja kriminālpolicijas ierēdņi un Frančesko Benito noveda aiz „zviedru aizkariem." Tiesai „ģeoficiskās" sabiedrības locekļi visi bija veci „kundes" un prokurors šefam pieprasīja trīs gadus cietuma. Frančesko pierādīja, ka viņš ir diloņa slims un pēc grūtajiem archaioloģiskajiem izrakuma darbiem tika cauri ar 12 mēnešu atpūtu, bet piekrāptiem zemniekiem no tā labuma maz.

KOMŪNISTU IESPIESTAIS VĀRDS

Komūnisti pamatoti uzlūko iespiesto vārdu par labāko propagandas līdzekli.

Tā Kanadas komūnisti pašlaik visai aktīvi mēģina izveidot populāru presi, lai ietekmētu plašākas lasītāju masas. Lai šo mērķi sasniegtu, propagandu var visai lietpratīgi apslēpt un dažos apgabalos, varbūt, pat pavisam atmest, lai iegūtu nezinātājus lasītājus. Tas īpaši attiecas uz jauniešu izdevumiem, kā, piem., intervijas ar sporta slavenībām līdz ar piemērotām attieciģām illustrācijām.

Ja komūnistiem ar to izdotos nodrošināt sev lasītājus, viņu stāvoklis būtu jūtami nostiprināts, un, protams, brīvība attiecīgi vājināta.

Tālāk minētie Kanadas izdevumi angļu valodā ir komūnistu, vai seko komūnistu politikas vadlīnijai:

„The Canadian Tribune", „The Pacific Tribune," „National Affairs Monatly," „Champion" (jaunatnes izdevums), „Le Combat," „News Facts," „ New Frontiers" un „Horizons". Visus šos izdevumus, izņemot „The Pacific Tribune", kas iznāk Vankuverā, izdod Toronto.

Komūnistu vadlīnijai seko arī šādi cittautu izdevumi:

Jedinstvo (Vienība — Jugoslavu), Kanadai Magyar Kunkas (Kanadas ungāru strādnieks), Kronika Tygodionowa (Nedēļas chronika — poļu), Liaudies Balsas (Tautas balss — lietuviešu), Ļudova Zvesti (Tautas ziņas — slovaku), Novo Vreme (Jaunais laiks — Bulgāru), Ukrainske Zhitya (Ukraiņu dzīve), Vapaus (Brīvība — Somu), Vochenoblatt (Kanads žīdu nedēļas laikraksts), Ukrainske Slovo (Ukraiņu vārds), Vestnik (Vēstnesis — krievu), Ukrainian-Canadian Club Life.

Ir vēl arī izdevumi, ko izdod sabiedrības, kā, piemēram, Kanadas sieviešu kongress, kas izdod „Woman's Voice."

Centrālā YMCAā, 40 College St., Toronto

BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI

Piektdien, 25. maijā, plkst. 7 vakarā basketbolā un volejbolā sacentīsies latviešu, lietuviešu un igauņu izlases

Sestdien, 26. maijā, plkst. 1.00 dienā sāksies finālspēles, jaunatnes basketbola izlases, sieviešu basketbols, parāde, igauņu vingrotājas un vingrotāji.

Sestdien, 26. maijā, plkst. 8.00 vakarā jaunajā lietuviešu zālē, College un Havelock Cr. stūrī.

BALLE GALDIŅI PAR BRĪVU, ieeja $1.50

BALTIEŠU SPORTA FEDERĀCIJA KANADĀ

BRĪVDIENAS SĀKAS!

MAIJA MĒNESĪ SĀKAS BRĪVDIENAS, KAS TURPINĀS VISU VASARU LĪDZ RUDENIM

Šai laikā mēs sākam domāt par atvaļinājuma izmantošanu un plānot, uz kurieni dosimies. Un visiem kanadiešiem ir sevišķa izdevība piedzīvojumiem un atpūtai pašu zemē

Dažas no šīm vietām ir; Otava, Kanadas galvaspilsēta un federālās valdības sēdeklis. Kingstona ar slaveno un skaisto Henry cietoksni, strūklaka Belle, Algonquin parks, Simcoe ezers un Muskokas ezers ar savu apkārtni. Tiem, kas meklē lētāku atpūtas vietu, kāpēc neiet nometņot valsts ierīkotos parkos un atpūtas vietās, kas tam nolūkam ierīkotas?

Tāpat var apskatīt Kvēbekas provinci ar tās vēsturiskajām vietām, kā arī atpūtas vietas, ezerus, kalnus un izvizināties ar laivām.

No krasta līdz krastam Kanada piedāvā jums visādas skaistas vietas, kā sportam, zvejošanai, peldēšanai un golfa spēlēm.

Tagad ir laiks sākt plānot, kur pavadīt atvaļinājumu Kanadā.

Šī telpa rezervēta John Labatt Ltd. firmai

Labatt's BREWERS SINCE 1828

LABRĪT... ES ESMU JŪSU

laužu skaititājs

Ja es ieradīšos jūsu mājā tuvāko nedēļu laikā, man būs tikai daži vienkārši jautājumi: vārds, vecums, un ģimenes stāvoklis — par tiem, kas pie jums dzīvo. Ja gadījumā jūs dzīvojat uz laukiem, tur būs pāris jautājumu vairāk un, proti, par lauku platību, labību, dzīvo inventāru un pārējo inventāru.

Informācija, ko jūs man sniegsit, tiks turēta slepenībā un to nevienam neizsniegs. Katrs laužu skaititājs ir nozvērināts par klusuciešanu. Pēc parlamenta ļikuma — ziņas, kas tiks ievāktas par personām, tiks izlietotas tikai statistikas vajadzībām. Tās nedrīkst atklāt ne valsts pārvaldēm, ne arī privātām organizācijām.

Kanadai ir jāizdara tautas skaitīšana sakarā ar tās straujo attīstību, un tās dati ir vajadzīgi, lai noskaidrotu nācijas vajadzības — skolas, sabiedriskas vajadzības, labklājības iestādes, lauku un rūpniecības produkciju un darba sagādes jautājumu.

Tautas 1956. g. skaitīšana — svarīga sakarā ar Kanadas attīstību

Tas ir liels darbs — jūsu atsaucība mums palīdzēs to izdarīt ātri un pareizi.

Katram skaitītājam tiks izsniegta apliecība, kas šeit redzama; to izdevusi Kanadas valdība. Prasiet, lai to parāda

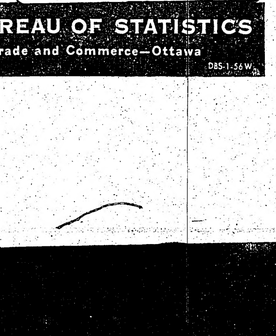

DOMINION BUREAU OF STATISTICS
Department of Trade and Commerce—Ottawa
DBS-1-56W

SPORTS

Baltiešu sporta svētki durvju priekšā

Gatavojoties Baltiešu sporta svētkiem, LSAK basketbola nozares vadītājs E. Skujiņš izraudzījis jaunatnes sastādītā vienībā A. Ātrenu, G. Ezeru, J. Gerdeli, J. Krasovski, J. Morusu, M. Ozoliņu, J. Petmani, (kapt.), E. Petmani, M. Poni, J. Slaņķi, J. Sosti, J. Skombu un V. Rudzīti.

Visiem spēlētājiem jāierodas sestdien, 26. maijā, plkst. 1.00 Centrālā YMCAā, 40 College St.

Gatavojoties Baltiešu sporta svētkiem, ceturtdien, 17. maijā — latviešu sastādītā basketbola vienība, neesot pilnā sastāvā, treniņa spēlē uzvarēja Centrālās YMCAs Saints vienību. Spēle bija ļoti vienlīdzīga. Rezultāts 60:58 (32:28) latviešu labā. Punktus guva: A. Richters 19, A. Miezītis 16, A. Uiska 8, A. Bulte 11, K. Pērkons 2, I. Timbers 4, Īsu brīdi spēlē piedalījās arī I. Cirulis.

YMCAs veiksmīgākais punktu gūvējs bija S. Keir — 16.

Baltiešu sporta svētku programma

PIEKTDIEN, 25. MAIJĀ, CENTRĀLĀ YMCA, 40 COLLEGE ST.

Lielajā vingrotavā basketbols vīriešiem

7.00 p. p. lietuvieši — latvieši; 8.30 pp. latvieši — igauņi; 10.00 pp. lietuvieši — igauņi.

Mazajā vingrotavā valejbols sievietēm

7.00 p. p. latvietes — lietuvietes; 7.45 pp. latvietes — igaunietes; 8.30 pp. igaunietes — lietuvietes.

SESTDIEN, 26. MAIJĀ, CENTRĀLĀ YMCA

1.00 p. p. jaunatnes basketbols: latvieši —lietuvieši. 2.15 pp. parāde. Sporta svētku atklāšanas uzrunu teiks BSFK goda priekšsēdis R. Plūme, sekos svētku patronu Latvijas, Lietuvas un Igaunijas ģenerālkonsulu R. N. Braisona, V. Gylis un K. Markus apsveikumi. 2.45 pp. sieviešu volejbola finālspēle; 3.30 pp. vīriešu volejbola finmāls; 4.30 pp. sieviešu basketbols — latvietes — lietuvietes.

Pēc pirmā puslaika uzstāsies igauņu ritmoplastikas grupa H. Tiidus vadībā. 5.25 pp. basketbola finmāls vīriešiem.

Pēc pirmā puslaika uzstāsies Kaleva vingrotāji.

Svētku noslēgumā balle plkst. 8.00 jaunajā lietuviešu namā, College un Rusholm Cr. ielu stūrī.

Futbola sacensības notiks sestdien, 9. jūnijā Millen stadionā Broadwiev un Danforth ielu stūrī, sākums plkst. 6.00 vakarā.

GALDA TENISS

Kanadas meistarsacīkstes galda tenisā 13. maijā bija spraigas un pārsteigumiem bagātas. Jaunā Kanadas meistare sieviešu vienspēlē kļūva Velta Ādmine, otra Biruta Skujiņa. Vīriešu vienspēlē jaunais Kanadas meistars — Laimonis Eichvalds sīvā un vienlīdzīgā spēlē uzvarēja bijušo meistaru Modri Žulpu tikai ar 2 punktu atstarpi. Jauktā dubultspēlē uzvārēja V. Ādmine ar M. Žulpu, otrie D. Žulpa ar J. Kugu.

Vīriešu dubultspēlē uzvarēja L. Eichvalds ar I. Kūlīti, otrie M. Žulps ar V Paukšēnu.

Turnīru vadīja A. Egļītis ar J. Ādmini.

VAI LATVIEŠU VOLEJBOLISTI UZVARĒS BALTIEŠU SPORTA SVĒTKU FINĀLĀ?

Trešdien, 16. maijā, Centrālā YMCAā notika vīriešu volejbola priekšsacīkstes, lai noskaidrotu finālistu, kas spēlēs sestdien, 26. maijā.

Sacensībās, kuŗas izvērtās negaidīti interesantas, noraudzījās tikai maza saujiņa skatītāju. Pēc izlozes pirmie spēlēja latvieši ar igauņiem, kas pirmajā setā nebija savā labākajā sastāvā. Jau sākumā latvieši pārņēma vadību un, kad sasniedza 14 punktus, igauņi bija ieguvuši tikai 11. Likās, ka šo setu igauņiem noteikti jāzaudē. Un tomēr, neveiksmīga serve, dažas kļūdas un igauņi pirmo setu uzvarēja ar 16:14. Otrā setā igauņi nomainīja savus rezerves spēlētājus un varēja gaidīt tradicionālo igauņu uzvaru. Sākumā arī vadību pārņēma igauņi: vairākus punktus viņiem deva Roos lieliskās gremdes. Bet, sākot sekojošus bloķējumus, latvieši panāca savā labā 10:7. Vēl reiz igauņi iedzina, bet galu galā setu zaudēja ar 15:13. Trešā setā latvieši spēlētāji bija daudz pārliecinošāki, kamēr igauņi nervozēja un reizēm zaudēja vieglākas bumbas. Rezultāts 15:7 latviešu labā. Ar to latvieši uzvarēja ilgāku laiku neuzvarēto Kanadas meistaru.

Sēlē ar lietuviešu vienību, kas uzstājās nepilnā sastāvā, kā igauņi, tā arī latvieši guva vieglas uzvaras, 2:0, tā kvalificējoties finālam.

Latviešu vienība spēlēja Galviņš, Bergvalds, Ernstsons, Zāmuels, Cinovskis un Simsons.

FUTBOLS NUJORKĀ

DV futbola komandai šogad neveicās kausu spēlēs. Ārpus līgas kausa spēlē DV izstājās jau ar pirmo spēli, zaudējot krievu vienībai. Vienīgos vārtus ieguva A. Ekstrēms, bet V. Bauers nereālizēja 11 metru soda sitienu. DV aizsargs M. Munters izpelnījās 11 metru soda sitienu, ko krievu vienība pārvērta vārtos. Tā latviešu DV vienība zaudēja 1:2.

Arī līgas kausa izcīņā DV I komanda zaudēja abas spēles pret Jonkera vienību un līdz ar to zaudēja tiesības piedalīties turpmākajā izcīņā. Arī otrā spēlē latvieši zaudēja 1:4. Līgas izcīņā bez spēles DV komanda ieguva uzvaru pret Bronksas vienību, bet līgā DV šogad ierindosies 3. vai 4. vietā, jo visas līgas spēles starp citām komandām vēl nav izspēlētas.

INTERNACIONĀLAIS FUTBOLS

Šopavasar ASV un Kanadā viesojas Eiropas un citas futbola komandas: Izraēlas Olimpiskā vienība, Rietumvācijas policijas izlase, Schwaben — Augsburg no Vācijas, Skotijas Aberdeen un Anglijas Everton. Pirmajās spēlēs Izraēlas vienība pieveica Nujorkas amerikāņu izlasi 2:1, bet divās spēlēs ar amerikāņu izlasi Vācijas policijas izlase pirmo spēli beidza neizšķirti 2:2, un otro zaudēja 0:1. Skotijas Aberdeen vienība satiksies divās spēlēs Kanadā ar Anglijas Everton vienību 9. jūnijā Vankuverā, bet 11. jūnijā Toronto.

NOSLĒGUŠĀS ŠACHA MEISTARSACĪKSTES HAMILTONĀ

Aprīļa pēdējā svētdienā noslēdzās Hamiltonas latviešu šacha meistarsacīkstes, kuŗās piedalījās 8 dalībnieki. Stiprā konkurencē 1. v. izcīnīja R. Kreišmanis ar 6 punktiem, atstājot 2. vietā R. Dzelmi (5,5 p.). Trešo vietu dala E. Bērziņš, R. Verners un pag. gada meistars E. Zariņš, visi ar 4,5 p. Tālāk seko V. Bija (2 p.), O. Berke un G. Kušķis (1 p.). Šī gada cīņas prasīja no spēlētājiem lielu uzņēmību. Neatrisinot telpu jautājumu, spēles notika mājas kārtībā. Te jāatzīmē O. Berkes uzņēmība, jo, nobeidzot spēles, viņš nebija kavējis nevienu spēles kārtu, par ko kā cītīgākajam šachistam viņam tika pasniegta pārsteiguma balva. Apbalvošanā, kas notika pie R. Dzelmes, sveicienus Hamiltonas DV vārdā nodeva A. Zibens.

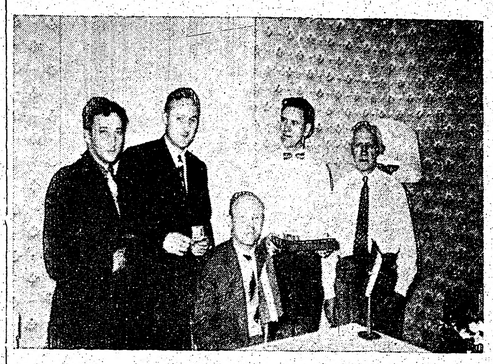

No kreisās: 3. v. ieguvējs R. Verners, 1. v. — R. Kreišmanis, sēž. kopas priekšnieks un 3. v. ieg. E. Bērziņš, 2. v. — R. Dzelme, pārsteiguma balvu ieguvējs O. Berke. Iztrūkst pag. gada meistars un 3. v. ieguvējs E. Zariņš.